

"Şüphesiz bu, benim dosdoğru yolumdur.
Buna uyun. (Başka) yollara uymayın!
Zira o yollar sizi Allah'ın yolundan ayırır.
İşte sakınmanız için Allah size bunları emretti."
(6 En'am/153)

NEDÂ

Yayın No: 8

Kitap İsmi: *Kuran'ın Gölgesinden Mesajlar*
Yazar: *Seyyid Kutub*
Tashih&Redakte: *Abdullah Yıldırım*

Kapak Tasarım: *Mustafa Erikçi*
Dizgi: *Şehadet*

Cilt: *Göksu Cilt Evi (332 342 02 07)*
Baskı: *Form Ofset (332 342 01 28)*
Baskı Yeri: *Konya*
Baskı Tarihi: *Mayıs/2012*

İLETİŞİM
Tel: 0 554 511 63 56
web: www.nedakitap.com
KONYA

KURAN'IN GÖLGESİNDEN MESAJLAR

Seyyid Kutub

GENEL DAĞITIM

Me'va Kitap

0 332 350 63 62

KONYA

İÇİNDEKİLER

Hutbetu-l Hâce

Hamd, ezelden ebede dek yalnızca Allah'a özgüdür. O'nu över ve O'ndan Peygamber Efendimizi, O'nun ehli beytini ve sahabilerini rahmetiyle kuşatmasını dileriz. Allah *(Subhanehu ve Tealâ)* şöyle buyurmaktadır:

> *"Ey iman edenler! Allah'tan sakınılması gerektiği gibi sakının. Sizler, kesinlikle müslüman olarak ölün." (3/Ali İmran 102)*

> *"Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar vücuda getirip (dünyanın dört bir tarafına) yayan Rabbinizden (emir ve nehiylerine riayetsizlikten) sakının. Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah'tan ve sıla-i rahmi kesmekten korkun. Hiç şüphesiz ki O, sizin üzerinize Rakîb'tir. (4 Nisa/1)*

> *"Ey iman edenler! Allah'tan (emir ve nehiylerine riayetsizlikten) sakının ve doğru olan sözü söyleyin ki Allah, yaptığınız amelleri kabul etsin ve günahlarınızı affetsin. Allah ve Resulüne itaat eden, elbette ki bütün büyük emel ve beklentilerini elde etmiştir." (33 Ahzab/71)*

Bütün hitap ve kitapların başında ifade edilmesi sünnet olan "hamd ve salât" fasılasını ifa ettikten sonra...

En doğru söz, Allah'ın kelamı ve en müstakim yol, Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in rehberlik ettiği yoldur. Yoldan saptıran en şerli şeyler, dinde sonradan çıkartılan şeylerdir. (Din adına başlı başına bir ibadet olması amacıyla) dinde sonradan çıkartılan her şey bidattir. Her bidat sapkınlıktır. Ve hiç şüphesiz ki, her sapkınlık azaba müstahaktır.

Kuran'ın Gölgesinde

Bismillâhirrahmanirrahim

Kuran'ın gölgesi altında yaşamak bir nimettir. Sadece onu tadanın hazzına varacağı bir nimet... İnsan ömrünü yücelten, onurlu kılan ve arındıran bir nimet...

Allah'a hamdolsun ki bana ömrümün bir bölümünü Kuran'ın gölgesi altında yaşama imkânı bağışladı. Bu dönemde, hayatımın o güne kadarki bölümünde hiç tatmamış olduğum bir nimetin hazzına vardım. İnsan ömrünü yücelten, onurlu kılan ve arındıran nimetin hazzı...

Bu dönemi, Kuran'ın cümleleri aracılığıyla bana seslenen yüce Allah'ın sözlerini kulaklarımda işiterek yaşadım. Ben ki, basit ve küçücük bir kulum. İnsan için bundan daha büyük bir onurlandırma, insan ömrüne Kuran'ın kazandırdığı yücelikten daha üstün bir yücelik, kerem sahibi yaratıcının insana sunacağı bundan daha yüksek bir derece düşünülebilir mi?

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında geçen dönemindeki düşüncelerime göre yeryüzünde son çırpınışlarını yaşayan cahiliye uygarlığı, bu uygarlığın tutkunlarının basit ve gülünç amaçları, üstelik gerçekte sınırlı ve cüz'i olan bilgileri ve düşünceleriyle övünüp böbürlenmeleri acınacak ve aynı zamanda da bulunduğum yüksek seviye gereği tepeden bakılacak bir durumdu. Tıpkı yetişkin yaşta bir insanın çocukların oyunlarına, çocukça hareketlerine ve kırık-dökük konuşma girişimlerine baktığı gibi... Onları seyrederken hayret ediyorum. Ne oluyor şu insanlara? Ne oluyor da mikrop yuvası bir bataklığın derinliklerine gömülüp giderken şu yüce çağrıya; insan hayatını yücelten, onurlandıran ve arındıran çağrıya kulak vermiyorlar?

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında geçen bu dönemini, varlık âlemine ilişkin şu kapsamlı, yetkin, yüksek düzeyli, saf düşünceyi; tüm evrenin ve insan varoluşunun amacına ilişkin şu düşünce sistemini doya doya özümseyerek yaşadım. Bu düşünce sistemini, insanlığın doğuda, batıda, kuzeyde ve güneyde etkisi altında yaşadığı cahiliye düşünceleriyle karşılaştırdım ve içimden şu soruyu sordum:

Nasıl oluyor da insanlık, önünde tertemiz yemyeşil bir ova, yüksek seviyeli bir alan ve parlak bir ışık dururken bu kokuşmuş bataklıkta, bu çamur dehlizlerinde ve bu koyu karanlıkta yaşayabiliyor?

Hayatımın Kuran'ın gölgesinde geçen bu dönemini, insanın, yüce Allah'ın isteğine uygun hareketiyle yine O'nun tarafından yaratılan şu evrenin hareketi arasındaki çarpıcı ahengini hissederek yaşadım. Bunun yanı sıra evrenin kanunlarına ters düşen insanlığın sıkıntı dolu bocalayışını, dışarıdan dayatılan bozuk ve zararlı öğretiler ile yaratılış mayasını oluşturan fıtrî yapısı arasındaki çatışmayı gözledim ve arkasından kendi kendime şöyle dedim:

- Hangi alçak şeytandır ki, insanı kendi adımları ile bu cehenneme doğru sürüklüyor?

Yazık şu Allah'ın kullarına...!

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında geçen bu dönemini, varlık bütününün dış görüntüsünden daha çok ve daha büyük olduğunu, hem gerçek mahiyeti hem de boyutlarının sayısı bakımından göründüğünden daha büyük olduğunu fark ettim. Varlık bütünü, gayb âlemi ile görüntüler âleminin birleşmesinden oluşur, sadece görünen âlemden ibaret değildir. Varlık bütünü dünya ile ahiretin birleşmesinden oluşur, sırf şu dünyadan ibaret değildir. İnsanlığın gelişimi, bu kesintisiz nehir yatağının kıvrımlarında sürekli akıp giden bir nehir gibidir. Ölüm, bu yolculuğun sonu değildir, sadece yolun belirli bir

konaklama noktasıdır. İnsanın bu dünyada elde edeceği sonuçlar, asıl payın tümü değil, bu payın sadece bir bölümüdür. Payının burada elde edemediği bölümünü orada kesinlikle elde edecektir. Buna göre herhangi bir haksızlık, aldatılma, kayba uğrama söz konusu değildir. Üstelik insan yolculuğunun bu gezegenin yüzeyinde geçen bölümü, canlı ve aşina bir evrende, dost ve müşfik bir âlemde gerçekleşen bir yolculuktur. Dışarıdan etki alan ve bu etkilere karşılık veren diri, mümin ruhun saygıyla yöneldiği tek Yaradan'a yönelen bir evrendir bu...

"Hâlbuki göklerde olsun, yerde olsun kim varsa, isteyerek veya istemeyerek, hem kendileri hem gölgeleri hepsi sabah akşam Allah'a secde ederler." (13 Râd/15)

"Yedi gök, yer ve bunların içinde bulunanlar Allah'ı tesbih ederler. Her şey O'nu hamd ile tesbih eder. Ancak, siz onların tesbihlerini anlamazsınız. O, halîmdir, çok bağışlayandır." (17 İsra/44)

Bu ne huzur ve bu ne aşinalık! Bu kapsamlı, yetkin, engin ve doğru düşüncenin kalbe aşıladığı güven ne kadar sağlamdır!

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında geçen bu döneminde insanın gerek İslam'dan önce ve gerekse ondan sonraki beşerî değerlendirmelerden çok daha yüceltici bir yaklaşımla onurlandırıldığını gördüm. İslâm'ın değerlendirmesine göre insanın mayasına, yüce Allah'ın ruhundan üflenmiş, bir soluk katılmıştır:

"*Hani, Rabbin meleklere şöyle demişti: Muhakkak ben çamurdan bir insan yaratacağım. Onu şekillendirip içine ruhumdan üflediğim zaman onun için saygı ile eğilin." (38 Sad /71-72)*

İnsan bu ilâhi soluk sayesinde yeryüzünde Allah'ın halifesi olmakla görevlendirilmiştir.

"Hani Rabbin meleklere "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" demişti." (2 Bakara/30)

Yeryüzünün tüm varlıkları insanın hizmetine, onun yararına sunuldu:

"Göklerdeki ve yerdeki her şeyi kendi katından (bir nimet olarak) sizin hizmetinize verendir. Elbette bunda düşünen bir toplum için deliller vardır." (45 Casiye/13)

Böylesine onurlu ve yüce bir varlık olan insanı, diğer hemcinsleri ile bir araya getiren ortak bağın bu şeref bağışlayıcı ilâhî soluktan kaynaklanan bir bağ olması, başka bir deyimle insanlar arası birliğin, Allah'a iman bağına dayanması yasaya bağlandı.

Buna göre müminin vatanı da, milleti de ailesi de, inancına bağlıdır. Böyle olduğu içindir ki bütün insanlık bu bağ etrafında bir araya gelmelidir. Yoksa hayvanların bir araya gelmelerini sağlayan otlak, mera, sürü ve ağıl gibi faktörlerin etrafında bir araya gelmeye kalkışmamalıdır.

Bunun yanı sıra mümin, tarihin derinliklerinden gelen köklü bir nesep ortaklığına, akrabalık bağına sahiptir.

O, Nuh *(aleyhisselam)*'dan, İbrahim *(aleyhisselam)*'dan, İsmail *(aleyhisselam)*'dan, İshak *(aleyhisselam)*'dan, Yakub *(aleyhisselam)*'dan, Yusuf *(aleyhisselam)*'dan, Musa *(aleyhisselam)*'dan, İsa *(aleyhisselam)*'dan ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den oluşan seçkin öncülerin önderlik ettikleri onurlu kafilenin bir parçası, bir üyesidir.

"*İşte sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ve ben de sizin Rabbinizim. O halde benden sakının!" (23 Mü'minun/52)*

Tarihin derinliklerinden gelen bu onurlu kafile (Kuran'ın ışığı altında belirgin bir şekilde açığa çıktığı gibi) yüzyıllar boyunca zamanın ilerlemesine, coğrafi yerlerin değişmesine ve insanların farklılaşmasına rağmen değişmeyen tutumlarla, benzer sıkıntılar ve deneyimlerle karşılaştı. Bu kafile sapıklıkla,

körlükle, azgınlıkla, ihtirasla, baskıyla, gönül huzuru içinde Allah'ın zafere erdireceğinden emin olarak, umudunu o günün geleceğine bağlayarak, her an Allah'ın şu kesin ve sağlam vaadinin gerçekleşeceğini bekleyerek yoluna devam etti:

"*Kâfirler peygamberlerine "Ya bizim dinimize dönersiniz ya da sizi ülkemizden süreriz" dediler. Bunun üzerine Rableri peygamberlere "Biz zalimleri ortadan kaldıracak ve onların arkasından yeryüzüne sizi yerleştireceğiz. Bu, benim huzuruma dikileceği andan ve benim tehdidimden korkanlara yönelik bir uyarıdır" dedi." (14 İbrahim/12-13)*

Aynı güveni paylaşan bu onurlu kafile, her zaman ve her yerde aynı tutumla, aynı tecrübeyle, aynı tehditle ve aynı vaatle karşı karşıyadır. Çeşitli baskılar, tehditler ve yıldırmalar altında yollarına devam eden müminleri en sonunda aynı akıbet beklemektedir.

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında yaşadığım döneminde şu evrende kör tesadüfe ya da başıboş rastgeleliğe yer olmadığını öğrendim. Nitekim Allah *(Subhanehu ve Teala)* şöyle buyuruyor:

"Biz her şeyi bir plana göre yarattık." (54 Kamer/49)

"Allah her şeyi yarattı ve bir takdire göre düzenledi." (25 Furkan/2)

Evrende her şey bir hikmete bağlıdır. Fakat insanın kısa görüşlü bakışı, gayb âleminin derin hikmetini fark etmeyebilir.

"*Eğer onlardan hoşlanmıyorsanız sabredin! Çünkü Allah, hoşlanmadığınız bir şeyde sizin için büyük bir yarar takdir etmiş olabilir." (4 Nisa/19)*

"*Bazen hoşunuza gitmeyen bir şey sizin hakkınızda iyi olabilir, buna karşılık hoşunuza giden bir şey de hakkınızda kötü olabilir. Allah bilir, siz bilemezsiniz." (2 Bakara/216)*

İnsanlar tarafından kabul görmüş sebepler kimi zaman beklenen sonuçları verirken, kimi zaman da istenilen sonucu

vermeyebilir. İnsanlar tarafından kesin sayılan öncüller, (mantığa uygun mukaddimeler) sonuçları tarafından izlenebilir de izlenmeyebilir de... Çünkü sonuçları meydana getiren asıl etken, sebepler ve öncüller değildir. Bunun yerine sonuçları, sebepler ve öncüllerin de payı olmasına rağmen asıl Allah'ın hür iradesi meydana getirir.

"Bilemezsin belki de bunun arkasından yeni bir durum meydana getirir." (65 Talak /1)

"Allah dilemedikçe siz bir şey dileyemezsiniz." (76 İnsan/30)

Mümin sebeplere sarılır. Çünkü ona böyle davranması emredilmiştir. Sebeplerin sonuçlarını, ürünlerini yalnız Allah takdir eder. Allah'ın rahmetine, adaletine, hikmetine ve bilgisine güvenmek, tek emin sığınak, insanı vesvese saplantılarından kurtaran tek çıkar yoldur.

"Şeytan sizi fakirlikle korkutup cimriliği ve kötü işler yapmayı emreder. Oysa Allah size kendi tarafından bağışlama ve bol nimet vaat eder. Allah'ın bağışlayıcılığı engindir ve O, her şeyi bilendir." (2 Bakara/268)

İşte bu sebeplerden dolayı, hayatımın Kuran'ın gölgesi altında geçen dönemini huzur, güven ve gönül rahatlığı içinde yaşadım. Her olayda, her gelişmede Allah'ın rolünü ve gücünü görerek, O'nun himayesini ve gözetimini üzerimde hissederek yaşadım. Bu dönemdeki yaşantımda O'nun sıfatlarının etkinliği ve yapıcı rolünü sürekli olarak hissettim. Okuyalım:

"Ya da darda kalmışa, dua ettiği zaman icabet ederek sıkıntısını gideren kimdir?" (27 Neml/62)

"Allah, kullarının üstünde her türlü tasarrufa sahiptir. O, hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden haberdardır." (6 Enam/18)

"Allah istediğini mutlaka gerçekleştirir, fakat insanların çoğu bunu bilmezler." (12 Yusuf/21)

"Bilin ki Allah, kişi ile kalbi arasına girer." (8 Enfal/24)

"Kim Allah'ın emrini çiğnemekten sakınırsa, Allah ona mutlaka bir çıkış yolu gösterir. Ona beklemediği yerden rızık gönderir. Kim Allah'a dayanır, güvenirse Allah ona yeter. O istediğini kesinlikle gerçekleştirir." (65 Talak/2-3)

"Hiçbir canlı yoktur ki, alnı (perçemi) Allah'ın elinde olmasın, onu dilediği gibi yönetmesin." (11 Hud/56)

"Allah kuluna yetmez mi? Oysa seni O'ndan başkası ile korkutuyorlar." (39 Zümer/36)

"Allah kimi hor ve hakir kılarsa, artık onu değerli kılacak kimse yoktur." (22 Hacc/18)

"Allah'ın saptırdığını kimse doğru yola iletemez." (13 Rad/33)

Şu evren, kör ve sağır mekanik kanunların eline bırakılmış değildir. Tabiat kanunlarının arkasında her zaman tasarlayıcı ve mutlak bir irade vardır. Allah dilediğini yaratır ve dilediğini tercih eder.

Yine hayatımın bu döneminde öğrendim ki, Allah'ın gücü sürekli ve sınırsız etkinliğe sahiptir. Fakat O, bu etkinliği kendine özgü bir tarzda gösterir. Biz bu etkinliği acele edip öne alamayız. Allah'a herhangi bir şeyi de öneremeyiz.

Kuran'ın ışığı altında açıkça ortaya çıktığı gibi ilâhi sistem her çeşit sosyal ortamda, insan gelişiminin her evresinde, insan psikolojisinin her durumunda uygulanmak üzere ortaya konulmuştur. Başka bir deyişle bu sistem, yeryüzünde yaşayan insan için düzenlenmiştir. Bu sistem, insanın fıtrî yapısını, enerjisini, yeteneklerini, gücünü, yetersizliklerini ve zaman içinde değişikliğe uğrayan durumlarını göz önünde bulundurur. Bu sistem, insan hakkında kötümser düşünüp onun yeryüzündeki fonksiyonunu küçümsemez. Yine o, gerek bağımsız bir fert ve gerekse bir toplumun üyesi olarak, yaşantısının hiçbir anında insanın

değerini hiçe saymaz, küçümsemez. Bunun yanı sıra bu sistem, gerçekleri göz ardı ederek insana gerçek değerini ve kapasitesinin yüce Allah'ın onu yarattığı gün görevlendirdiği yeryüzüne halifelik görevinin üstünde bir görev ve fonksiyon da yüklemez. Her iki durumda da onun fıtrî yapısının dayanaklarının, kanunla oluşturulacak ve çalakalem ortadan kaldırılabilecek kadar yüzeysel olmadığını kabul eder.

İnsan, şu bilinen varlığın adıdır. O fıtrî yapısı ile içgüdüleri ve yetenekleri ile tanınan insandır. İlâhi sistem, onun elinden tutarak yapısı ve fonksiyonu gereği kendisi için tasarlanan en üst düzeye çıkarmaya çalışır. Onu Allah'a doğru yükselen kemal yoluna iletirken kişiliğine, fıtrî yapısına ve bu yapının temel dayanaklarına saygı gösterir.

Bütün bu özellikleri içerisinde barındıran ilâhî sistem, insanlığın uzun çağlar sürecek uzun ömrü dikkate alınarak ortaya konulmuştur. Bu sürenin ne kadar olduğunu sadece insanın yaratıcısı ve Kuran'ı indiren Allah bilir. Bundan dolayı bu sistem yüce amaçlarını gerçekleştirme konusunda zorlamacı, baskıcı ve aceleci değildir. Önündeki ufuk sürekli ve sonsuzdur. Onu ne bir ferdin ömrü sınırlar ne de ölüme yakalanıp da uzun vadeli amacını gerçekleştiremeyeceğinden korkan fani bir insanın arzusu kışkırtabilir.

Oysa yapmak istedikleri her şeyi bir kuşağın ömrü içine sığdırmaya çalışan yeryüzü kaynaklı, baskıcı doktrinlerin taraftarları, bunun tam tersi olan bir tutum benimserler. Onlar, adımlarını dengeli olarak atan insan fıtratının önüne geçmeye kalkışırlar. Çünkü bu dengeli adımların temposuna sabredemezler. Ama izledikleri yolun üzerinde katliam kurbanlarının ceset yığınları yükselir, seller gibi insan kanı akar, değerler paramparça ve işler karmakarışık olur. Sonunda kendileri de yapmacık doktrinleri de, zorba doktrinler tarafından alt edilmesi

mümkün olmayan insan fıtratının darbeleri altında parçalanıp yok olur.

Oysa İslâm, fıtrata ayak uydurarak sakin ve ağır adımlarla ilerler. Gün gelir geri kalan fıtratı ileriye iter, gün gelir adımlarının temposunu yavaşlatır. Eğrildiği zaman onu doğrultur fakat onu kırıp parçalamaz. O, fıtrata karşı bilgili, ileri görüşlü ve belirlenmiş amacından emin bir kişiden beklenebilecek olan sabırlılığı gösterir. Bu aşamada gerçekleşmeyen işler ikinci, üçüncü, onuncu, yüzüncü hatta bininci aşamada gerçekleşir. Nasıl olsa zaman sürekli, amaç belirgin ve hedefe ulaştıran yol uzundur.

Ulu bir ağaç nasıl toprağın derinliklerine kök salarak, uzun ve sık dallar vererek büyürse işte İslam da aynı şekilde ağır ağır, fark edilmez bir tempo ile ve güven içinde büyüyüp gelişir. Sonunda ise her zaman yüce Allah'ın olmasını dilediği şeyler olur.

Tohum bazen kum yığınları altında kalır, kimi zaman kurtlar tarafından kemirilir, bazen susuzluktan yanar, bazen de su baskınına uğrar. Fakat ileri görüşlü İslami düşüncenin bütün afetlere baskın çıkacağını bilir. Bu yüzden sabırsızlanıp kuşkuya kapılmaz, bu tohumu tabiatın soğukkanlı, dengeli, hoşgörülü ve müşfik etkenleri dışında bir yola başvurarak olgunlaştırmaya kalkışmaz. İşte Yüce Allah'ın bütün evrene yönelik metodu, tutumu budur...

"Allah'ın kanunlarında asla bir değişme, bir başkalaşma bulamazsın." (35 Fatır/42)

"Hakk" kavramı, şu varlık bütününün yapısında köklü yeri olan bir kavramdır. Geçici bir istisna, amaç dışı bir rastlantı değildir. Çünkü her şeyden önce yüce Allah Hakk'tır ve varlık, varoluşunu O'ndan, O'nun varlığından alır.

"Çünkü Allah, haktır ve O'nun dışında taptıkları her şey batıldır. Gerçekten ulu ve büyük olan Allah'tır." (31 Lokman/30)

Öte yandan Allah *(Subhanehu ve Teala)* evreni hakka dayalı olarak yarattı. Bu yaratma sürecine asla batıl karışmamıştır:

"Allah bunları hakk uyarınca yarattı." (10 Yunus/5)

"Ey Rabbimiz! Sen bunu boşuna, batıl olarak yaratmadın. Seni böyle bir şeyden tenzih ederiz." (3 Âli İmran/191)

Bunun yanı sıra hakk, varlık bütününün temel direği ve eksenidir. Varlık bütünü bu temel direkten ve ana eksenden uzaklaşınca dengesini kaybeder ve mahvolur.

"Eğer hakk, onların şahsi arzularına uysaydı göklerin, yeryüzünün ve bu ikisi arasında bulunan bütün varlıkların düzeni bozulurdu." (23 Müminun/71)

Bundan dolayı hakkın mutlaka üstün olması, buna karşılık bâtılın da kökünün kazınması gerekir. Eğer pratik görüntü bunun tersine ise de, sonunda hakkın açık bir biçimde ortaya çıkmasını hiçbir güç engelleyemez.

"Hayır! Biz hakkı batılın başına çarparız da onun beynini parçalar, böylece batıl yok oluverir." (21 Enbiya/18)

Hayır, dirlik-düzen ve iyilik de hakk gibi köklü kavramlardır. Bunlar da hakk gibi kalıcıdırlar.

"Allah gökten su indirir, dereler onunla dolup taşar. Sel, üste çıkan köpüğü alır götürür. Süs ya da eşya yapmak için ateşte yakıp erittiğiniz madenlerde de bunun gibi bir köpük vardır. Allah, hakk ve batılı böyle bir benzetme ile anlatır. Köpük yok olup gider, insanlara yararlı olan ise yeryüzünde kalır. Allah bunun gibi birçok örnekler verir." (13 Râd/17)

"Allah'ın, güzel sözü, kökü sağlam ve dalları göğe yükselmiş soylu bir ağaca benzeterek örnek verdiğini görmüyor musun? Bu ağaç, Rabbinin izni ile mevsimi geldiğinde mey-

velerini verir. Allah, insanlara böyle somut örnekler verir ki öğüt alsınlar. Buna karşılık kötü bir söz de yerden koparılmış, kökü olmayan ve ayakta sağlam duramayan kötü bir ağaca benzer. Allah müminlerin gerek dünya hayatında ve gerekse ahirette, sağlam söze bağlı kalmalarını sağlar. Zalimleri ise saptırır. Allah ne dilerse onu yapar." (14 İbrahim/24-27)

Bu düşüncenin meydana getirdiği ferahlık ne kadar büyüktür! Onun kalbe aşıladığı huzur ne kadar tatlıdır! Hakka ve hayra karşı uyandırdığı güven ne kadar da sarsılmazdır! Basit realiteye karşı gönülde kökleştirdiği güçlülük ve kendine güven duygusu ne kadar engindir!

Hayatımın Kuran'ın gölgesi altında yaşadığım döneminin sonunda şu kesin ve tartışma götürmez gerçeğe ulaştım: "Dünyanın istikrara kavuşabilmesi, insanlığın huzura erebilmesi, insanların her birinin içgüvene, yüceliğe, onura ve arınmışlığa kavuşabilmeleri, evrenin ve hayatın doğal kanunları ile uyum halinde yaşayabilmeleri için tek çıkar yol, Allah'a dönüştür."

Kuran'ın ışığı altında gün gibi ortaya çıktığı üzere Allah'a dönmenin tek bir yolu vardır. Birçok değil tek bir yol... O da hayatın tüm alanlarında, yüce Allah'ın Kuran-ı Kerim'de ana hatlarını çizdiği sisteme yönelmek...

Bu tek yol Kuran-ı Kerim'i tek başına hayata hâkim kılmak, hayattaki her türlü olay ve gelişme karşısında onun hakemliğine başvurmaktır. Aksi takdirde dünyada kargaşanın, insanlarda mutsuzluğun, bataklığın dibine doğru gerileyişin ve Allah'ı bir yana bırakarak nefsin ihtiraslarına tapınmak anlamına gelen cahiliyenin önüne geçilemez.

"Eğer senin çağrına kulak vermezlerse bil ki onlar, nefislerinin arzularına uyuyorlar. Allah tarafından bir yol gösterici olmaksızın sadece nefislerinin arzularına uyan kimseden daha zalim kim vardır? Kuşku yok ki, Allah zalim bir topluluğu doğru yola iletmez." (28 Kasas/50)

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın kitabında ifadesini bulan ilâhi sistemi hakem tutmak "olsa da olur olmasa da olur" türünden bir nafile veya insanın tercihine bırakılmış fazladan bir iş değildir. Çünkü o, imandır. O ya vardır ya da yoktur. Başka bir seçenek düşünülemez bile...

"Allah ve Peygamber bir konuda hüküm verince mümin erkek ve kadınlar için artık o konuda tercih yapmak söz konusu olamaz." (33 Ahzab/36)

"Sonra sana bir şeriat düzenleyip sunduk; ona uy, (gerçeği) bilmeyenlerin arzularına uyma. Bunlar senin Allah'tan beklediklerinin hiçbirini karşılayamazlar. Hiç şüphesiz zalimler birbirlerinin dostudurlar. Allah da günahtan sakınanların dostudur." (45 Casiye/18–19)

Şu halde mesele ciddidir. Mesele, özü itibariyle inanç meselesidir. Sonra da şu insanlığın mutluluğu ya da mutsuzluğu meselesi...

Kendisi de Allah'ın bir eseri olan şu insanlık, fıtrî yapısının kilitli hücrelerini ancak Allah yapısı anahtarlar ile açabilir. Fıtratının hastalıklarını ve bunalımlarını sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın elinden çıkma ilaçlar ile tedavi edebilir. Zira Allah *(Subhanehu ve Teala)* bütün kilitli kapıların anahtarlarını ve bütün hastalıkların ilaçlarını kendi sistemine yerleştirmiştir.

"Kuran'da insanlara şifa ve rahmet olan şeyler indiriyoruz. Bunlar, zalimlere ziyanlarını arttırmaktan başka bir katkıda bulunmaz." (17 İsra/82)

"Kuşku yok ki bu Kur'an, insanı yolların en doğrusuna iletir." (17 İsra/9)

Fakat insanlık, bozulan kilidin tamiri konusunda kilidin yapıcısına başvurmak ve hastayı yaratıcısına götürmek istemiyor. Gündelik hayatında kullandığı basit teknik cihazlar konusunda gösterdiği titizliği ve metodu, kendi problemleri, insanlığın problemleri, insanlığın mutluluğunu sağlama ya da mutsuzluğunu giderme konusunda izlemekten, benimsemekten kaçınıyor. O biliyor ki; bozulan bir teknik cihazı tamir etmek için o cihazı üreten fabrikanın mühendisini çağırması gerekir. Fakat bu kuralı insan hakkında da uygulayarak ona ilişkin problemlerde üreticisine, bu şaşırtıcı cihazın yani son derece onurlu, yüce, ayrıntılı ve duyarlı olan insan cihazının yaratıcısına fikir danışmıyor. O cihaz ki, onun giriş ve çıkışlarını yapıcısından, yoktan var edicisinden başkası bilemez...

"Allah, hiç şüphesiz kalplerin özünü bilir. Yaratan bilmez mi hiç? O lâtiftir ve her şeyden haberdardır." (67 Mülk/13-14)

İşte yolunu sapıtmış, zavallı ve şaşkın insanlığın mutsuzluğu bundan kaynaklanıyor. Bu insanlık, nasıl ki basit bir teknik cihazı, cihazın yapıcısına götürüyorsa, fıtratına ilişkin problemlerde de bu fıtratın yaratıcısına başvurmadıkça doğru yola, huzura ve mutluluğa kesinlikle erişemeyecektir.

İslam'ın yönetimden uzaklaştırılması, iktidardan düşürülmesi insanlık tarihinde korkunç bir olay, insanlık hayatını mahveden kötü bir gelişmedir. Öyle ki, insanlık o güne kadar başına gelen talihsizlikler içinde bu kadar talihsiz olanını hiç yaşamamıştır.

İslâm, önderliği ele aldığında yeryüzü düzensizliğe boğulmuş, hayat çürümüş, yöntemler kokuşmuş, insanlık bu kokuşmuş yöntemlerin eli ile katlanılmaz acılar tatmış ve kısacası:

"İnsanların kendi elleri ile yaptıkları kötülükler yüzünden karaları ve denizleri bir kargaşa kaplamıştı." (30 Rum/41)

İşte İslâm bu bozuk ortamda Kuran'ın getirdiği yeni düşünce ile ve bu düşünceden kaynaklanan şeriatla, hukuk sistemi ile yönetimi teslim aldı. Bu olay, insanlık için yeniden doğuş anlamına geliyordu. Öyle bir yeniden doğuş ki, aslında ilk doğumdan, ilk yaratılıştan daha da önemliydi.

Kur'an-ı Kerim varlık bütününe ilişkin, hayata ilişkin, değer yargılarına ve sosyal kurumlara ilişkin olarak insanlığa yeni bir düşünce sistemi sundu. Bu düşünceye paralel olarak orijinal, başkalarına hiç benzemeyen bir toplumsal pratik gerçekleştirdi.

Kur'an-ı Kerim bu sosyal pratiği gerçekleştirmeden önce insan onu hayalinde bile tasarlayamamıştı. Evet, bu somut sosyal pratik öyle temiz, çekici, yüksek, düzeyli, sade, kolay uygulanabilir, gerçekçi, yapıcı, dengeli ve tutarlıydı ki, eğer Allah onu insanlığa sunmasa, Kuran'ın, Kur'an metodunun ve Kur'an kaynaklı şeriatın ışığı altında onu hayatta uygulamasaydı insanlık onu tasavvur dahi edemezdi. Sonra insanlığın belini büken o uğursuz gelişme oldu ve İslam yönetimden uzaklaştırıldı, iktidardan düşürüldü. Onun yerine çok sayıdaki kılıklarından birine bürünen cahiliye yeniden iktidara geldi ve yönetim yetkisini bir kez daha devraldı. Cahiliyenin bu yeni kılığı, günümüzde insanlığın tapınma derecesinde benimsediği maddeci düşünce biçimidir. Günümüz insanı küçük çocukların cicili bicili elbiselerden ve renkli oyuncaklardan hoşlandığı gibi cahiliyenin bu yeni şeklinden hoşlanmış ve benimsemiştir.

Günümüzde insanlığa düşman bir çete ile karşı karşıyayız. Bu çetenin işi gücü insanları yanıltmak, zihinleri karıştırmaktır. Bunlar önce ilâhi sistemi terazinin bir kefesine, insanoğlunun madde dünyasındaki keşif ve icatlarını ise diğer kefeye koydular. Ardından da insanlığa dönerek şöyle dediler:

"Buyur seç! Bunlardan istediğini tercih et bakalım! Ya Allah'ın hayata ilişkin sistemini seçer ve insanoğlunun madde dünyasındaki tüm keşif ve icatlarını bir yana bırakırsın ya da

insan kaynaklı bilgi birikiminin ürünlerini tercih eder ve ilâhi sistemi bir yana atarsın!"

Bu, iğrenç ve alçakça bir aldatmacadır. Meselenin aslı kesinlikle böyle değildir. İlahi sistem, insanın gerçekleştirdiği keşif ve icatların düşmanı değildir. Aksine o, bu buluşları ilk başlatan, ona ortam hazırlayan ve istikametini doğru yöne çeviren bir sistemdir. Amaç, insanın yeryüzü halifeliği fonksiyonunu başarı ile yerine getirmesidir. Bu imtiyazı insana Allah bağışladı. Onu bu görevi başaracak imkânlarla donattı ve ona omuzlarına bindirilen bu yükümlülüğün üstesinden gelebilecek potansiyel güçler verdi. Bu görevi gerçekleştirmesine yardımcı olacak evrensel kanunları onun yararına sundu. Yaşayabilsin, çalışabilsin, keşif ve icatlar ortaya koyabilsin diye kendi yapısı ile evrenin yapısı arasında uyum meydana getirdi.

Üstelik ilahi sisteme göre, insanoğlunun bilim alanındaki buluşları Allah'a yönelik bir ibadettir. Onun büyük nimetlerine karşılık somut bir şükür tezahürüdür, halifelik sözleşmesinin "Allah'ın rızası çerçevesi içinde çalışmak ve çabalamak" şeklindeki temel şartına bağlı kalma göstergesidir.

Böyle olduğuna göre ilahi sistemi terazinin bir kefesine, madde alanındaki insan kaynaklı bilimsel buluşları da diğer kefesine koyanlar, insanlığın zararına çalışan kötü niyetli kimselerdir. Yolunu şaşırmış ve bitkin düşmüş insanlık, ne zaman uçsuz bucaksız çöllerde taban tepmekten, şaşkınlıktan ve sapıklıktan bıkarak iyi niyetli kılavuzun sesini dinlemeye, ne zaman mahvedici belirsizlikten kaçarak yüce Allah'ın himayesine sığınmaya niyetlense bu çete onun peşini bırakmıyor.

Bu konuda bir başka grup daha var ki onlarda eksik olan şey, iyi niyet değildir. Bunlar kapsamlı bilinçten ve derin boyutlu idrakten yoksundurlar. Bunlar insanoğlunun madde alanındaki buluşları karşısında hayranlığa, teknolojik başarılar karşısında dehşete kapılırlar. Bu hayranlık ve dehşet duygusu, onların

kafalarında doğa güçleri ile imandan kaynaklanan değer yargılarını ve bu değer yargılarının gerek evrende ve gerekse pratik hayatta beliren etkilerini, sonuçlarını birbirinden ayırır. Bunun sonucu olarak tabii kanunlar ile iman kaynaklı değerleri birbirinden kopuk, ayrı birer alan olarak algılarlar. Bunlar öyle zannederler ki tabii kanunlar, iman kaynaklı değerlerden etkilenmeksizin kendi yollarında ilerlemeye devam ederler. İnsanlar ister mümin ister kâfir olsunlar, ister yüce Allah'ın sistemine uysunlar, ister uymasınlar, hükümlerini ister Allah'ın kanunlarına, ister insanların keyfi arzularına dayandırsınlar bu kanunlar sonuçlarını vermeyi sürdüreceklerdir.

Bu görüş asılsız bir saplantı, ham bir hayaldir. Bu saplantı, aslında birbirinden ayrı düşünülmesi mümkün olmayan iki ilâhi kanun türünü birbirinden koparmaktadır. Çünkü iman kaynaklı değer yargıları da tıpkı evrensel tabii kanunlar gibi Sünnetullah'ın, ilahi kurallar sisteminin ayrılmaz bir parçasıdırlar. Bu iki kuralın sonuçları birbirleri ile sıkı sıkıya ilişkili hatta iç içedirler. Müminin bunları birbirinden ayrı şekilde algılaması ve ayrı düşünmesi için hiçbir haklı gerekçe yoktur. İşte Kuran-ı Kerim, kanatları altında yaşayan vicdanlarda bu düşünceyi oluşturur. Bu düşünceyi oluşturmak, pekiştirmek amacı ile daha önce inen ilâhi kitapların ümmetlerinden söz eder. Onların ilahi kitaplarından uzaklaşmalarını ve bunun neticesinde kaçınılmaz biçimde ortaya çıkan kötü sonuçları anlatır:

> *"Eğer Kitap Ehli iman edip günahlardan sakınsalardı, günahlarını bağışlar ve onları nimet dolu Cennetlere yerleştirirdik. Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından kendilerine indirileni gereğince uygulasalardı hem üstlerinden, hem de ayaklarının altından yerlerdi (yeraltı ve yerüstü servetlerinden istifade ederek refah içinde yaşarlardı)." (5 Maide/65-66)*

Kuran-ı Kerim, yine bu düşünceyi vicdanlarda oluşturmak amacı ile Nuh *(aleyhisselam)*'ın kavmine yaptığı şu vaadi aktarır:

"Onlara dedim ki: Rabbinizden günahlarınızı bağışlamasını dileyin! Kuşkusuz O, günahların bağışlayıcısıdır. O'ndan af dileyin ki üzerinize gökten bol bol yağmur yağdırsın, sizi bol mallar ve evlatlar ile desteklesin. Size çok sayıda bağlar ve akarsular bağışlasın." (71 Nuh/10-12)

Kuran-ı Kerim, insanların iç dünyaları ile Allah'ın onlara yönelik uygulaması olan dış realiteleri arasında sıkı bir ilişki olduğunu vurgularken de bu ilkeyi zihinlere işlemeyi amaçlamaktadır:

"Şüphe yok ki bir kavim kendinde olanı değiştirinceye kadar Allah ona bağışladığını değiştirici değildir." (8 Enfal/53)

Allah'a iman etmek...

O'na doğru biçimde ibadet etmek...

O'nun hükümlerini yeryüzüne egemen kılmak...

Bütün bunlar, Allah'ın kanunlar sistemini yürürlüğe koymak, uygulamak anlamına gelir.

Bu saydıklarımız, sonuçlarını algı ve tecrübe yolu ile gözlemlediğimiz diğer evrensel tabii kanunların ortak kaynağından gelen etkin ve yapıcı kanunlardır. Kimi zaman bu evrensel kanunların iki kesiminin birbirlerinden ayrılabildikleri izlenimini veren aldatıcı görüntüler ile karşılaşır, iman kaynaklı değer yargılarından uzaklaşarak doğal kanunlara uymanın başarıya ulaştırdığını görürüz. Bu kopukluk, ilk başta sonuçlarını göstermeyebilir fakat bu sonuçlar yolun sonunda kesinlikle ortaya çıkar.

Nitekim bu kaçınılmaz akıbet, İslâm toplumunun başına gelmiştir. İslâm toplumunun yükselme dönemi çizgisi, doğal kanunlar ile iman kaynaklı değer yargılarının gevşeme noktasından itibaren başlamış ve bu iki tabii kanunun ayrıldığı, birbirinden koptuğu noktadan itibaren gerileme eğilimi baş göstermiştir. Bu iki resim arasındaki açı genişledikçe gerileme eğrisi düşüşünü sürdürmüş ve doğal kanunlar ile iman kaynaklı değer yargılarının birlikte ihmal edildikleri zaman en düşük noktasına inmiştir. Diğer tarafta da bir kanadı kırık kuş gibi, tek kanadıyla ilerlemeye çalışan maddeci batı medeniyetinin çırpınışları... Bunun sonucu olarak maddi buluşlar, teknolojik kazanımlar alanında ilerlemesi ile orantılı bir hızla insani ve manevi değerler alanında geriye gidiyor. Buna bağlı olarak bu uygarlığın az da olsa düşünebilen insanları feryat ettiren endişe, şaşkınlık, çeşitli psikolojik ve sinirsel bunalımların pençesinde kıvranıyorlar. Gerçi bu düşünebilen batılılar da Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın sisteminin yoluna girmiyorlar. Oysa bu bunalımın tek ilâcı, tek tedavi yolu odur.

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın insanlara yönelik kanunları, O'nun evrensel kurallar bütününün bir parçasıdır. Buna göre bu kanunları uygulamak, onu toplumda yürürlüğe koymak, insan yaşayışı ile evrenin hareket sistemi arasında sıkı bir uyum meydana getirir ve kesinlikle bu yolda etkisini gösterir. Öte yandan İslâm, imanın meyvesi ve ürünü olmaktan başka bir şey değildir. Bu yüzden asıl kökü var olmadıkça tek başına ayakta duramaz.

İslâm, müslüman bir toplumda uygulanmak üzere ortaya konmuş bir hukuk sistemidir. Ancak bu İslâm toplumunun oluşmasında katkıda bulunma gibi bir fonksiyonu da vardır aynı zamanda...

İslâm, gerek kâinata ve insana ilişkin kanunları gerekse de İslâmi düşünce sistemi, bunun gereği olan vicdan temizliği, bilinç duyarlılığı, amaç yüceliği, idealizm, yüksek ahlâk ve davranış tutarlılığı ile bir bütündür. Bunların tümünün birleşmesinden meydana gelir İslâm...

Böylece gerek doğal kanunlar, gerekse de iman kaynaklı değer yargıları adını verdiğimiz ilâhi kanunlar sisteminin, Sünnetullah'ın uyumu ve bütünlüğü ortaya çıkar. Bu kurallar sisteminin her iki kesimi de daha kapsamlı bir sistem olan Sünnetullah'ın, ilâhi kurallar bütününün birer kanadını oluştururlar.

İnsan da bu varlık bütününün güç odaklarından biridir. Onun çalışması, iradesi, inancı, yapıcılık çabası, ibadeti ve diğer bütün faaliyetleri, bu varlık bütününü faal biçimde etkileyen birer güç birimleridir. Bu güç birimleri ile tüm varlığı kapsamı içinde tutan sünnetullah arasında güçlü bir bağ vardır. Bu güç odaklarının tümü koordinasyon içinde uyum halinde işlerler. Aralarında bu bütünlük ve ahenk var oldukça ürünlerini tam olarak verirler. Buna karşılık eğer birbirlerinden kopar ya da çatışmaya düşerlerse ürünleri bozulur, kargaşa baş gösterir, hayatın düzeni ve dirliği kaybolur, insanlar arasında perişanlık ve mutsuzluk alır başını gider. Allah *(Subhanehu ve Teala)* şöyle buyurmuştur:

"Çünkü bir toplum kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onlara verdiği nimeti kesinlikle değişikliğe uğratmaz." (8 Enfal/53)

Demek ki, insan davranışları ve insan bilinci ile her şeyi kapsayan sünnetullah çerçevesi içinde evrensel olayların akışı ve gelişimi arasında sıkı ve derin bir ilişki vardır.

İnsanlık düşmanlarından başka hiç kimse bu sıkı ilişkinin koparılmasını telkin etmez, insanlığı bu ahengi bozmaya çağırmaz, insanlar ile yürürlükteki ilâhi kanunlar sisteminin yani Sünnetullah'ın arasına girmez. Bu insanlık düşmanlarının hedefi; insanları doğru yola yanaştırmamak ve bu yoldan uzak kalmalarını sağlamaktır. O halde insanların yapması gereken de bu tip insanlardan uzak durmak ve lütufkâr Rabbine giden yolu kapatmalarına izin vermemektir.

Bunlar, hayatımın Kuran'ın gölgesi altında yaşadığım döneminden kalan ve etkisini sürdüren duygularımın ve izlenimlerimin bir bölümüdür. Umarım Allah *(Subhanehu ve Teala)* bunları vesile kılarak insanlığı yararlıya, hidayete ve doğru yola iletir. Çünkü hiç şüphe yok ki:

"Allah dilemedikçe siz hiçbir şey dileyemezsiniz." (76 İnsan/30)

Kur’an Mesajının İçeriği

“Bu (Kur’an), kendisiyle uyarılıp sakındırılsınlar, O’nun bir tek ilah olduğunu gerçekten bilsinler ve temiz akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir tebliğdir.” (14 İbrahim/52)

Bu tebliğin, bu bildirinin temel maksadı; insanların Allah *(Subhanehu ve Teala)*’nın yalnız ve yalnız tek bir ilah olduğunu duyup öğrenmeleridir. Bu, hem Allah’ın dininin başlıca ilkesi, hem de İslâm hayat sisteminin dayandığı asıl noktadır.

Tabiatı itibariyle asıl maksat bilgi olmayıp, bu bilginin öngördüğü ilkeye göre insanların hayatlarını yönlendirmeleridir. İnsanların "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur" ilkesine dayanan İslâm dinine bağlanmalarıdır.

Mademki O’ndan başka ibadete layık ilah yoktur, öyleyse insanlar sadece O’na boyun eğmelidirler. Çünkü Rablik ve hâkimiyet, efendilik, kanun koyma ve hayata yön verme sıfatlarına haiz olanın hakkıdır. İnsanların hayatlarını bu temel ilkeye dayandırmaları, onları beşerin "kendi gibi bir beşere kul olma ve ona itaat edip boyun eğme" prensibine dayanan cahili hayat sistemlerinden ayırır. Bu ayrılış, inanç ve düşüncede, ibadet amaçlı ferdi davranışlarda, ahlâk kurallarında, değer ve ölçülerde kendini gösterir. Aynı zamanda bu ayrılış, ekonomik ve toplumsal sistemlerde, fert ve toplum hayatının her alanında ortaya çıkar.

Hiç kuşkusuz bir ve tek olan Allah’ın ulûhiyetine ve onun ulûhiyetinde ortağı olmadığına dair bir inanç, hayatın her alanını kapsayan eksiksiz bir yaşam biçiminin temelini oluşturur.

İslâm akidesinin sınırları, hayatın en ince noktalarını içine alacak kadar geniş ve pratiği olmayan bir inanç sisteminden çok daha kapsamlıdır. Sadece kalpte yer eden ve pratikte hiçbir etkisi olmayan bir inanç sistemi, kendi başına kesinlikle yeterli değildir. İslam akidesi, ahlâk meselesini nasıl bir inanç meselesi haline getirmiş ise, aynı şekilde hâkimiyet meselesini de bir inanç meselesi haline getirmiştir. Ahlâk ve değer ölçülerini kapsadığı gibi, rejim ve kanunları da kapsayan hayat sistemi, bu akideden kaynaklanır. İnanç noktasında hepsi aynı seviyede ve aynı derecede öneme sahiptirler.

Biz bu dinin akideden ne kastettiğini en iyi biçimde kavramadan, Allah *(Subhanehu ve Teala)*’dan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Allah'ın kulu ve Rasulü olduğuna şahitlik etmenin anlamını bilip öğrenmeden, Kuran’ın anlatmaya çalıştığı mesajları kavrayamayız. Bu şehadetin anlamının sadece O’na boyun eğmek demek olduğunu, sırf namaz esnasında değil, hayatta karşılaşılan her meselede bu şehadetin geçerli olduğunu anlamadan Kuran’ı anlamamız mümkün değildir.

“Bu (Kur’an), kendisiyle uyarılıp sakındırılsınlar, O’nun bir tek ilah olduğunu gerçekten bilsinler ve temiz akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir tebliğdir.” (14 İbrahim/52)

Davette İlk Adım

"Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bu görevi yapmayacak olursan O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz Allah kâfir olan bir topluluğu hidayete erdirmez. De ki: Ey kitab ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve size Rabbinizden indirileni ayakta tutmadıkça hiçbir şey üzerinde değilsiniz. Andolsun Rabbinden sana indirilen onlardan çoğunun azgınlıklarını ve inkârlarını artıracaktır. Sen de kâfirler topluluğuna karşı üzüntüye kapılma!" (5 Maide/67-68)

Bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e Rabbi tarafından, kendisine indirilen mesajı tam olarak duyurması ve bunu tebliğ ederken hiçbir endişeye ve hiçbir sıkıntıya kapılmaması için kesin bir emirdir. Bu kadar açık ve bu kadar kesin bir emir... Aksi takdirde tebliğ görevini yapmamış, risalet vazifesini yerine getirmemiş olur. Onu insanlara karşı muhafaza edip koruyacak olan ise Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Koruyucu olan Allah'a karşı, kendileri korunmaya muhtaç olan zavallı insanlar ne yapabilir ki?

Akideye ilişkin doğru söz, asla kekelenerek söylenmemeli ve kem küm edilmemelidir. Aksine apaçık bir şekilde, dobra dobra söylenmelidir. Düşmanlar ne söylerse söylesinler. Ne dilerse onu yapsınlar. Akide konusunda söylenecek hak söz, insanların hevalarına ve arzularına göre belirlenmez. İnsanların istek ve durumları gözetilmez. Gözetilmesi gereken tek husus, tek hakikat, onu kalplere işlemek ve etkili hale gelinceye kadar haykırmaktır.

Akideye ilişkin hak söz bu şekilde haykırılınca hidayete meyilli olan kalplerin en ücra köşelerine kadar işler. Şayet hak söz evelenip gevelendiği, kem küm ederek anlatılmaya çalışıldığı zaman iman etme kabiliyeti olmayan kalpler yumuşamaz. Oysa kimi zamanlarda İslam davetçisi gerçeği yumuşatarak, hakikatleri süsleyerek, bu iman etme kabiliyeti olmayan kalplerden iyi bir karşılık alabileceğini umar.

"Allah kâfirler topluluğunu doğru yola iletmez." (2 Bakara/264)

Demek ki hak söz kesin söylenmelidir. Ağızda evirip çevirmeden eksiksiz ve kapsamlı anlatılmalıdır. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın yolunda olma veya ondan yüz çevirme hususunda kalplerin ona karşı kabul edip etmemelerine, hak sözü içlerinde sindirmeye yetenekli olup olmamalarına bağlıdır. Yoksa hak sözün lehinde veya aleyhinde takınılacak yumuşamalara veya yağcılığa bağlı değil...

Akideye ilişkin hususlarda sözü söylerken mertçe haykırmak, sertlik ve kabalık anlamına gelmez. Allah *(Subhanehu ve Teala)* Rasulüne, Yaradanın yoluna çağırırken insanları düşündüren, etkileyen ve öğüt veren bir lisan kullanmasını emrediyor. Kur'an-ı Kerim'in hikmet ve güzel sözle davet eden ayetleri arasında bir ayrılık ve çelişki yoktur. Gerçeği söylerken açık ve net bir şekilde söylemekle, insanları etkileyici bir üslup kullanmak, birbirleriyle alâkası olmayan şeyler değildir. Çünkü tebliğ etme anında izlenecek yol ve metot ayrı, tebliğin içeriği ve konusu ayrı şeylerdir. Burada anlatılmak istenen mesele inanca ilişkin hak sözü söylerken uzlaşmacı bir tutum takınmamak ve orta yolu bulmamaktır. Peşkeş çekmek gibi bir durum söz konusu değildir. İnançla ilgili gerçekler nettir ve uzlaşmacılığa elverişli değildir.

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* dini tebliğ ederken her zaman etkileyici ve güzel sözler söylemiş, insanlara öğüt verici

bir uslûb kullanmıştır. Fakat inanç konularında ise apaçık ve net bir dil kullanmıştır. Zira kendisine Allah *(Subhanehu ve Teala)* tarafından *"De ki: Ey kâfirler! Ben sizin taptığınız ilahlara tapmam!" (109 Kâfirûn/1)* diye vahyedilmiştir.

İşte Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* akideye ilişkin hususlarda tavrını bu şekilde net bir biçimde ortaya koymuştur. Daha işin başında onlara davayı anlatmak için yarım yarım bildirmiyor, yağcılık yapmaya tenezzül etmiyordu. Onlara "Eğer gittiğiniz yolda bazı küçük düzeltmeler yaparsanız aramızda herhangi bir mesele kalmaz" demiyordu. Aksine onların yolunun eğri olduğunu, sonunun batıla dayandığını, asıl gidilmesi gereken yolun hak yol olduğunu ve bunu da kendisinin temsil ettiğini söylüyordu. Başka bir ifadeyle gerçeği söylerken, hak kelimesini olduğu gibi açık bir şekilde yücelterek haykırıyordu. Fakat tüm bunları yaparken sertlik ve kırıcı bir üslup kullanmamaya özen gösteriyordu. İşte bu sûrede anlatılmak istenen ilahi emir de budur.

"Ey peygamber! Rabbin tarafından sana indirileni tebliğ et. Eğer (bu görevi) yapamayacak olursan O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Allah kâfirleri doğru yola iletmez." (5 Maide/67)

Ayetin siyak ve sibakı gösteriyor ki burada gaye, Kitab Ehli'ne inançlarının gerçek durumlarıyla hak ettikleri sıfatın ne olduğunu açıkça ilan etmektir. Din, iman, inanç bakımından boşlukta olduklarını yüzlerine vurmaktır. Çünkü Ehli Kitab, Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından indirilmiş olan Kuran'ı kabul edip gerçek yaşamlarında uygulamamaktaydılar. Bunun içindir ki onların belirli bir inanca, herhangi bir dine mensup olduklarını söylemeleri bir iddiadan başka bir şey değildir.

"De ki: Ey kitap ehli! Sizler Tevrat'a, İncil'e ve Rabbiniz tarafından size indirilen Kuran'a gereği gibi uymadıkça boşluktasınız, hiçbir temele dayanmış değilsiniz." (5 Maide/68)

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Kitap Ehli'nin din, itikat ve inanç sistemi bakımından bir temele dayanmadıklarını açıkça yüzlerine vurmakla görevlendirildi. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onlara açık bir şekilde cevap verirken, onlar kendi kutsal kitaplarını okuyorlar, kendilerine yahudilik ve hristiyanlık ismi vererek "mümin" kimseler olduklarını iddia ediyorlardı. Ancak Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onların kendilerine yakıştırdıkları sıfatların hiçbirine sahip olmadıklarını yüzlerine vurmakla emredilmişti. Çünkü din, dille söylenen bazı kuru sözler, okunup aktarılan kitaplar, atadan evlada geçen miras veya birtakım sıfat ve etiketler değildir. Din, bir yaşam biçimi ve hayat tarzıdır. Din, kalplerde yerleşmiş inancı, vicdanlarda gizlenen iman duygularını ve hayatın tüm yönlerine yansıyan bir uygulama çabasını içeren ve bütün bunları kapsayan bir hayat sistemi ve yaşam biçimidir.

Bundan dolayı Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in kitap ehlinin dinlerini bu kurallar üzerine bina etmediklerini, boşlukta olduklarını yüzlerine haykırması gayet tabiidir. Tevrat'a, İncil'e ve onlara Rableri tarafından indirilen diğer mesajlara uymanın ilk şartı; Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tarafından getirilen, Allah'ın dinine girmeleri idi. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Teala)* onlardan, bütün peygamberlere inanacakları ve onları destekleyecekleri hususunda söz almıştı. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile kavminin vasıfları, hem Tevrat'ta hem de İncil'de açıkça bildirilmişti. Bu gerçeği Allah *(Subhanehu ve Teala)* onlara haber vermiş idi. Bu durumda Ehli Kitap Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından indirilmiş olan diğer mesajlara gereği gibi uymamış oluyorlardı.

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın *"Rabbiniz tarafından size indirilen"* ayetindeki asıl amaç, bazı müfessirlerin de belirttikleri gibi

ister Kur'an-ı Kerim olsun, isterse Davud *(aleyhisselam)*'a indirilen Zebur gibi, daha önceden indirilen kutsal kitaplar olsun değişen bir şey yoktur. Her iki durumda da onlar, ellerindeki kutsal kitabı onaylayan bu yeni dini kabul etmedikçe, Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından indirilen diğer mesajlara gereği gibi uymuş olmayacaklardır. Ehli Kitab bu son dine girmedikçe müminlik iddiaları, bizzat yüce Allah'ın şahitliği ile temelsiz ve isnatsız kalacaktır. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onlara içinde bulundukları durumu bildiren bu ilahi kararı yüzlerine vurmakla, gerçek tutum ve vasıflarını açıklayan bu hakikati net bir dille tebliğ etmekle mükellef kılınmıştı. Aksi takdirde Rabbinin gönderdiği risalet vazifesini yerine getirmemiş sayılacaktı. Aman Allah'ım! Bu ne büyük bir tehdit!

Allah *(Subhanehu ve Teala)* onların hak sözle karşılaşınca inatlarının, azgınlıklarının, kâfirliklerinin artacağını biliyordu. Fakat Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bu bilgisi rasulüne, gerçekleri yüzlerine vurmasını emretmesine engel olmuyordu. Ayrıca Ehli Kitab'ın bu gerçeği öğrendikten sonra ilahi çağrıya kulak asmamaları, kâfirliklerinin artması, sapıklıkları, zulüm ve dalalet içinde olmaları sebebiyle Allah Rasulüne, dokunacak kötülüklerden çekinmemesi, korkmaması ve üzülmemesi telkin ediliyordu.

Artık bundan sonra hak yola giren veya dalalete düşenler bir delile dayanarak yollarını çizerler. Zira Allah *(Subhanehu ve Teala) "Ta ki, helak olan apaçık bir delil gördükten sonra helak olsun, sağ kalanlar da yine apaçık bir delilden sonra yaşasın." (8 Enfal/42)* diye buyurmuştur.

Ayrıca Allah *(Subhanehu ve Teala) "Allah tarafından sana indirilen ayetler onların çoğunun kâfirliğini ve azgınlığını artıracaktır. Fakat sen kâfirler için üzülme!" (5 Maide/68)* ayeti ile davetçilere bir uyarı yaparak dava adamının uygulayacağı yöntemin planını çiziyor, onlara bu yöntemin kapsadığı hikmeti anlatıyor. Onlara

hak söz karşısında sinirlenerek, kâfirliklerinin ve azgınlıklarının dozunu artıracak olması sebebiyle onların içine düştükleri durumdan dolayı üzülmemesi gerektiğini telkin ediyordu. Hak söz kendilerine duyurulduğu zaman, azgınlık ve inkârları daha da çok arttığından dolayı onlar, kötü akıbete hak kazanıyorlardı. Çünkü kalpleri doğru söze karşı hayır ve sadakatten yoksundu. Buna göre kalpleri doğru sözle karşılaştırmak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bir hikmeti idi. Kalplerde bulunan açık ve gizli şeylerin ortaya dökülmesi, kâfirlik ve azgınlığın meydana çıkması onların hak edeceği cezaya çarptırılmaları içindi.

Şimdi tüm bu açıklamalar ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in mükellef kılındığı tebliğ vazifesinin ışığı altında müslümanlarla ehli kitap arasındaki dostluk, yardımlaşma, işbirliği meselesine baktığımızda ne bulacağız? Acaba ne göreceğiz?

Göreceğiz ki Allah *(Subhanehu ve Teala)* Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından indirilen diğer kitaplara gereği gibi uymadıkça, bunun sonucu olarak bu son dine girmedikçe, Yahudi ve Hıristiyanların hiçbir esasa dayanmadıklarını anlatıyor. Onlar Allah *(Subhanehu ve Teala)* tarafından böyle görülüyor ve Kuran'ın birçok ayetinde Allah'a ve Rasulüne inanmaya davet ediliyorlar. Onlar, Allah'ın Rasulüne inanmaya davet ediliyorlar yani onlar, Allah'ın dini içerisinde değiller ve Allah'ın kabul ettiği din sahibi kişiler değiller...

Göreceğimiz başka bir husus da Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu gerçeği onların yüzüne vurmanın onları daha çok kâfirliğe ve azgınlığa iteceğini biliyordu. Onların bu azgınlık ve kâfirlik sonucu çırpınmaları neticesinde onlardan korkmamasını, onlar için üzüntüye kapılmamasını Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e bildiriyordu. Bununla birlikte hak olan gerçeği hiç çekinmeden yüzlerine vurmasını da emrediyordu.

Şayet biz Allah'ın sözünü son söz olarak kabul edersek (ki hakikatte aynen böyledir) Yahudi ve Hıristiyanların bir din üzere olduğunu kabul etmemizin hiçbir gerekçesi yoktur. Durum böyle olunca bazı aldanmış ve aldatıcı kişilerin iddia ettikleri gibi Müslümanın ateist ve komünistlere karşı mücadele verirken onlarla yardımlaşabileceği, işbirliği yapılabileceği hususu söz konusu bile olamaz. Allah *(Subhanehu ve Teala)* buyuruyor ki:

> *"Bununla beraber Allah ve Rasulü bir işe karar verdiği zaman, gerek inanan bir erkeğin ve gerek inanan bir kadının kendilerine ait bir işte tercih hakları olamaz. Her kim Allah ve Rasulüne isyan ederse apaçık bir sapıklık etmiş olur." (33 Ahzab/36)*

İşte bundan dolayıdır ki tüm bu gerçekleri Yahudi ve Hıristiyanların yüzlerine vururken onların kızacağını, bize karşı yaptıkları mücadelenin artacağını hesap etmemiz gerekir ki bu asla doğru değildir. Tüm bu tehlikeleri önlemek amacıyla ve onların dostluğunu kazanmak maksadıyla "Sizin dininiz doğru bir dindir, biz sizin dininizi tasdikliyoruz. Gelin el ele verelim de hem sizin dininizi hem de bizim dinimizi düşman olan imansızlara karşı savunalım" diye bir teklifte bulunamayız. Çünkü Allah'ın kabul ettiği tek din olan dinimizi müdafaa ederken, onların dinini de müdafaa etmemiz düşünülemez... Onların dini ile kendi dinimizi eşdeğer tutamayız.

Şüphesiz ki Allah *(Subhanehu ve Teala)* bize böyle bir şey bildirmiyor ve bizi böyle bir işe sevk etmiyor. Hatta bizim böyle bir şeyi onaylamamızı, böyle bir ortaklık ve işbirliğine kalkışmamızı ve bu şekilde yapacağımız itirazları kabule şayan görmüyor. Eğer böyle bir şeye başvurursak, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın emrettiği yoldan başka bir yolu tercih edersek Yahudi ve Hıristiyanların sapık olan dinlerini "ilahi din" olarak tanıyarak onlarla "ilahi din" bazında ortak olduğumuzu söylemiş oluruz.

Oysa Allah *(Subhanehu ve Teala)* Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından indirilen diğer kitaplara uymadıkça ve hak olan sözü söylemedikçe hiçbir esasa dayanmış sayılamayacaklarını bize bildiriyor. İşte Yahudi ve Hıristiyanlar da bunların hiçbirisini yapmıyor ve Allah'ın hak sözüne kulak asmıyorlar. İşte bunun gibi günümüzde kendilerine müslüman ismini takıp da Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler de Ehli Kitap gibi hiçbir delile dayanmamaktadırlar. Onlar da inanç bakımından boşluktadırlar. Gerçeklik temelinden yoksundurlar. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın yukarıdaki buyruğu, kitaplarının hükümlerini benliklerinde ve hayatlarında uygulamaya koymayan bütün kutsal kitap taraftarları için geçerlidir.

Müslüman olmak isteyen kimse Allah'ın kitabını benliğinde ve hayatında uygulamaya koyduktan sonra bu kitabı uygulama dışı tutanlara karşı, kitabın hükümlerine uymadıkça herhangi bir dine bağlı olduklarını veya dindar oldukları şeklindeki iddialarının bizzat o dinin Rabbi tarafından reddedildiğini açıkça söylemek ve anlatmakla görevlidir. Bu konuda net bir tavır ortaya koymak ve samimi davranmak mecburiyetindir.

Allah'ın kitabını günlük hayatında yaşayan bir müslümanın bundan sonraki görevi, ilahi kitaba yüz çevirmiş kişileri yeni baştan İslam'a davet etmektir. Hangi milletten olursa olsun, hangi zamanda yaşarsa yaşasın kişinin dil ile müslüman olduğunu söylemesi, mirasçı bir mantıkla atadan kalma müslümanlık davasında bulunması, kişiye hiçbir şey kazandırmaz ve imanını artırmaz. Böyle bir kimse yüce Allah'ın dinine bağlılık sıfatı kazanamaz.

İşte gerek müslüman olduklarını iddia edenler gerekse yahudi ve hıristiyanlar ne zaman Allahu Teâlâ'nın dinine girer, onu nefislerinde ve hayatlarında yaşatırlarsa işte o zaman müslümanlar hem dine hem de dindarlara karşı ortaya çıkan tehlikelere karşı işbirliği yapabilir. Yardımlaşma ve dostluk

kurabilir. Ancak bu orta noktada buluşmadan önce böylesine bir yardımlaşma mesnetsiz bir adım, aldanmış ve aldatıcıların iddia ettikleri, yutturmaya çalıştıkları boş bir kandırmacadır. Kuşkusuz Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dini, ne bir bayrak, ne içi boş bir söz, ne de atalardan kalma bir mirastır. Allah'ın dini, gönüllere yansıyan bir akide, kalpleri donatan bir inanç sistemi, hayata hâkim olan bir yaşayış biçimi ve sosyal düzende somutlaşan bir gerçektir.

İnsanlar bu çok yönlü yaşam biçimini kendi nefislerinde ve pratik hayatlarında bizzat ortaya çıkarmadıkça gerçekte Allah'ın dininde olduklarını söyleyemezler. Böyle bir durum dışındaki her görüş ve yaşam biçimi, vicdanları aldatmak, akideyi cıvıklaştırmak, gönül avutmaktan başka bir şey değildir. Müslüman olan bir kimse de böyle bir girişime ve aldatmacaya asla kalkışmaz.

Her müslüman bu hakikati alenen haykırmalı, insanlar arasındaki münasebetini buna göre yapmalıdır. Bunun sonucunda doğacak zararları asla düşünmemelidir. Çünkü onun asıl koruyucusu Allah'tır ve Allah, kâfirleri doğru yola asla iletmez.

Her İslam davetçisi, davet görevini yerine getirirken davanın hakikatini, insanları benimsemeye çağırdığı gerçeği bütün yönleriyle ilan etmedikçe, taviz vermeden, herhangi bir orta yolu bulmaya uğraşmadan anlatmadıkça, Allah'ın kendisine verdiği tebliğ vazifesini yapmamış olur. Çünkü orta yol hak sözü söylemeleridir.

Eğer İslam davetçisi insanlara zarar dokundurmaktan kaçınıyor ve onlara faydalı bir şeyler yapmak istiyorsa üzerinde bulundukları yolun batıl olduğunu, inanç sistemi bakımından boşlukta olduklarını, hayatlarına yansıttıkları yargının aşılmaz olduğunu açık bir şekilde ifade etmelidir. Ayrıca davetçi, insanları şimdiki yaşayışlarından tamamen farklı olan bir dine, köklü bir değişikliğe çağırdığını peşinen açıkça anlatmalıdır. İnsanlar

dava adamının yanında takındıkları tavrın, davetçinin çağırdığı dinin, benimsemeye çağrıldıkları gerçeğin boyutunu net olarak bilmelidirler ki bu bilginin kaynağının Allah'ın *"Ta ki helak olan apaçık bir delil gördükten sonra helak olsun, sağ kalanlar da yine apaçık bir delilden sonra yaşasın." (8 Enfal/42)* ayetinde belirttiği gibi olduğunu bilsin.

Bazı davetçiler insanlara tebliğ vazifesini ifa ederken, kimi zaman lafı ağızlarında dolaştırıp insanların yaşadığı pratik hayat ile batıl arasındaki esaslı farkı, savundukları gerçek ile karşısındakilerin uyduğu eğrinin arasındaki uçurumu açıklamaktan kaçınırlar. Söz konusu daveti yapan dava adamları ya içinde bulundukları özel konumları itibarıyla ya da düşüncelerini, ideallerini, hayatlarını dolduran pratik olaylardan çekinerek tavizci olup bir orta yol ararlar. Lakin bilmelidirler ki böyle yapmakla o insanlara en büyük kötülüğü yapmış, onları zarara uğratmış olurlar. Çünkü onlara, istenen şeyin gerçeğini anlatamazlar. Bunun ötesinde de Yüce Allah'ın kendilerini duyurmakla görevlendirdiği gerçekleri insanlara duyurmamış olurlar. İnsanları Allah'a çağırırken takındıkları yumuşak tutum ve davetçinin tebliğ yaparken kullanacağı üslup tebliğ etmekle mükellef olduğu gerçekler üzerinde değildir.

Hakikatler insanlara olduğu gibi, hiçbir sansüre gerek duymadan anlatılmalıdır. Tebliğ yapılırken takınılacak tutum temelde etkili, tatlı ve öğüt verici olmayı gerektirir. Ayrıca tebliğ, bulunan ortamın konumuna, zamanın özel şartlarına uyarlanarak yürütülür. Bu da hikmet ve güzel söz kaidesine dayanır. Bugün içimizden bazı kimseler Dünya'ya bakınca Yahudi ve Hıristiyanların sayıca kalabalık, maddi bakımdan üstün olduklarını, putperest toplumların yüzlere, milyonlara vardıklarını, onların da devletlerarası ilişkilerde söz sahibi olduklarını görüyor. Bütün bunlardan sonra Müslüman olduklarını söyleyenler ne sayıca kalabalık, ne maddi bakımdan zengin, ne devletler

arasında üstün ilişkileri var, ne de teknolojileri ileri derecede... Ellerinden hiçbir şey gelmiyor. Fakat tüm bu insanlar Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın kendilerine indirmiş olduğu kitabın hükümlerini tam manasıyla yaşamıyorlar. Bu yüzden şu sapık insanlığın karşısına geçip de kesin ve baki olan gerçeği yüzlerine haykırmaya korkuyorlar. Bütün insanlığa yanlış yolda olduklarını, boş inançlar peşinden gittiklerini, hiçbir temele dayanmadıklarını ve onlara hak dini anlatmanın, zaruri olmadığını zannediyorlar. Aslında davetçiler bu insanları gözlerinde çok büyütüyor. Bu yolunu yitirmiş sapık insanların tümüne kat'i ve kesin bir hak söz ile karşı koymayı çok zor buluyorlar. Aslında takip edilecek olan yol bu değildir. Cahiliye yeryüzünün her tarafını kuşatsa da yine cahiliyedir. İnsanların yaşantıları Allah'ın dinine dayanmadıkça boştur ve asılsızdır.

Davetçinin görevi her zaman aynıdır. Bu davet görevini ne sapıkların fazlalığı, ne de batılın kalabalık oluşu etkileyemez. Çünkü bâtıl, bir çöp yığınından başka bir şey değildir. Bu dava nasıl ilk defa tüm yeryüzü halkına inanç ve hayat açısından bir hiç olduklarını haykırarak işe başladıysa bugün de aynı şekilde ortalığı çınlatmaya devam etmelidir. Çünkü zaman Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in zamanıyla aynıdır. Allah *(Subhanehu ve Teala)* o gün Rasulüne nasıl hitap ettiyse şimdi de aynı şekilde davetçilere sesleniyor:

> *"Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bu görevi yapmayacak olursan O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz Allah kâfir olan bir topluluğu hidayete erdirmez. De ki: Ey kitab ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve size Rabbinizden indirileni ayakta tutmadıkça hiçbir şey üzerinde değilsiniz. Andolsun Rabbinden sana indirilen onlardan çoğunun azgınlıklarını ve inkârlarını artıracaktır. Sen de kâfirler topluluğuna karşı üzüntüye kapılma!" (5 Maide/67-68)*

Günahkârların Yolu Belirginleşsin Diye

"Günahkârların yolu belli olsun diye ayetlerimizi işte böyle ayrıntılı biçimde açıklarız." (6 Enam/55)

Ayetlerimizi böyle uzun uzun açıklarız ki bu ayetler gerçek olanın etrafında hiçbir kapalılık ve şüphe bırakmasın. İşte bunun sonucunda gerçekler kesin bir şekilde belirir. Mesele açık ve net olarak ortaya çıkar. Bundan sonra bir mucize istemeye gerek kalmaz. Çünkü Kuran'ın akışında örneği sunulan bu metot aracılığı ile gerçek, son derece açık ve gözler önündedir. Bununla beraber sûrenin içerisinde hidayete dair deliller ve imanın belirtilerine ilişkin olarak geçen tüm ayrıntılar, açıklanan tüm gerçekler, hayatla ilgili tüm mesajlar Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın *"ayetlerimizi işte böyle ayrıntılı biçimde açıklarız"* sözünün kapsamına dâhil olmaktadır. Bu kısacık ayetin sonunda ise *"Günahkârların yolu açıkça belli olsun diye..."* buyrulmaktadır. Oldukça tuhaf ve ilginç bir durum... Kuran'ın akide ve akide ile ilgili hareket metodunun planlarını gözler önüne sermektedir. Kuşkusuz ki bu metot sadece hakkı açıklayarak salih müminlerin yolunun ortaya konup belirlenmesini amaçlamaz. Bununla beraber bâtılı da açıklayarak beyan etmeyi ve salih kimselerin yolu gibi günahkârların yolunun aydınlanıp açıklanmasını da hedef alır. Çünkü günahkârların yolunun belirlenip aydınlanması müminlerin yolunun açık seçik belli olması için bir zorunluluk ve ihtiyaçtır. Tıpkı iki yolun ayrılış noktasını belirleyen bir çizgi gibi... Şüphesiz ki Kuran'ın bu hareket metodu, insanların kendisi ile hareket etmesi için Allah *(Subhanehu ve Teala)* tarafından belirlenen bir metottur. Şöyle ki; Allah *(Subhanehu ve Teala)* hakka ve hayra karşı kuvvetli, saf, katıksız bir imanın meydana gelebilmesi için hakkın karşısında olan batıl yolunun da görülüp bilinmesi gerektiğini bilir. Aynı şekilde bunun

katışıksız baştan sona şer ve kötülük olduğunun, yine diğer yolun da baştan sona hakk ve baştan sona hayır olduğunun vurgulanması gerektiğini bilir. Nitekim Müslümanların hakk olan yolda öne atılma gücü, sadece kendilerinin haklı olduğunun bilincinde olmasından kaynaklanmaz. Aynı şekilde kendilerine düşman olanların, kendileri ile savaşa başlayanların da bâtıl ehli olduğunun bilinmesinden kaynaklanır. Nitekim Allah *(Subhanehu ve Teala)* her peygambere insanlardan ve cinlerden düşmanlar kıldığını bizlere bildiriyor.

"Böylece biz her rasul için suçlulardan bir düşman kıldık" (6 Enam/112)

Böylece gerek rasuller gerekse ona inananlar kendilerine düşmanlık edenlerin suçlular, günahkârlar olduğunu açık ve net olarak bilsinler. Güven ve huzura kavuşsunlar. Küfrün, kötülüğün ve suçluluğun açığa çıkarılması, imanın hayrın ve salâhın açığa çıkarılması için zaruridir. Ve suçluların yolunun aydınlanıp açığa çıkarılması bu Rabbani nizamın ayetlerde takip ettiği hedeflerden birisidir. Çünkü suçluların tutumu ve yollarına ilişkin yanlış anlama ve şüphe, müminlerin kendi yollarında bir yanlışlık ve şüphenin meydana gelmesine sebep olur. Zira müminlerin yolu ile suçluların yolu, birbirine karşı duran zıt iki sayfa gibidir. Bununla beraber birbirinden tamamen ayrı iki kol... Bu yüzden renklerin ve çizgilerin açığa kavuşması kaçınılmazdır.

İşte tüm bu gerçeklerden dolayı her İslami hareketin, yolun başlangıcında müminlerin yolunu ve mücrimlerin yolunu açığa çıkarıp aydınlatmakla işe başlaması gerekmektedir. Önce müminlerin yolu açığa çıkarılıp aydınlatılmalı sonra da suçlu günahkârların yolu açığa çıkarılıp aydınlatılmalıdır...

Müminlerin ayırıcı vasıflarını belirten işaretler müminlerin yoluna, günahkârların ayırıcı vasıflarını belirten işaretler de günahkârların yoluna dikilmelidir. Bu, sadece teoriler dünya-

sında değil bizzat realiteler dünyasında tahakkuk ettirilmelidir. Böylece İslam davasının mensupları, çevrelerinde bulunan insanlar arasında kimlerin müminlerin safında olduğunu, kimlerin de suçlu günahkârların safında olduğunu bilmiş olurlar. Bu da ancak müminlerin yolunun ve metodunun açığa çıkarılmasının yanı sıra mücrimlerin yolunun ve metodunun da açığa çıkarılması ile mümkün olur. Bu belirginlik o kadar net olmalıdır ki iki yol birbirine asla karıştırılmamalı ve iki işaret birbirine benzetilmemelidir. Müminler ile mücrimler arasındaki çizgiler ve şekiller birbirine girmemelidir.

İşte bu dinin Arap yarımadasında, müşriklerle karşı karşıya geldiği ilk günlerde bu belirginlik ortaya çıkarılmış ve bu netlik en açık biçimde gerçekleşmişti. Salih müminlerin yolu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in ve beraberindekilerin yoluydu. Suçlu müşriklerin yolu ise bu dine girmeyenler ve onlarla birlikte olanların yoluydu.

Safların bu kadar açık ve net bir biçimde ayrılmasına rağmen suçlu günahkârların yolu belli olsun diye vahiy iniyor gerek bu surede gerekse diğer surelerde örneklerini gördüğümüz gibi Allah *(Subhanehu ve Teala)* ayetleri uzun uzun açıklıyordu. Burada tek bir amaç vardı; yolların aydınlatılması ve ayrılması... İslam'ın putperestlikle, ateistlikle, imansızlıkla veya esas itibarı ile semavi bir temele dayanmasına rağmen sonradan tahrifata uğratılarak tâbileri tarafından değiştirilerek bozulan dinlerle karşılaştığı durumlarda... Evet! Nerede ve nasıl olursa olsun...

İslam'ın tüm bu grup ve milletlerle karşılaştığı ilk günlerde müminlerin yolu da, suçlu günahkârların yolu da açık seçik gözler önündeydi. Bunların birbirlerine karışmalarına imkân ve ihtimal yoktu.

Ancak günümüzde İslami hareketin yüz yüze geldiği ve karşılaştığı en büyük problem; İslami hareketin karşısında duranların müslüman bir sülaleden gelen kişiler olması ve Allah'ın

dininin egemen olduğu ve onun şeriatının hükmettiği zamanlarda İslam yurdu olan ülkelerin varlığıdır. Bir zamanlar onlar Allah'ın dinine uyarak onun şeriatının hükmüne razı oluyorlardı. Sonra aynı insanlar ve aynı milletler aynı topraklarda İslam'ı gerçek hayattan uzaklaştırdılar ve sadece isim olarak ilan ettiler. İnanç ve akide alanında İslam'ı din olarak benimsediklerini zannetmelerine rağmen gerçek hayattaki uygulamaları ile İslam'ı inkâr etmektedirler.

Şüphesiz ki İslam, Kelime-i Şehadet getirmek ve Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik etmektir. Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik ise evrende sadece yüce Allah'ın tasarrufta bulunduğuna, kulların ibadet kasıtlı davranışlarını ve hayatla ilgili tüm meselelerini O'na sunacaklarına, kulların yasa ve hükümlerini sadece ondan edineceklerine, hayatlarına ilişkin konularda tek başına O'nun hükümlerine boyun eğeceklerine inanmakla gerçekleşir.

Kim bu anlamı ile Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik getirmezse hiç bir zaman şehadet getirmemiş ve İslam dinine girmemiş demektir. Adı ne olursa olsun... Soyu ve lakabı ne olursa olsun değişmez... Hangi bölgede bu anlamı ile Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik etme işi gerçekleşmezse, o bölge hiçbir zaman Allah'ın dinini din edinmemiş ve asla İslam sınırları içerisine girmemiş demektir. Bugün yeryüzünde bir takım milletler vardır. İsimleri müslüman ismi, kendileri de müslüman bir sülaleden gelen milletler... Yine bir zamanlar İslam yurdu olan ülkeler... Ancak günümüzde ne bu milletler Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına şahitlik etmektedirler ne de bu ülkeler bu anlamın gereği olarak Allah'ın dinini din edinmiş ve İslam'ı benimsemişlerdir.

İşte gerçek İslami hareketlerin bu ülkelerde, bu milletlerle karşılaşırken önüne çıkan en büyük engel, bir yandan "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur" mefhumunun ve İslam kelime-

sinin çevresini saran, diğer taraftan da şirk ve cahiliye anlamlarının etrafını kuşatan belirsizlik, kapalılık ve karışıklıktır.

Bugünkü İslami hareketlerin karşılaştığı en büyük zorluk; salih müslümanların yolu ile suçlu mücrimlerin yolunun açık seçik belli olmaması, işaret ve özelliklerin karışması, isim ve sıfatların birbirine girmesi, yolların ayrılış noktalarını seçemeyecek kadar bir şaşkınlığın egemen olmasıdır.

İşte gerçek İslam hareketinin düşmanları bu kapalı deliği çok iyi bildikleri için, deliğin biraz daha genişlemesini, meselenin biraz daha karışmasını, sorunun laçkalaşmasını arzulayıp bütün güçlerini bu noktaya toplamaktadırlar. Öyle olmuştur ki hak sözü açıkça söylemek insanı alnından ve ayaklarından bağlayan bir töhmete düşürür. "Müslümanları tekfir ediyorlar" töhmetine...

Neticede İslam ve küfür konusunda, hüküm verme noktasında esas kaynak, insanların örf ve gelenekleri olur. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ve Rasulunün sözleri değil...

İşte en büyük engel budur... Bu engel her çağda gelen Allah davasının yolcularının, ilk olarak aşması gereken belli başlı engellerden birisidir.

İslami Hareket öncelikle müminlerin yolu ile mücrimlerin yolunun belirginleşip ayrılması ile işe başlamalıdır. İnsanları Allah'ın yoluna davet eden bu hareketin mensupları hakka davet konusunda açık ve kesin olmalıdırlar. Doğru olan sözü söyleme noktasında yağcılığa ve uzlaşmacılığa yeltenmemelidirler. Davayı sunarlarken hiç bir korku ve endişeye kapılmamalıdırlar. Kınayıcıların kınaması, çığırtkanların bağırıp çağırması onları davalarından alıkoymamalıdır. "Bakınız bunlar müslümanları kâfir sayıyorlar, dinsiz kabul edip tekfir ediyorlar" diye bağıran çığırtkanların bağırmasından etkilenmemelidirler. Kuşkusuz bu aldanmışların zannettiği gibi Allah'ın dininin bu tür ciddiyetsiz-

lik ve başıboşlukla ilgisi yoktur. İslam açık ve seçik olarak ortadadır. Küfür de öyle...

İslam yukarıda vurguladığımız anlam ile Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik etmektir. Kim bu şekilde şahitlik etmez ise ve onu bu anlamı ile hayatına aktarmaz ise Allah ve Rasulunun bu kişi hakkında hükmü açık ve nettir. Bu kişiler Allah'ın kitabına göre kâfirlerdir, zalimlerdir, fasıklardır ve mücrimlerdir...

"Günahkârların yolu açıkça belli olsun diye ayetlerimizi işte böyle ayrıntılı biçimde açıklıyoruz..." (6 Enam/55)

Evet... İslami hareketin mensupları bu engeli aşmalıdırlar. Bu ayrılık, kendi vicdanlarında kesin bir şekilde gerçekleşmelidir. Ancak bundan sonra bütün enerjilerini Allah yolunda harcayabilirler. Bu hususta kimsenin içinde bir şüphe ve endişe bulunmamalıdır. Gizli ve kapalı hiç bir nokta kalmamalıdır. Çünkü kendilerinin kesin bir şekilde müslüman olduklarına, yollarına çıkanların, engel olanların ve insanları Allah'ın dininden alıkoyanların suçlu günahkârlar olduklarına içtenlikle ve samimiyetle inanmadıkları sürece bütün enerjilerini dava uğruna harcayamazlar.

İslamî hareketin mensupları davalarının bir küfür ve iman davası olduğunu yakinen bildikleri zaman ancak yoldaki zorluklara tahammül edebilirler. Kendileri ile mensup oldukları milletlerin arasında yolların ayrıldığını, kendilerinin bir başka inanç sistemine, milletlerinin başka bir inanç sistemine, kendilerinin bir dine, milletlerinin başka bir dine mensup olduklarına kesin bir şekilde inanmadıkları sürece yolun zorluklarına direnmeleri ve dayanmaları mümkün olmayacaktır.

"Günahkârların yolu açıkça belli olsun diye ayetlerimizi işte böyle ayrıntılı biçimde açıklıyoruz..." (6 Enam/55)

Cahiliyyenin Organik Yapısı

"Kâfirler kendilerine gönderilen rasullere dediler ki: Muhakkak sizi kendi toprağımızdan süreceğiz veya dinimize geri döneceksiniz. Böylelikle Rableri kendilerine vahyetti ki: Şüphesiz biz zulmedenleri helak edeceğiz." (14 İbrahim/13)

Allah *(Subhanehu ve Teala)* burada İslam ile Cahiliye arasındaki savaşın tabiatını ve gerçek içeriğini bize bildiriyor. Cahiliye hiçbir zaman İslam'ın başlı başına bir yapıya sahip olmasını istemez ve buna hiçbir şekilde müsamaha göstermez. İslam'ın Cahiliyyeden bağımsız olarak varlık sürdürmesine tahammül edemez. İslam barış istese dahi Cahiliye buna yanaşmaz. Bununla beraber İslam'ın kendi başına bağımsız bir yapıya sahip müstakil ve örgütlü bir cemiyet halinde ortaya çıkması da kaçınılmazdır. İşte cahiliyenin kesinlikle göz yummadığı ve hazmedemediği de budur... Bunun içindir ki, kâfirler kendilerine gönderilen rasullerden sadece davetlerinden vazgeçmelerini istemekle yetinmiyorlar, bununla birlikte kendi dinlerine dönmelerini, kendi cahili toplumlarına katılmalarını, o toplum içerisinde erimelerini ve müstakil bir yapı görüntüsü içine girmemelerini istiyorlar. Ancak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın davetçilere yasakladığı da tam olarak işte budur. Bu gerçeği çok iyi bilen rasuller, onların bu isteklerini asla kabul etmemişlerdir. Zira bir müslümanın, tamamen ayrıldıktan sonra tekrar cahiliye toplumuna katılması mümkün değildir.

Zalim ve zorba kuvvetler tecavüze yeltendikleri zaman artık ne davetin ne de delil göstermenin anlamı kalmaz. Böyle durumlarda Allah *(Subhanehu ve Teala)* rasullerini cahiliyenin eline teslim edecek de değildir.

Cahiliye organik yapısının tabiatı gereği bir müslüman unsurun kendi bünyesinde, müstakil bir biçimde hareket etmesine asla müsaade etmez. Şayet bu müslüman unsurun çalışması ve tüm hareketleri cahiliye cemiyetinin faydasına, kökleşmesine ve gelişmesine sebep oluyorsa bu başka...

Cahiliye toplumunun içine sızarak, onun organik yapısı ve mekanizmaları içerisinde yer alarak davalarına hizmet edebileceklerini, dinleri için birtakım faaliyetlerde bulanabileceklerini düşünenler cahiliye cemiyetinin tabiatını anlayamayan kimselerdir. Cahiliye toplumunun tabiatı, içerisinde yer alan her bireyi bu toplumun yararına, sisteminin ve dünya görüşünün kökleşmesi uğruna çalışmaya zorlar. İşte bunun için bütün rasuller, Allah *(Subhanehu ve Teala)* onlarla kavimlerinin arasını açtıktan sonra tekrar onların aralarına dönmeyi reddetmişlerdir.

Durum bu noktaya gelince artık üstün kuvvet devreye giriyor. Korkunç ve öldürücü darbesini indiriyor beyinlere... Hiçbir insanın, despotun ve diktatör zorbanın karşı koyamayacağı darbeyi...

"Rableri de onlara: "Zalimleri mutlaka helak edeceğiz ve Onlardan sonra sizi mutlaka o yerde yerleştireceğiz" diye vahyetti. Bu vaat, makamımdan ve tehdidimden korkanlar içindir." (14 İbrahim/13,14)

Ancak şu hususu unutmamamız gerekir ki rasullerle kavimlerinin arasını ayıran bu üstün kuvvet, ancak ve ancak rasullerin kavimlerinden tamamen uzaklaşmalarından sonra meydana gelir. Müslümanlar Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın kendilerini kurtarmasından sonra ve tekrar kavimlerinin dinine dönmekten yüz çevirdikleri zaman...

Dinleri ile özel, İslami toplumları ile ve kendilerine has yönetimleri ile apayrı bir yapı olarak varlıklarını sürdürme konusunda ısrarlı olduktan sonra...

Müslümanların kendi milletlerinden akide esasları üzerine ayrılarak tek bir kavim, inançları ayrı, sistemleri ayrı, bağlandıkları otoriteler ayrı, liderleri ayrı iki toplum haline geldikleri zaman...

İşte bunlardan sonra en büyük kuvvet bitirici darbesini indirmek, müminleri tehdit eden tağutları devirmek, müminleri yeryüzüne yerleştirmek, kendilerine zafer ve egemenlik vereceğine ilişkin Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın gerek rasullere gerekse onunla birlikte olan müminlere yönelik vaadini ortaya çıkarmak için devreye girer. Ancak Müslümanlar, Cahiliye ile iç içe iken onun sistemine ve o sistemin koymuş olduğu kurallara bağlı kalarak çalışıyorlarken, ondan tamamen ayrılmamışken, bağımsız ve organik bir İslami yönetim altında bağımsız ve organik bir hareket olarak belirginleşmemiş iken ilahi kuvvetin devreye girmesi asla söz konusu değildir.

"Rableri de onlara: "Zalimleri mutlaka helak edeceğiz ve Onlardan sonra sizi mutlaka o yerde yerleştireceğiz" diye vahyetti."

Davetin Temel Nitelikleri

"Öyleyse kâfirlere itaat etme ve onlara karşı (Kur'an ile) büyük bir cihad ver!" (25 Furkan/52)

Elimizde iman davasına ilişkin büyük bir hakikat bulunmaktadır. İslam davetçilerinin sürekli olarak hatırlamaları, inceden inceye düşünmeleri, bunun imani, pratik ve psikolojik içeriğini iyice anlamaları gerekmektedir. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* hiç kuşkusuz bunu yalın bir inanç ve gönül işi bir itikad planında yapmıyordu. Aksine durum bundan ibaret olsaydı sorunun halledilmesi çok kolay olurdu. Müşriklerin savunduğu anlaşılmaz şirk inancı İslam'ın açık ve net olan güçlü akidesine karşı koyacak kadar sağlam ve kuvvetli bir yapıya sahip değildi.

İslam akidesinin getireceği düzen ve yönetim, müşriklerin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e inatçı bir tavır takınarak karşı gelmelerinin tek nedeniydi. Tarihi olayların anlattığı ve Kuran-ı Kerimin sık sık üzerinde durduğu gerçek budur. Toplum içindeki mevkiler bu inatçı karşı koyuşun asıl sebebiydi. O zamanki ortamda hâkim olan övünç vesilesi yargılardı. Ve bütün bunların gereğini maddi menfaatler teşkil etmekteydi. Görüldüğü gibi bozuk ve çürük olan şirk akidesiyle, sağlam ve doğru olan İslam akidesine şiddetle karşı koymalarının temel nedeni buydu. Cahili Arap müşriklerinin yaşadığı hayat biçimi, menfaatleri, lezzet ve şehvetleri ise bu inatçı karşı koyuşun diğer sebeplerini oluşturmaktaydı.

Şüphesiz müşriklerin inat ve direnişlerini artıran bu nedenler olmuştur. İslam akidesine ve bu akidenin getirmiş olduğu üstün ahlaki ve ruhi değerlere karşı daha sert bir tutum ve davranış içine girmelerine neden olmuştur. Çünkü bu inanç,

üstün ahlaki değerleriyle zevk ve şehvetlerinin azgınlığına izin vermiyordu. Ahlaki kayıtlardan uzak çılgınca cahili hayata göz yummuyordu.

İşte İslam devletine karşı koyulmasının asıl nedenini bu sebepler teşkil ediyordu. Hâkimiyete, değer yargılarına, toplumsal makam ve mevkilere, hiç bir ahlaki değeri kabul etmeyen sınırsız özgürlüklere ilişkin nedenlerin tümü bir arada engel teşkil ediyordu.

İşte bu sebepler her yerde ve her devirde aynı işlevi yerine getirmektedir. İşte bütün bunlar İslam davasına karşı koyuşun tek ve değişmez nedenleridir. Çünkü bu inanç kavgasının, değişmez inatçı düşmanları vardır ve hep var olacaktır. Pek çok zorluk ve sorumlulukları olan hemen bitmeyecek bir kavgadır bu...

Bütün bunlara rağmen bu davada direnmek, elbetteki büyük bir azim gerektirir. Bu sebeple İslam davetçileri nerede ve hangi zamanda bulunurlarsa bulunsunlar Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın emrettiği o büyük hakikati kalplerinde yaşatmalıdırlar.

"Rabbinin hükmü gelinceye kadar sabret! O günahkâr ve kâfirlere sakın itaat etme!" (76 İnsan/24)

Bu ayeti kerimenin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e nazil olduğu şartlar ise elbette ki belli bir savaşın, davanın şartlarını içermekteydi. Bunlar İslam davetçisinin nerede ve ne zaman bir davası varsa söz konusu olan şartlardır. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan uyarma görevini alınca kendisine *"Ey örtüye bürünen! Kalk ve Uyar" (74 Müddesir/1)* diye emredildi. O, söz konusu engel ve nedenlerle, ayağa kalktığı zaman karşı karşıya gelmişti. Bu nedenler, insanları yeni davetten alıkoyan, batıl inançla hareket eden, sert bir tepkiyle kendini göstermekteydi. İnanç ve yönetimlerini makam ve mevkilerini kurulu düzenlerini, kısacası bu akidenin

şiddetle tehdit ettiği bütün varlıklarını korumak için küfrü ve fesadı inatla savunmak tek hedefleriydi.

Müşriklerin çeşitli şekillerde ortaya çıkan şiddetli tepkileri, ilk önce mümin azınlığa işkence ve eziyet etmekle kendini göstermiştir. Bu yolla İslami akideye tam teslim olmuş müminleri inançlarından vazgeçirmeye çalışmışlardır. Amaçları, İslam akidesini çeşitli yöntemlerle çarpıtıp kötü göstererek İslam'a yeni katılımları engellemek idi. Gerçekten de insanların akide sancağına katılımını önlemek, iman gerçeğini tanıyan müminlere işkence ve eziyetten daha kolay icra edilmiş idi.

Tüm bu baskı ve işkenceler yapılırken davanın asıl sahibi Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile uğraşmaktan da geri kalınmamıştır. Bazen cazip teklifler ile bazen de tehdit ve eziyet ederek onunla ortak bir noktada anlaşma yapmak tek amaçları olmuştur. Bu yöntem, daveti kabul etmeyen insanların karakteristik bir özelliğidir. Bu ve bunun benzeri yöntemler davetçilerin her zaman ve her kuşakta karşı karşıya kalabileceği yöntemlerdendir.

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah'ın insanların şerrinden ve fitnesinden koruduğu bir rasul olmakla beraber aynı zamanda bir insandı. Bu eşsiz insan, yanındaki mümin grubuyla ağır bir hayat pratiğine göğüs germekteydi. Muhakkak ki Allah *(Subhanehu ve Teala)* onun bu durumunu biliyordu. Yol işaretlerini kendisine göstermeden onu bu ağır şartlar karşısında tek başına ve yardımsız bırakmıyordu. Bu yardım, destek ve yol işareti de şuydu:

"Hiç şüphesiz Kuran'ı sana kısım kısım biz indirdik biz." (76 İnsan/23)

Bu, birinci uyarı işaretiydi. Kur'an-ı Kerim bu davanın başvuru kaynağı ve hakikatinin çıkış noktasıdır. O, Allah'tan gelen yegâne kaynaktır. Allah *(Subhanehu ve Teala)* Kuran'ı, bu davaya kaynaklık etmesi için indirmiştir. Bu dava da başka hiç bir kaynağı olmayan eşsiz ve kutsal bir davadır. O halde Kur'an gerçeğini bu kaynaktan beslenmeyen başka bir kaynakla karıştırmak mümkün olamaz. Çünkü bu kaynaktan başka hiç bir kaynaktan bilgi alınamaz, ümit beslenemez.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu kutsal davayı hiç bir zaman yardımsız bırakmayacaktır. Davetçiye görev veren O'dur. Kuran'ı indiren de, İslam davetçilerini kesinlikle yalnız bırakmayacak olan da yine O'dur.

Batıl ve şer kuvvetler, müminlerin üzerine giderek onlara olmadık işkence ve eziyeti yapacaktır. İslam düşmanlarının vazgeçilmez silahları, iman etmiş müminleri Allah'ın yolundan alıkoymak olacaktır. Kendi inanç, yönetim ve geleneklerinden çok, içine daldıkları fesat ve şerri korumaktan daha çok, bu konuda ısrar edeceklerdir. Barış yapmayı, bir ülkede karmaşıklık çıkarıp ikiye bölmeyi ve orta yolda anlaşma yapmayı kendileri teklif edeceklerdir. Böyle olumsuz ve zor bir durumda bu tür teklifleri reddetmek zor bir iştir. İşte böyle bir anda Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan ikinci bir uyarı daha geliyor.

"Rabbinin hükmü gelinceye kadar sabret! O günahkâr ve kâfirlere sakın itaat etme!" (76 İnsan/24)

Batıla ve kötülüğe mühlet vererek müminlerin çektiği çile, sınama ve şirkten arınma döneminin uzatılması Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın takdirine bağlıdır. O tüm bunları kendi bildiği bir hikmet ile yerine getirir. Kaderi ve hükmünü uygulaması için yapar bunları…

"Rabbinin hükmü gelinceye kadar sabret!"

Çirkefe düşmüş batıla, çoğalan kötülüğe işkence ve eziyetlere karşı sabret. Akide karşılığında sana teklif ettikleri barış ve orta yol çözümlerini kulak ardı edip Kuran'la gelen hakkın üzerinde daha çok sabret!

"O günahkâr ve kâfirlere sakın itaat etme!"

Çünkü o günahkâr ve kâfirler seni iyilik, itaat ve hayra davet etmiyorlar. Öyleyse ilgini çeker ve seni razı eder zannıyla, çeşitli teklifler yaparak seninle buluşmak isteyenlere sakın uyma! Onlar güzel kadınlarla evlenmeyi teklif ediyorlardı ve daha birçok şey... Kısacası batıl ehli, davetçileri bu akideden caydırmak için bilinen tüm pis ve aşağılık şehvetleri teklif etmekteydi. Allah *(Subhanehu ve Teala)* ise uyarıyordu.

"O günahkâr ve kâfirlere sakın itaat etme!"

Üzerinde anlaşacağınız hiç bir ortak yönünüz yok. Hayat nizamını, evrensel düşünceni onların düşüncesinden, sahip olduğun hakkı onların batılından, imanını onların küfür batağından, nurunu onların karanlıklarından ve adaleti onların cahiliyesinden ayıran, geniş iki yaka arasına karşılıklı olarak geçiş sağlayabileceği bir köprü kuramazsın. Öyleyse bu iş uzasa da fitne çoğalsa da cazip öneriler gelse de bu eşsiz akideyi korumak ve güçlendirmek için sabır göster.

Allah'ın dinine davet eden kimselerin akıllarından çıkarmamaları gereken bir gerçek vardır ki, o da Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ilk davetçi Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e bildirdiği gerçektir. Bu davanın asıl sahibi, bu davet görevini ona indiren Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Günahkârların çağrısını yaptıkları batılla, indirilmiş bulunan hakkın bir arada bulunması imkânsızdır. Hakla batılın yardımlaşması, ortak bir noktada buluşması gibi bir durum söz konusu olamaz. Hakla, batıl tam birbirinin zıddı iki hayat sistemi oldukları için hak davetçisiyle, batıl davetçisinin anlaşması mümkün değildir. Çünkü bu iki yolun birbirine kavuşması imkânsızdır.

Eğer batıl, elinde bulunan güç ve işkencelerle mümin azınlığa ve onların zayıflığına karşı bir zafer kazanmışsa bu elbette ki Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın takdir ettiği bir hikmettir. Dua ve tesbihle Allah'tan yardım ve destek beklemek, O hükmünü verinceye kadar sabretmek bir zorunluluktur. Öyleyse bu kutsal

davanın yolcuları söz konusu hakikati kalplerinde yaşatmalıdırlar.

Müşriklerin tüm çabalarının amacı davet konusunda pazarlık yapmaktı ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e karşı kullandıkları pek çok yöntem vardı. Ancak Allah *(Subhanehu ve Teala)* güç sahiplerinin davetçilere karşı sürekli olarak başvurdukları çabalardan Rasulünü korudu.

İktidar güçleri müminlere cazip teklifler sunarak az da olsa sapıtmalarını, bu davadan ayrılmalarını gaye edinmişlerdir. Büyük maddi menfaatler karşılığında ortak bir noktada buluşup anlaşmak isterler. Bu iktidar sahipleri müminin davasından tamamen vazgeçmesini istemezler aksine yarı yolda buluşmak için inançlarından taviz vermesini isterler. Şeytan bu açığı kullanıp davetçiyi kandırmaya çalışmaktadır. Davasından biraz taviz verse iktidar sahiplerini kazanacağı zannına düşürüp bu işin davanın hayrına olacağı düşüncesine inandırır. Fakat yolun başında verilecek en küçük bir taviz bile yolun sonunda sapıtmaya sebep olacaktır. Kaldı ki az bile olsa bir defa teslimiyeti kabul eden, ipin ucunu elden kaçıran davetçinin bundan sonra durması mümkün değildir. Dava adına geriye doğru atılan her adım cahiliyete teslimiyetin kaçınılmaz sonudur. Çünkü dava iman davasıdır. Küçücük bir taviz veren, en ufak bir noktayı görmezlikten gelen davetçinin İslam akidesine gerektiği gibi iman etmesi mümkün değildir. Müminlerin nazarında davanın her tarafı aynıdır, haktır. Bu kanunda üstün veya en üstün bir anlayış söz konusu olamaz. Zorunlu ve fazladan anlayış olamaz. O tam ve mükemmeldir. Bir parçası kaybolursa diğer parçalar tamamen kaybolur, özellikleri biter. Tıpkı bir azasını kaybedince tüm özelliklerinden yoksun olan bir organizma gibi...

İktidar güçleri basamak basamak davetçiye yaklaşırlar. Davetçiler bir noktadan taviz verirlerse heybet ve kararlılıklarını kesinlikle kaybederler. Bu güçler fiyat artsa da pazarlığı

sürdürüp sonucun kendi zaferleriyle biteceğini bilirler. Davanın bir tarafından verilen en küçük tavizin sonucu elbette ki hüsran olacaktır. İktidar sahipleri İslam akidesinin yardımcısı olamazlar. Çünkü Allah müminlerin güvendikleri ve dayandıkları yegâne güçtür.

"Neredeyse onlar seni, sana vahyettiklerimizden saptırıyorlardı. Üzerimize yalan düzesin diye (bu önerileri yapıyorlardı). Seni, ancak o zaman kendilerine dost edinirlerdi. Eğer sana sebat vermemiş olsaydık neredeyse az da olsa onlara meylediyordun. O takdirde sana hem dünyada hem de ahirette kat kat azap verirdik. Ve bundan sonra sen bize karşı bir yardımcı da bulamazdın. Onlar seni kısa bir zaman içinde yurdundan çıkarmaya çabalıyorlardı. Bu durumda onlar, senden sonra çok az bir süre orada kalırlardı. Bu, senden önce gönderdiğimiz rasullerin durumu hakkındaki kanundur. Bizim kanunumuzda asla bir değişiklik göremezsin." (17 İsra/73-77)

Ayetlerden de anlaşılıyor ki akideden azıcık sapmanın etkileri hemen diğer alanlara yayılır. Bu sapma zamanla akide sınırlarını aşar, toplumsal hayat şartlarına, adet, gelenek ve göreneklere kadar sirayet eder. Akide ve iman, yaşamın ana gayesidir. Bu dine ilişkin pazarlık metotları ise pek çoktur. Düşmanın amacı ortak bir yol üzerinde antlaşma yapmaktır. Tıpkı alışverişte yapılan anlaşmalar gibi. Fakat iman ve itikad ile alışveriş arasındaki fark büyüktür. Bunun için davetçiler akidenin hiçbir kısmından vazgeçemezler. Onun her parçası tıpkı tamamı, kendisi gibidir. Daha da ötesi akidede küçük ve büyük ayrımı yoktur.

Sonuç olarak akide konusunda itaat yoktur. Akide konusunda bir parçadan bile vazgeçmek yoktur. Akide konusunda orta yol veya başka bir ikinci yol yoktur.

İslam'ın cahiliyeye karşı takındığı tavır tüm zaman ve mekânlarda böyledir. Cahiliyenin dünü ile bugünü arasında hiçbir fark yoktur. İslam ve cahiliye arasında aşılması mümkün olmayan, üzerine hiçbir köprünün atılamayacağı geniş uçurumlar vardır. Aralarında, barışı mümkün olmayan bir savaş vardır.

Öyleyse cahiliyeden ayrılış bir zorunluluktur. Değişik ana hatların ortaya çıkması için...

Tevhid ve Şirk

Birbirinden tamamen farklı, uyuşmaları mümkün olmayan iki sistem... Tevhid, insanı tüm kâinatı yaratan ve ortağı olmayan, insanın inanç esaslarını, yasa ve hükümlerini, hayat metodunu, ölçülerini, edep ve ahlakını, hayata ilişkin düşünce sistemini nereden alacağını belirleyen bir sistem... Şüphesiz mümin tüm bunları sadece ve sadece Allah'tan alır. Gizli ve açık hiçbir şekilde şirk unsurları bulaşmadan tüm hayatı bu esasa dayanması ve bu esas üzerinde cereyan etmesi gerekmektedir. İşte böyle bir ayrılığın gerçekleşmesi hem davetçi açısından hem de davet edilenler açısından bir zorunluluktur.

Şu çok iyi bir şekilde bilinmelidir ki cahiliye tüm tabiatı ile yine eski cahiliyedir. İslam da öyle... Aralarında uçurum büyüktür. O zaman tek çare cahiliyeden tamamen bir ayrılış ve tüm kirlerden arınmış olarak İslam'a giriştir. Cahiliyeyi bırakıp İslam'a hicret... İşte yolun ilk adımı budur. Davetçinin atacağı ilk adım, cahiliyeden kopmak ve bu kopuşun şuurunu taşımaktır. Düşünce yapısıyla hayat metodu ve günlük fiilleri ile cahiliyeden ayrılmasıdır. İşte bu ayrılış gerçekleştiği zaman orta yolda anlaşmaya, yardımlaşmaya imkân yoktur. Bu ayrılış cahiliye mensuplarının mensup oldukları düzenlerini tamamen terk edip İslam saflarına katılacakları güne kadar sürecek bir ayrılıştır.

Şu halde orta yol çözümlerine başvurmak, yolun bir yerinde buluşmak veya cahiliyeye bir yama olmak yoktur. Cahiliye İslam kılıfına bürünse bile...

Cahiliyeden ayrılmak ve bunu bilinçaltına yerleştirmek davetçinin ilk adımı ve mihenk taşıdır. Çünkü O, kendisinin tüm

bu cahiliye insanlarından uzak olduğunu bilmek zorundadır. Bunu bilinçaltına iyice yerleştirmek zorundadır. Onların dini onlara, kendi dini kendinedir. Onların yolu onlara kendi yolu kendinedir. Bir tek adım dahi olsa onların yolunda yürüyemez. Çünkü davetçinin görevi, yaranmaya kalkışmadan yolundan küçük veya büyük hiç bir şekilde ödün vermeden onları yolları ile baş başa bırakmaktır. Çünkü tam bir soyutlanma, tam bir ayrılış ve apaçık bir kararlılık söz konusudur.

İslam davetçileri bugün böyle bir ayrılış ve kararlılığa ne kadar muhtaçtırlar. Tamamen sapmış bir cahiliyenin içerisinde, Allah'ın dinini daha önce tanıyıp da zamanla bu dinin gerçeklerinden uzaklaşmış insanların arasında, İslam'ı yeniden hayata geçirme şuuruna ne kadar da muhtaçtırlar. Akide ile bir zamanlar tanıştıkları halde *"Kalpleri katılaşan ve pek çokları da fasık olan" (53 Hadid/16)* insanların arasında bu bilince ne kadar da muhtaçtırlar. Öyleyse orta yol çözümlerine başvurmak yolun bir yerinde buluşmak yoktur. Cahiliyyenin hatalarını ıslah etmek, ona yama olmak yoktur... Bunların hiçbirisi yoktur. Olması gereken tek şey davettir. Tıpkı ilk günkü davet gibi... Cahili bir ortamda ama cahiliyeden tamamen ayrılmış şekilde bir davet...

"Sizin dininiz size benim dinim de banadır." (109 Kafirun/6)

Bu ayrılış gerçekleşmediği sürece aldanmak, cahiliyeye yama olmak devam edecektir. Sonuç olarak yukarıda söz konusu ettiğimiz ana esaslara dayalı olmayan bir İslam çağrısı, sönük ve güçsüz olmaya mahkûmdur. Çünkü İslam çağrısının dayandığı temel nokta kararlı olmaktır. Açıklık, belirlilik ve cesarettir. İşte ilk çağrıcının kullandığı yol da buydu...

"Sizin dininiz size benim dinim de banadır." (109 Kafirun/6)

"Öyleyse kâfirlere itaat etme ve onlara karşı (Kur'an ile) büyük bir cihad ver!" (25 Furkan/52)

Bağımsız Bir Yapı

"De ki: Benim yolum budur. Ben ve bana uyanlar basiretle insanları Allah'a çağırırız. Allah'ı her türlü eksikliklerden uzak tutarım. Ben O'na ortak koşanlardan da değilim." (12 Yusuf/108)

Ey Muhammed! Sen onlara de ki: *"Benim yolum budur"* Kendisinde hiçbir kuşku, hiçbir şüphe ve eğriliğin olmadığı dosdoğru bir yoldur benim yolum.

"Ben ve bana uyanlar basiretle insanları Allah'a çağırırız."

Bizler Allah'ın vermiş olduğu bir aydınlık sayesinde dosdoğru yoldayız. Yolumuzu iyi tanırız. Her adımımızı görerek, anlayarak ve bilerek atarız. Hiçbir şüphe ve yanılgıya kapılmayız. Çünkü yolumuz gayet net ve aydınlıktır. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'yı ulûhiyetine yakışmayacak şeylerden de tenzih ederiz. Kendimizi Allah'a karşı eş koşanlardan ayırır ve uzak tutarız.

"Ben Allah'a ortak koşanlardan değilim."

Ne gizlisi, ne açığı... Allah'a ortak koşmanın hiçbir şekli yoktur bende... İşte benim yolum budur. İsteyen gelsin bana tâbi olsun. İstemeyen tâbi olmasın. Kendi arzusu bilir. Ben dosdoğru yoluma devam etmekteyim.

Allah'ın yoluna davet edenlerin bu özelliklerle donanmaları bu net ayrımı yapmaları birinci vazifeleridir. Kendilerinin tek bir ümmet olduklarını, akidelerini kabul etmeyenlerin, kendileri gibi hareket etmeyenlerin, liderlerinin kumandası altına girmeyenlerin başka bir ümmet olduklarını ve kendilerinin bunlardan tamamen ayrı olduklarını ilan etmek zorundadırlar. Kısacası kendilerini net bir şekilde ayırarak kendileri dışındaki kimselerle içice bulunmamak durumundadırlar.

Bu dinin davetçilerinin, cahili toplum içinde eriyip yok olmuş bir haldeyken, başkalarını kendi dinlerine çağırmaları yeterli gözükmemektedir. Böyle bir hareket metodu ile değer taşıyan hiçbir sonuç elde edilemez. Bu insanların daha ilk adımda yapmaları gereken, kendilerinin cahili toplumdan bütünüyle farklı ve apayrı bir topluluk olduklarını açıkça söylemeleri ve kendilerini cahiliyeden ayırarak İslâm inancının bir araya getirdiği ve müslüman liderlerin yönettiği farklı bir topluluk halini almalarıdır. Özetle İslâm davetçileri kendilerini cahiliye toplumundan tamamen ayırmak zorundadırlar.

İslâm davetçilerinin cahiliye toplumu ile bir araya gelmeleri ve bu toplum ile kaynaşmaları, onlara karşı taviz verip cahili yönetimin idaresi altına girmeleri durumunda akidelerinin kuvveti, davetlerinin etkisi ve yeni davetin sebep olacağı tüm çekicilik tesirini kaybedecektir.

Bu hakikat, yalnızca rasullerin kendi devirlerindeki müşrikleri dine davet ederken takınacakları bir tavır değildir. Cahiliye, insanların hayatına egemen olarak yüzünü gösterdiği tüm devirlerde geçerlidir. Üstelik yirminci yüzyıl cahiliyesinin takındığı vasıflar ve sahip olduğu temel prensipler açısından İslâm davetinin tarih boyunca karşılaştığı diğer cahiliyelerden farklı olduğu kesinlikle söylenemez.

Kendini müslüman olarak niteleyen bazı cahiller, cahili toplum içine karışarak, onlara ayak uydurmak sureti ile onların içine sızarak İslâm daveti noktasında bir şeyler yapacaklarını zannediyorlar. Böyle bir inanca sahip olanlar ne İslâm akidesinin gerçek kimliğinin ne de insanların kalplerine nasıl hitap edilebileceğinin farkında değiller. Allah'ı tanımayan ateistler bile kendi hareketlerinin özlerini, düşüncelerini ve inançlarını, en açık şekliyle ortaya koymaktadırlar. O halde niçin İslâm davetçileri kendi kimliklerini ve akidelerini dosdoğru biçimde ortaya koymasınlar?

"De ki: Benim yolum budur. Ben ve bana uyanlar basiretle insanları Allah'a çağırırız. Allah'ı her türlü eksikliklerden uzak tutarım. Ben O'na ortak koşanlardan da değilim." (12 Yusuf/108)

Cahiliyyenin Hükmü ve İslam

"Yoksa cahiliye hükmünü mü istiyorlar? Yakinen bilen bir toplum için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?" (5 Maide/50)

Cahiliyenin anlamı bu ayette açık bir biçimde belirleniyor. Cahiliye, beşerin kendisi gibi bir beşer için hüküm koymasıdır... Kulların kullara kulluğudur. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya kulluk bırakılarak O'nun ilahlığının reddedilmesi, insanlardan bazılarının hüküm yetkisini kendileri gibi bir beşere vererek ilah kabul etmesi ve onlara ibadet etmeleridir.

Bu ayetin ışığı altında meseleye baktığımızda cahiliyenin belirli bir zamana mahsus olmadığını görürüz. Cahiliye bir durum, bir haldir. Geçmişte yaşanmış olmakla kalmayıp tarihin her döneminde karşımıza çıkacak bir durum... Bu gerçeği kabul ettiğimiz zaman cahiliyenin temel vasıfları karşımıza çıkacaktır. İslam ile çelişen ve İslâm'a karşı olan bir cahiliye...

Tarih süreci içerisinde nerede ve ne zaman olursa olsun insanlar hiçbir noktada taviz vermeden Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın indirdikleri ile hükmediyor, O'nun indirdiklerinden hoşnut oluyorlar ve yalnızca Allah'ın indirdiklerine tâbi oluyorlarsa Allah'ın dinine mensup olmuşlar demektir.

Şayet her ne şekilde olursa olsun Allah'ın indirdiklerinden kaynaklanmayan, insan aklının ürünü olan kanunlar topluluğuna göre hüküm veriyorlarsa, ondan hoşnut oluyor veya ona tâbi oluyorlarsa bunlar da cahiliye dinine mensupturlar. Allah'ın

dinine değil, hoşnut oldukları ve tâbi oldukları hüküm sahibinin dinine mensupturlar.

Cahiliye hükmünün olduğu yerde Allah'ın dininden söz edilemez. Allah'ın indirdiklerinin terk edildiği yerde Cahiliye dini hâkimdir ve yaşanan hayat da Cahiliye hayatıdır.

İşte yolların ayrılış noktası...

Allah *(Subhanehu ve Teala)* insanlardan bu nokta üzerinde iyice düşünmelerini istiyor ve sonra onları diledikleri yolu seçme hususunda muhayyer bırakıyor. Sonra da cahiliyenin hükmünü arzu edenlere bu yaptıklarından dolayı kınayıcı bir soru yöneltiliyor.

"Yoksa cahiliye hükmünü mü istiyorlar?"

Arkasından da Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hükmünün üstünlüğünü belirten bir soru...

"Yakinen bilen bir toplum için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?"

Evet! Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan daha iyi bir şekilde hüküm verebilecek kim vardır? İnsanlara Allah'ın indirdiklerinden ve O'nun hükmünden daha iyi bir hüküm ortaya koyabilecek kim vardır? Böylesi bir iddiaya kalkan bunu hangi nedenlere dayandırabilir? Hangi insan, insanları yaratıcısından daha iyi tanıdığını iddia edebilir? İnsanlara karşı Âlemlerin Rabbinden daha merhametli olduğunu iddia edebilecek birisi var mıdır ki? Kim insanların menfaatini, insanların ilahından daha iyi bildiğini söyleyebilir?

En son şeriatını ve en son elçisini gönderen, onun risaletini risaletlerin sonuncusu kılan, İslam şeriatını kıyamete dek geçerli olarak niteleyen Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şartların değişebileceğini, yeni ihtiyaçların ve farklı durumların ortaya çıkacağını bilmediğini kim iddia edebilir ki?

Hangi insan Allah'ın bu durumların hesabını yapamadığını ve şartların O'na gizli kaldığını, ancak bugün bu durum ve şartların kendisi tarafından kavrandığını ortaya atabilir ki?

Evet... Allah'ın indirdiklerini gerçek hayattan koparan, onun yerine cahiliyenin bir başka deyişle insanların ürünü olan yasaların hükmünü ikame eden, kendi nefislerinin arzusunu ya da herhangi bir topluluğun isteklerini, Allah'ın indirdiklerinden ve Allah'ın hükmünden üstün tutan kimseler, nasıl böyle bir söz söyleme cüretini gösteriyorlar?

Özellikle Müslüman olduğunu iddia eden insanlar nasıl bu tür bir düşünceye sahip olabiliyorlar?

İçinde bulunduğumuz hal ve şartlar çok değişmişmiş! İnsanların istememesiymiş! Düşmanların kuvveti ve onlardan çekinmemiz gerektiğiymiş! Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu hal ve şartları bilmiyor muydu ki, insanlardan aralarında O'nun indirdiğini yürürlüğe koymalarını istedi? Bu vaziyetin öyle olacağını bilmiyor muydu ki Müslümanların Kur'an doğrultusunda hayat sürmelerini ve O'nun şeriatından en ufak bir noktada dahi olsa sapmamalarını istedi?

İşte bu noktada Müslüman olmayan bir kimse dilediği şekilde konuşabilir. Ama Müslüman olan veya İslam iddiasında bulunan bir kimse kesinlikle bu tür sözler sarf edemez. Böyle sözler sarf edenlerin ise İslam ile ne bir alâkaları kalmıştır ne de onlarda İslam'ın en ufak bir izi... Bu, kişinin seçimini yapmak zorunda olduğu bir yol ayrımıdır. Ya İslam ya Cahiliye! Ya iman ya küfür! Ya Allah'ın indirdikleri ya da Cahiliye yaşam biçimi!...

Allah'ın indirdiği kitap ile hükmetmeyenler kâfirlerin, fasıkların ve zalimlerin ta kendileridir. Yönetilen insan kitlelerine karşı Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler kesinlikle mümin değildirler. Bu nokta Müslümanın vicdanında kesin bir şekilde yer etmeli, yaşadığı toplumda insanlara karşı Allah'ın indirdikleri ile hükmetme konusunda en ufak bir tereddüte dahi

düşmemelidir. Bu hakikatin neticesi olarak da dost ve düşman herkese karşı, Allah'ın şeriatını uygulamalı ve bunun sonuçlarına da katlanmalıdır.

Şayet bu noktada en küçük bir kapalılık dahi meydana gelirse veya Müslümanın inancında bu noktaya iman kesinkes belirmezse, İslam düzeni içine giremeyecek, doğru ile yanlışı birbirinden ayıramayacak, hak olan yolda bir adım dahi atma imkânı bulamayacaktır. Bu noktanın sıradan insanların kafasında bu denli açığa kavuşamayacağı kabul edilse bile Müslüman olmayı isteyen ve İslam'ın gereklerini yerine getirmeye çalışan insanların kafasında iyice yerleşmesinden kaçınmak asla doğru bir hareket olmayacaktır.

"Yoksa cahiliye hükmünü mü istiyorlar? Yakinen bilen bir toplum için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?" (5 Maide/50)

Put ve Putçuluk

“Hani İbrahim demişti ki: Rabbim bu şehri güvenli kıl. Beni ve çocuklarımı da putlara ibadet etmekten uzak tut!” (14 İbrahim/35)

Hiç şüphe yok ki İbrahim *(aleyhisselam)*'ın Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya yalvararak hem kendi şahsını hem de çocuklarını ibadetten uzak tutmasını istediği putlar, Arap cahiliyesinde veya çeşitli putperest toplumlarda olduğu gibi sadece alelade basit şekillerden taştan, ağaçtan, heykellerden veya hayvan, kuş, gök cisimleri, ruhlar ve hayaletler gibi değişik şekillerden ibaret değildi.

Bu basit ve ilkel görüntü Allah’a şirk koşmanın, Allah'la beraber birtakım putlara ibadet etmenin tüm şekillerini kapsamaz. Kuran’ın genel muhtevası içerisindeki şirk koşma kavramını bu ilkel ibadet şekilleri ile sınırlandırmak, sonsuz şekilleri bulunan diğer şirk çeşitlerini ve günümüz cahiliyesindeki tüm insanlığın içinde yüzdüğü putperestliğin mahiyetini, sağlıklı bir biçimde görmemize engel teşkil eder. Bunun için şirk koşma eyleminin mahiyetini ve bu putların şirkle ilişkilerini iyice kavramak, en ince detayına kadar öğrenmek zorundayız. Putların ifade ettikleri anlamların ve çağdaş cahiliyelerde değişen ve görünen yönlerinin üzerinde durmamız kaçınılmazdır.

Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına şahitlik etmenin zıddı olan şirk, hayatın tüm alanlarında Allah'ın buyruğuna dayanmayan ve sadece O'na itaat ederek sadece O'na boyun eğilmeyen her yönetim biçiminin varlığında somutlaşmaktadır.

Şirkin ortaya çıkması için insanların Allah’a itaat etmekle birlikte, hayatlarına ilişkin başka bir alanda Allah’tan başkasına itaat etmeleri yeterlidir.

İbadet ve muamelat ise kulluğun, birçok çeşidinden sadece bir tanesidir. Günümüzde insanlığın hayatında her an karşılaştığımız örnekler ise bize şirkin en açık mahiyeti ile ilgili bilgiler vermektedir.

Allah’tan başka ibadete layık ilah olmadığına inanarak abdest, namaz, taharet, oruç, hac ve benzeri ibadet şekillerinde Allah’a itaat ettikleri halde siyasi, içtimai ve sosyal konularda Allah’tan başka kanun koyuculara itaat edenler...

Değer yargılarında ve toplumsal ölçülerde Allah’ın vahyinden kaynaklanmayan düşünce ve fikirleri kabul edenler...

Gelenek, görenek, adet ve alışkanlık itibariyle giyim tarzlarında bir takım insanları ilah edinircesine onların kılık ve kıyafetlerine girip Allah’ın şeriatının yasakladığı şekillere bürünenler...

Evet, böylesi toplumlar ve kişiler en açık şekliyle Allah’a ortak koşmakta, şirk işlemektedirler. "Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Muhammed onun kulu ve Rasuludür" şehadetinin ifade ettiği anlamın tersine hareket etmektedirler. İşte günümüz insanlığının düştüğü en büyük hata budur. Büyük bir umursamazlık ve boş vermişlikle işledikleri şirkin farkında bile olmuyorlar. Yapmış oldukları bu davranışların her zaman ve her yerde yaşanan şirkin ta kendisi olduğu gerçeğini bir türlü göremiyorlar.

Putların her zaman o ilkel ve basit şekli ile karşımıza çıkmaları zorunlu değildir. Putlar, tağutların insanları kendisine ibadet ettirmek, bu putların aracılığı ile insanların kendilerine boyun eğip itaat etmelerini sağlamak ve bunu garantiye almak için arkalarında saklandıkları basit sembollerden başka bir şey değildir.

Hiçbir zaman bir putun konuştuğu, gördüğü ve işittiği görülmemiştir. Ama bunların arkasına saklanmış mabet bekçi-

leri, kâhinler ve egemenler, bu putların etrafında onun adına dualar okuyarak muskalar ve nazarlıklar dağıtırlar. Halk kitlelerini kendilerine kul köle edinebilmek için kendi arzularını onun isteğiymiş gibi halka empoze ederler.

Herhangi bir yerde ve zamanda bir takım idareciler ve din adamları, Allah'ın izin vermediği alanlarda bu semboller adına yasalar, kanunlar, değer yargıları ve hareket biçimleri va'z ediyorlarsa işte bu ortaya atılanların her biri, içeriği ve görevi itibari ile birer puttur.

Hâkim güçlerin milliyetçilik, kavmiyetçilik, vatan, halk, sınıf vb. değerleri sembolleştirip bayraklaştırdıkları ve Allah'ı bir yana bırakıp bu sembollere ibadet etmeleri, bunların uğrunda mallarını, mülklerini, canlarını, ırz ve namuslarını feda etmeleri istendiği zaman... Allah'ın şeriatının, kanun ve yasalarının bu semboller ile çeliştiği anda, Allah'ın emir ve buyruklarının bir kenara bırakılıp bu sembollerin veya daha doğru bir ifade ile bu sembollerin arkasında yer alan tağutların buyrukları yerine getirildiği zaman...

İşte tüm bu zaman ve mekânlarda yapılanlar Allah'ı bir yana bırakıp putlara ibadet etmenin en açık göstergesidir. Çünkü putun taştan ve ağaçtan bir heykel şeklinde ortaya çıkması zorunlu değildir. Put bir sistem, bir ideoloji veya bir sembol de olabilir.

İslam sadece bu basit görünümlü taştan ve heykelden ibaret putları yok etmek için gelmemiştir. Tarih süresince gelmiş geçmiş tüm rasuller kafilesinin sarf ettikleri bunca çaba ve fedakârlık ve bir o kadar işkence ve azaba katlanmaları sırf taştan ve ağaçtan yontulmuş putları ortadan kaldırma amacına yönelik değildi. Bilakis İslam, yalnız Allah'a ibadet etmek ile ondan başkasına ibadet etmenin arasını ayırmak, hayatın her alanında Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya boyun eğip itaat etmekle O'ndan

başka mercilere kulluk ve itaatin sınırlarını kesinkes belirlemek için gelmiştir.

Yürürlükte olan rejimlerin ve sistemlerin tabiatını kavramak için öncelikle bu sistemlerin tevhid esasına göre mi yoksa şirk esasına göre mi yönetildiklerini belirlemek, bu düzenlerin yönetim biçimlerinde sadece Allah'a mı itaat edildiğine yoksa Allah ile birlikte başka ilahlara, tağutlara, rablere mi itaat edildiğine bakmak gerekir.

Dilleri ile Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığını ve Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Allah'ın kulu ve rasulu olduğunu söyleyip bireysel muamelatlarında, evlenme, boşanma ve miras gibi konularda Allah'ın vahyine tâbi oldukları için kendilerini "Müslüman" diye isimlendirenler, bununla beraber bunun dışındaki konularda Allah'ın vahyine göre şekillenmemiş kanun ve nizamlara itaat edenler...

Allah'ın şeriatında izin vermediği halde Allah'ın şeriatına karşı olan yasalara tâbi olanlar...

İsteyerek veya istemeyerek bu çağdaş putların kendilerinden istedikleri görevleri yerine getirme konusunda tüm değerlerini (mal, can, namus, ahlâk vs.) feda edenler... Bu kutsal değerleri ile çağdaş tağutların istedikleri çeliştiği zaman Allah'ın emirlerini kulak ardı edip putların emirlerini yerine getirenler...

Evet, kendilerini Müslüman ve Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dinine mensup zannedip de tüm bu fiilleri yapanlar, kafalarını yastıklarından kaldırıp bir an önce uyanmak ve ne kadar büyük bir şirk bataklığının içinde olduklarını görmek zorundadırlar.

Hiç şüphe yoktur ki Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dini tüm yeryüzünde kendilerini müslüman zannedenlerin tasavvur ettiği gibi ciddiyetten uzak ve komik bir din değildir. İslam, hayatın tüm alanlarını kuşatan bir sistemdir. Allah *(Subhanehu ve*

Teala)'nın hiçbir şekilde başkasından razı olmadığı İslam, hayatın her bölümünde Allah'a boyun eğmek ve yalnızca O'na itaat etmektir.

Şirk ve müşriklik, rububiyet noktasında Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan başka bir Rabbin (yaratan, rızık veren, öldüren vs.) varlığına inanmakla ortaya çıkmaz. Allah *(Subhanehu ve Teala)* ile beraber veya Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dışında başka rablerin hâkimiyetine inanmak da şirkin en bariz örneklerindendir.

O halde yeryüzünün doğusunda ve batısında yaşayan tüm insanlar yaşantılarında yetkiyi kime verdiklerine, kime uydukларına, kime itaat edip kime boyun eğdiklerine, kimin emrine uyup sözünü dinlediklerine bir baksınlar...

Şayet tüm bu konularda sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya itaat ediyorlarsa Allah'ın kendisinden razı olduğu dine, İslam'a mensupturlar. Yok, eğer bu konularda Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan başkasına (O'nunla birlikte veya O'nu bir kenara bırakarak) tâbi oluyorlarsa Allah korusun onlar, tâbi oldukları tağutların dinine mensupturlar.

> *"Hani İbrahim demişti ki: Rabbim bu şehri güvenli kıl. Beni ve çocuklarımı da putlara ibadet etmekten uzak tut!" (14 İbrahim/35)*

Yalnızca Allah'a İbadet

“Onlar Allah’ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu İsa’yı ilah edindiler. Oysa onlar da ancak bir olan ilaha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Ondan başka ibadete layık ilah yoktur. O, onların şirk koştukları şeylerden münezzehtir.” (9 Tevbe/31)

Bu ayet, müslümanların vicdanlarında beliren şu tür şüpheleri gidermeye çalışıyor:

"Bu insanlar yani Yahudiler ve Hıristiyanlar kitap ehlidirler. Buna göre onlar, Allah’ın dini üzerindedirler."

Ancak ayet onların Allah’ın dini üzerinde bulunmadıklarına dair önce akidelerini, sonra da pratik hayatlarını şahit gösteriyor. Aslında kitab ehli sadece bir olan Allah’a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Fakat Allah’ı bırakıp Allah’ın dışında rahiplerini ve âlimlerini Rabler edindiler. Tıpkı Meryem oğlu İsa Mesih'i Rab edindikleri gibi... Bu yaptıkları ise Allah’a ortak koşmaktır ve şirktir. Allah *(Subhanehu ve Teala)* ise onların şirk koşmalarından elbette münezzehtir. Öyleyse onlar gerek akide yönünden gerekse düşünce sistemi yönünden Allah’a iman eden mümin kullar değildirler...

Gerek pratik ve gerek ameli yönden Allah *(Subhanehu ve Teala)*’nın hak dinini din edinen kullar olmadıkları gibi Ehli Kitabın âlim ve rahiplerini nasıl Rab ittihaz edindiklerine geçmeden önce Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’den ayetin tefsirine ilişkin gelen sahih rivayetleri aktarmayı uygun görüyoruz. Çünkü kesin çözüm Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’in sözlerindedir.

Bu ayette geçen "Ahbar" terimi "Hebr" veya "Hıbr" sözcüğünün çoğuludur. Bu kelime Kitab ehlinin bilginleri, özellikle de yahudi bilginleri için kullanılır. Yine bu ayette geçen "Ruhban" terimi ise rahip kelimesinin çoğuludur. Bu terim ise Hıristiyanlarda kendini ibadete adamış dünyadan elini ayağını çekmiş kimseler için kullanılmaktadır. Ruhbanlar evlenmezler iş tutup geçim derdine düşmezler.

Durr’ul Mensur'da kaydedilen bir hadisi şerifte Tirmizi, İbni Münzir, İbni Ebi Hatem, Ebu Şeyh ve Beyhaki, Adiyy bin Hatem'den şöyle rivayet etmişlerdir:

“Rasulullah Tevbe suresindeki *"Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu İsa'yı, ilah edindiler"* ayetini okurken onun yanına geldim. Ayeti bitirince bana dönerek şöyle buyurdu:

"Gerçekten onlar hahamlarına ve rahiplerine ibadet etmiyorlar. Fakat bu din adamları kendilerine bir şeyi helal kılınca o şeyi helal sayıyorlar buna karşılık din adamları bir şeyi yasaklayınca onu haram sayıyorlardı."

İbni Kesir *(rahimehullah)* tefsirinde bu hadisi şöyle zikretmektedir. İman Ahmed, Tirmizi ve İbni Cerir, Adiyy b. Hatem’den rivayetle şöyle derler:

Adiyy b. Hatem, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in daveti kendisine ulaşınca hemen Şam'a kaçmıştı. Çünkü o cahiliye döneminde Hıristiyan olmuştu. Sonra kız kardeşi ile beraber kavminden bir grup Müslümanın eline esir düşmüştü. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* İbni Ebi Hatem'in kız kardeşine iyilik ve ihsanda bulundu. Kız kardeşi daha sonra Şam'a dönünce kendisine yapılan muameleyi kardeşine anlattı ve onu İslam'a davet etti. Adiyy, meşhur Hatem et Tai'nin oğlu idi. O cömertliği ile tanınırdı ve Tayy kabilesinin reisi idi. Medine'ye geldiği günlerde bütün halk ondan bahsediyordu. Adiyy b. Hatem boynunda gümüş bir haç olduğu halde Rasulullah

(sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzuruna geldi. O sırada Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem) "Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu İsa'yı, ilah edindiler"* ayetini okuyordu. Adiyy, Rasulullah'a "Onlar hahamlara ve rahiplere ibadet etmiyorlardı" dedi. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de ona şu cevabı verdi:

"Evet! Fakat âlim ve rahipler onlara helali haram, haramı da helal kıldılar ve o insanlar da bunlara tâbi oldular. İşte onların âlim ve rahiplerine ibadetlerinin anlamı budur."

Süddi *(rahimehullah)* tefsirinde bu ayetin açıklamasını yaparken şöyle demiştir:

"İnsanlar Allah'ın kitabını arkalarına atarak din adamlarından nasihat istediler ve din adamlarının koymuş oldukları hükümlere tâbi oldular. Bu sebeple Allah *(Subhanehu ve Teala)* ayetin devamında *"Oysa onlara sadece tek bir ilaha ibadet etmeleri emredilmişti"* buyurmuştur. Yani o tek ilahın haram saydığı haram kabul edilecek, yine o tek ilahın helal saydığı helal kabul edilecektir. Onun koyduğu yasalara uyulacak ve O'nun verdiği hüküm yürürlüğe konacaktır. "

Müfessir Alusi *(rahimehullah)* ise bu ayet hakkında şunları demiştir:

"Çoğu tefsir alimine göre bu ayette geçen erbab (rablar)dan maksat, Kitap ehlinin din adamlarını evrenin yaratıcısı ve ilahı saydıkları ve böyle bir inanca sahip oldukları değildir. Burada rab kabul etmekten asıl maksat, onların din adamlarının şahsi emir ve yasaklarına uymalarıdır."

Açık anlamı ile Kuran'ın ayetleri, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in bağlayıcı son söz niteliğindeki açıklaması ve müfessirlerin görüşleri bize bu dinin inanç sistemine ilişkin son derece önemli gerçekleri öğretiyor. Bu gerçekleri kısa hatları ile şöyle özetleyebiliriz:

1. İbadet, yasal hükümlerde Kuran'ın ayetlerine ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in bu ayetlerle ilgili açıklamalarına uymak demektir. Ehli Kitap hahamlarını ve rahiplerini, ulûhiyetlerine inanmak ve dini görevlerini (ibadetlerini) onlara sunmak kapsamında rab kabul etmiş değillerdi. Bununla beraber Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu ayette onları müşrik olarak nitelendirmiş bir sonraki ayette ise kâfir olarak isimlendirmiştir. Onların bu şekilde nitelendirilmelerinin tek sebebi, din adamlarını yasa va'z etme hususunda yetkili görmeleri, onların koymuş oldukları hüküm ve yasalara boyun eğmeleri ve onlara tâbi olmalarındandır. İşte onlar hakkındaki ilahi hükmün tek sebebi budur. Kişinin bu şekilde vasıflandırılması için itikatta ve dini görevlerde Allah'tan başkasını ilah edinmesi şart değildir. Sırf yukarıda belirttiğimiz böyle bir davranış, sahibini Allah'a karşı müşrik konumuna düşürür. Sırf bu hareket, sahibini müminlerin cemaatinden, topluluğundan çıkarıp kâfirlerin saflarına katmak için kâfidir.

2. Allah *(Subhanehu ve Teala)* burada hahamlarına hüküm va'z etme yetkisi tanıyan, her türlü teşri hakkını âlimlerine verip onlara itaat eden Yahudiler ile İsa Mesih'in ilahlığına inanan, ona ibadet amaçlı ameller sunan Hıristiyanları eşit bir şekilde müşrik sayıyor. Aralarında hiçbir fark görmüyor. Yani ibadet ve itaat meselesinde her iki durum da sahiplerini Allah'a ortak koşan müşrikler safına katması açısından eşit ağırlıklı suçlardır. Her iki sapıklık da sahibinden müminlik vasfının alınıp kâfirlik vasfının verilmesi için yeterlidir.

3. Kişinin müşriklik sıfatı ile sıfatlandırılması için hüküm va'z etme yetkisini Allah'ın dışındakilere (mesela kullara) vermesi yeterlidir. Müşrik sıfatı ile vasıflandırılması için hüküm yetkisini verdiği varlıkların, ayrıca bir ilah olduğuna inanması ve ibadet amaçlı davranışlarını onlara sunması şart değildir. Biz bu gerçeği daha önce ortaya koymakla beraber burada bir defa daha

vurgulamayı uygun gördük. Şüphesiz ki gerçek din Allah'ın tüm insanlar için seçtiği bunun dışındakini kabul etmediği "İslam" dinidir.

İslam olabilmek başka bir deyimle müslümanlık için Allah'ın ortağı olmayan tek bir ilah olduğuna inandıktan ve ibadet maksatlı amelleri sadece O'na sunduktan sonra yasa ve hükümlerde de sadece O'na ittiba etmek şarttır. Şayet insanlar Allah'ın kanunları dışında başka kanunlara ittiba ederlerse Ehli kitaba ait hükmün kapsamı içine girerler. Yani Allah'a şirk koşan müşrikler olarak vasıflandırılırlar. İstedikleri kadar "Biz müminiz" desinler. Bu, onlar için hiçbir fayda sağlamaz. Çünkü Allah'ın dışında bir merciye yetki vermeleri ve onun yasalarına uymaları, onların müşriklik ve kâfirlik ile nitelendirilmelerine yeterlidir. Böyle durumlarda insanların bu vasıflardan kurtulabilmeleri için beşer tarafından kendileri için konmuş kanun ve yasalara karşı çıktıklarını, Allah'a yönelik bu saygısızca hareketleri onaylamadıklarını, buna karşı fiili bir harekete güçleri yetmediği için sabretmekle yetindiklerini ortaya koymaları gerekmektedir.

Bugün insanların kafasında din kavramının sınırları alabildiğine daralmıştır. Böylece din sadece vicdana hapsedilmiş bir inanç ve bazı ibadet amaçlı davranışlar olarak algılanmıştır. İşte bu ayette ehli kitabın kınanan davranışları da böyle idi. Onlar bu yanlış düşünceleri sebebiyle yukarıda verdiğimiz ayete ve bu ayete ilişkin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in açıklama ve izahlarına göre Allah'a iman etmemiş, O'na şirk koşmuş sayılmışlardır. Yine onlar bu davranışları sebebi ile tek bir ilaha kulluk etme emrine ters düşmüşler ve Allah'ı bırakıp O'nun dışındaki varlıkları Rab edinmekle suçlanmışlardır.

Din; boyun eğmek, tam bir teslimiyet göstermek ve ittibadır. İbadet etme, yasa ve kanunlarını kabul etme gibi her durum ve davranışta ön plana çıkar. Bu, Allah'ın koymuş olduğu

yasa ve hükümlerin dışındaki şeriatlere uyanların sergiledikleri ciddiyetsizlikle bağdaşmayacak kadar açık ve nettir. Bu tip kimselerin sırf Allah'ın ilahlığına inanmaları ve ibadet kasıtlı davranışlarını ona sunmaları, kendilerini Allah'a inanmış müslümanlar saymaları için kesinlikle yeterli bir şart değildir. Din böyle bir alçaklığa böyle bir kaypaklığa asla izin vermez. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatından kaynaklanmayan kanun ve yasaların egemen olduğu toplumlarda yaşayanların bu ortak suçun sorumluluğundan kurtulmaları için bu saygısızca tutum ve davranışlarını onaylamadıklarını açık ve net biçimde kanıtlayacak protesto nitelikli bir tavır ortaya koymaları gerekmektedir.

Böyle toplumlarda Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan başka mercilere yetki tanıyarak şirk koşmanın en açık örneğini gösteren, buna karşılık kendilerinin mümin ve müslüman olduklarını iddia eden insanların sergiledikleri bu gayri ciddi hareket, yaşadığımız dönemde dinin karşılaştığı en büyük tehlikedir. Din düşmanlarının bu dine yönelttikleri en öldürücü silah işte budur. Allah *(Subhanehu ve Teala)* böyle insanları ve böyle rejimleri müşriklikle, gerçek dini din edinmemekle ve Allah'ı bırakıp başka ilahlar edinmekle suçlamaktadır. İslam düşmanları ise onlara İslam levhasını takmak için can atıp dururlar.

Öyleyse bu dinin düşmanları böyle rejimlere ve şahıslara İslam levhasını takmak için canla başla mücadele ediyorlar, bu türlü yanıltıcı levhaları kaldırmak, bu tür maskeleri yere düşürmek arkalarında gizlenen kâfirliği, müşrikliği ve Allah'ı bırakıp başka rabler edinme sapıklığını gözler önüne sermek de bu dinin yolcularının başlıca görevlerindendir.

"Oysa onlara bir tek Allah'a ibadet etmekten başka bir şey emredilmemişti." (98 Beyyine/5)

Hâkimiyet Meselesi

"Allah'ı bırakıp da o ibadet ettikleriniz, sizin ve atalarınızın uydurduğu birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Bunlara ibadet etmeniz için Allah hiçbir delil indirmiş değildir. Hüküm ancak Allah'a aittir. O, size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." (12 Yusuf/40)

Sizin uydurmuş olduğunuz söz konusu bu sahte ilahların tamamı (ister bir insan olsun, ister ruhlardan, şeytanlardan veya meleklerden yahut da Allah'ın emrine tâbi olan güneş, ay ve yıldızlar gibi varlıklar olsun) rububiyet noktasında en ufak bir güce bile sahip değillerdir. Rububiyet hakikati ile bu uydurma ilahlar arasında hiç bir ilişki yoktur. Rububiyet, sadece tek ve her şeyden üstün olan, kulların yaratıcısı Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya aittir. Lakin farklı sistem ve ortamlara mensup olan bazı insanlar bu sahte ilahlara isimler takarak onlara çeşitli sıfat ve özellikler yüklemektedirler. Bu sahte Rablere izafe edilen özelliklerin ilki ise hüküm koyma ve otorite yetkisi vermedir. Oysa Allah *(Subhanehu ve Teala)* onlara ne bir hüküm yetkisi vermiş ne de böyle bir salâhiyet tanımıştır.

"Hüküm ancak Allah'a aittir. O, size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler."

Hüküm koymak ancak ve ancak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya aittir. Ulûhiyetin sadece O'na ait olması sebebiyle hüküm koymak ve hükümranlık da sadece O'na aittir. Çünkü hâkimiyet, ilahlığın temel özelliklerindendir. İster fert olsun isterse bir sınıf, parti, grup, millet isterse de milletler arası bir

örgüt altında tüm insanlar olsun kim hâkimiyetin kendi tekelinde olduğunu ileri sürerse her şeyden önce ilahlığın, ulûhiyetin temel nitelikleri bakımından Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya savaş açmış demektir. Bu noktada hâkimiyet yetkisini kendi üzerinde görerek Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya savaş açanlar, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'yı apaçık bir biçimde inkâr etmişler ve kâfir olmuşlar demektir. Böyle bir kimsenin küfrü, dinin kat'i hükümleriyle sabittir. Böyle bir kimsenin kâfir olması noktasında sadece bu ayet bile yeterlidir.

Kişiyi dosdoğru dinin dışına çıkaran, ulûhiyetin temel niteliği noktasında Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya savaş açmak konumuna getiren böyle bir iddia için kişinin ille de Firavun misali "Sizin için kendimden başka bir ilah tanımıyorum" veya "Sizin en büyük Rabbiniz benim" demiş olması asıl şart değildir. Kişinin sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatını geçersiz hale getirmesi, hüküm noktasında Allah'ın şeriatının dışında başka temellere dayanması, tatbikatta ve gerçek hayatta Allah'tan başkasına hüküm yetkisi verip onu söz sahibi kabul etmesi yeterlidir.

İslam toplumunda ümmet Allah'ın şeriatını uygulaması için kendisine bir idareci seçerek O'na yetki verebilir. Ancak bu hâkimiyet yetkisinin ümmetin elinde bulunduğu anlamına gelmez. Tam aksine hakimiyetin kaynağı sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Ancak birçok İslam bilgini bile yönetme işlemi ile otoritenin kaynağını birbirine karıştırmaktadırlar. İnsanlar sadece ve sadece Allah'ın şeriatında bildirdiği hükümleri uygulamak zorundadırlar. Allah'ın şeriatında yer almamış bir hükmün ne doğruluğundan ne de meşruluğundan hiç söz etmeden...

Yalnız unutulmaması gerekir ki insanlar bir bütün olarak hâkimiyet yani hüküm koyma yetkisine sahip değillerdir.

"O yalnız kendisine ibadet etmenizi emretmiştir."

Ayetteki bu açıklamayı Kur'an dilini bilen bir arabın anladığı gibi anlayabilmemiz için sadece Allah'a özgü olan ibadetin içeriğini iyice kavramamız gerekmektedir.

Ayette ibadet yani kulluk etmek kelimesini ifade etmek için kullanılan "abede" fiilinin lügattaki anlamı itaat etmek, boyun eğmek, kendisinin küçüklüğünü kabul etmek demektir. Başlangıçta bu kelime, dinin gereklerini yerine getirme anlamını ifade eden ıstılahtaki anlamıyla değil de sadece lügattaki anlamı ile kullanılmakta idi. Zaten bu ayetin ilk indiği sıralarda dinin gerekleri (ıstılahtaki anlam) tamamen bildirilmemişti. Bilahare ıstılahtaki manası lugattaki manayı ihtiva eder bir mahiyette vücuda gelmişti.

Bu kelime ile anlatılmak istenen ise sadece Allah'a boyun eğmek, gerek kulluk noktasında, gerekse yasa ve ahlaki davranışlar açısından yalnız Allah'a itaat etmek ve sadece O'nun emirlerini benimsemektir. Dolayısı ile ibadetin göstergesi tüm bu konularda sadece Allah'ın önünde eğilmektir. Zira Allah *(Subhanehu ve Teala)* yarattıklarından herhangi bir kimseye değil sadece kendisine ibadet edilmesini (kulluk yapılmasını) istemiştir.

İbadet kelimesinin içeriği bu şekilde iyice kavradıktan sonra Yusuf *(aleyhisselam)*'ın hâkimiyeti sadece Allah'a has kılmayı, niçin Allah'a ibadet etmekle açıkladığını daha iyi anlıyoruz. Zira gerek insanların yaşamında gerekse varlıklar düzeni için kaderde belirlediği karşı konulmaz hükümlerinde veya insanların yaşamlarına ilişkin hükümlerde, yetkinin Allah'tan başkasına ait olması durumunda O'na ibadet edebilmek, O'na itaat edip boyun eğebilmek gerçek anlamda mümkün değildir. O'na ibadet etmek, O'na boyun eğebilmek ancak ve ancak O'nun tüm hükümlerinin benimsenmesi ile olur.

Şimdi burada bir kez daha tekrarlıyoruz. Bu dinin kesin bir hükmüdür ki hâkimiyeti kendisine izafe eden kimse, Allah

(Subhanehu ve Teala) ile mücadele etmeye kalkışmış ve Allah'ın dininden çıkmış, ebedi cehennemlik olan kâfirler zümresine ilhak olmuştur. Zira böyle bir tavır sergileyen kimse sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya ibadet etme çizgisinden uzaklaşmış ve şirk koşmuştur...

Ayrıca böyle bir tavır sergileyenlerin bu iddialarında haklı olduğunu düşünenler, böyle bir kimseye itaat edenler, onların emirlerine tâbi olup kalplerinden de olsa buğz ve düşmanlık göstermeyenler ise Allah'ın dinini din edinmemişler ve Allah'a şirk koşmuşlardır. Hâkimiyet noktasında Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya savaş açanlarla, onlara tâbi olanların küfür ve şirkleri Allah'ın terazisinde aynı ağırlıktadır.

Yusuf *(aleyhisselam)* dosdoğru dinin, hâkimiyet yetkisini yalnız Allah'a vererek yalnızca O'na ibadet etmek olduğunu beyan ediyor: *"Dosdoğru din işte budur..."*

Bu sözlerde artık bir sınırlama getiriliyor. Hükmü yalnız Allah'a has kılmak ve böylece O'na ibadet suretiyle gerçekleşen bir din. Bundan başka da dosdoğru bir din yoktur.

"Ancak insanların çoğu bilmezler"

Dini bilmeyenler, cahil kimseler oldukları içindir ki bu dosdoğru dine tâbi olamamaktadırlar. Bu cahillerin cehaletlerinden dolayı ne iman etmeleri ne de bu dine tâbi olmaları kendilerinden beklenebilir. Dinin bu noktada aslını ve mahiyetini bilmeyen insanları dosdoğru din olan Allah'ın dinine nispet etmek ne akla sığar ne de gerçeğe uygun düşer. Bu kimseleri Allah'ın dinine nispet edip hatalarının faturasını da cehaletlerine bağlamak geçerli bir mazeret değildir. Dini bilmemeleri işin ta başında müslüman olmalarına en büyük engeldir. Sonuçta bir şeye inanmak o şeyi bilmenin bir parçası olup aklın da mantığın da kabul ettiği budur. Hatta bu mantığın da ötesinde son derece açık ve ortadadır.

Yusuf *(aleyhisselam)* gayet net ve aydınlatıcı birkaç cümle ile bu dinin temel niteliklerini, inanç sisteminin prensiplerini mükemmel bir biçimde belirtmiş bulunuyor. Diğer taraftan da cahiliye sisteminin temellerini de sarsmış bulunuyor...

Yeryüzünde kulun kula ibadet etmesi şeklinde tezahür eden bir putperestlik sistemi vardır. Kendi kendini ilahlaştıran bazı kimseler yani tağutlar, ilahlığın temel niteliği durumundaki rablik iddiasında bulunmadıkça yeryüzünde varlıklarını sürdüremezler. Bu amaçla tağutlar, halk yığınlarını kendi buyruğu ve hükmüne tâbi etme, kendi düşünce ve yasalarına boyun eğdirebilme çabasındadırlar. Dolayısı ile kendilerinin ibadet edilmeye layık olduklarını iddia eder ve halkın da kendilerine uymasını isterler. Bunu dilleri ile ikrar etmeseler bile yapmış oldukları uygulamalar bu noktada sözden daha güçlü bir kanıt ve gösterge durumundadır.

Tağutlara itaat etme şeklinde tezahür eden bu tür putperestlik, insanların kalplerinde dosdoğru din ve berrak bir inançtan eser kalmadığı zaman ortaya çıkar. Hâkimiyet yetkisini sadece Allah'a veren toplumlarda böyle bir putperestlik türünden söz bile edilemez. Zira bu toplumlar ibadetin sadece Allah'a yapılması gerektiğini, ibadetin hükme tâbi olmak anlamına geldiğini, bunun da aslında kulluğun bir göstergesi olduğunu iyice kavramışlardır. Böyle insanların meydana getirdiği toplumların vicdanlarında din bu şekilde yer ettiği için tağutların o toplumlarda varlığını sürdürmesi asla mümkün değildir.

"Dosdoğru din işte budur. Ancak insanların çoğu bilmezler."

İnsanların Genel Karakteri

"Onların çoğu Allah'a şirk koşmadan iman etmezler." (12 Yusuf/106)

Yeryüzünde meydana gelen olayları, hadiseleri veya insan topluluklarını değerlendirirken beşer kaynaklı değer ölçülerini esas alarak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya ortak koşarlar!

Yarar da zarar da Allah'ın kudretinde olduğu halde olan olayları maddi sebeplere bağlayarak Allah'a ortak koşarlar!

Allah'ın kitabından kaynaklanmayan yönetim biçimlerine veya Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen idarecilere itaat ederek Allah'a ortak koşarlar!

Yalnız Allah'tan istenecek şeyleri O'nun kullarından isteyerek, Allah yolunda bir hizmet yaparken kulların rızasını isteyerek, onların fayda ve zararını gözeterek O'na ortak koşarlar!

İbadetlerinde Allah ile beraber başkalarının da hoşnutluğunu kazanmaya çalışarak O'na ortak koşarlar!

Bu nedenledir ki Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"İçinizdeki şirk, karıncanın ayak seslerinden bile daha sessizdir."[1]

Gizli şirk hakkında Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den gelen diğer rivayetler ise şunlardır:

"Kim Allah'tan başkası adına yemin ederse Allah'a şirk koşmuştur."[2]

---

[1] Ebu Ya'la, Makal b. Yaser'den rivayet etmiştir.

[2] Tirmizi, İbni Ömer'den hasen senetle rivayet etmiştir.

"Büyücülük ve muskacılık şirktir."[3]

"Muska ya da nazarlık taşıyan Allah'a ortak koşmuştur."[4]

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Allah *(Subhanehu ve Teala)* buyurdu ki: Ben bana koşulan ortaklardan münezzehim. Kim yaptığı bir işte bana başkasını ortak koşarsa, onu bana koştuğu ortakla baş başa bırakırım."[5]

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* buyurdu ki:

"Kendisinde en ufak bir şüphenin olmadığı kıyamet gününde Allah, baştan sona bütün insanları bir araya topladığında bir münadi çıkıp şöyle seslenecektir: Allah için yaptığı bir işte O'na ortak koşan kim varsa yaptığının karşılığını ortak koştuğundan istesin. Allah kendisine ortak koşulanlardan münezzehtir."[6]

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "Sizin adınıza en çok korktuğum şey küçük şirktir" buyurdular. Çevresindekiler "Ey Allah'ın Rasulü! Küçük şirk nedir?" diye sordular. Bunun üzerine Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "O riyadır. Kıyamet gününde insanlar yaptıklarıyla birlikte huzura geldiklerinde Allah *(Subhanehu ve Teala)* onlara şöyle buyuracaktır: "Haydi şimdi dünyada iken kendilerine riya yapıp gösterişte bulunduğunuz kimselerin yanına gidin. Bakalım onlar size yaptıklarınızın karşılığını verebilecekler mi?" buyurdu."[7]

İşte kendimizi kollayıp muhafaza edebilmek için devamlı surette uyanık durmamız gereken gizli şirk budur... Bir de gözle

---

[3] İmam Ahmed ve Ebu Davud, İbni Mesud'dan rivayet etmiştir.

[4] İmam Ahmed, Ukbe b. Amir'den rivayet etmiştir.

[5] Tirmizi ve Ebu Davud, Ebu Hureyre'den müsned bir senetle rivayet etmişlerdir.

[6] İmam Ahmed, Ebu Said b. Ebu Fedale'den rivayet etmiştir.

[7] İmam Ahmed, Mahmud b. Lebid'den rivayet etmiştir.

görülür apaçık bir şirk vardır ki o, hayatla ilgili herhangi bir konuda Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dışında veya Allah *(Subhanehu ve Teala)* ile beraber herhangi bir mercie boyun eğmektir. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hükümlerinin dışında başka bir hükümle muhakeme olmayı kabul etmektir. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın belirlemediği, tamamen insanların çıkarmış oldukları örf, gelenek, bayram, tören gibi özel günleri kutlamak, Allah'ın emrine muhalif kıyafetleri giymek, dinin örtülmesini istediği yerleri açmaktır. Tüm bunların büyük şirk olduğu o kadar açıktır ki tartışmak mevzu bahis bile değildir.

Bu tür konularda insanların Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın buyruğunu bir kenara bırakarak, kendileri gibi bir beşerin çıkarmış ve tertip etmiş olduğu adetleri kabul etme ve uygulamaları söz konusu olduğu için yanlış hareket, günah sınırlarını çoktan aşmaktadır. Böyle durumlarda bu tür bir eylem günah olmayıp düpedüz şirktir. Sebebi sorulursa da "Bu eylemler, Allah'ın dışında bir otoriteye boyun eğmenin bir göstergesidir" deriz.

İşte bu ayet, Arab yarımadasında Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile bizzat karşılaşmış insanlar için geçerli olduğu gibi, ondan sonra da tüm devirlerde yaşayan insanlar için geçerlidir.

"Onların çoğu Allah'a şirk koşmadan iman etmezler."

İhtilafların Çözümü

“Ey müminler Allah'a itaat edin! Rasule itaat edin ve sizden olan Ulu-l Emr’e de... Eğer gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız herhangi bir konuda anlaşmazlığa düştüğünüzde o meselenin çözümünü Allah'a ve Rasulüne havale ediniz. Bu sizin hesabınıza en hayırlı ve en iyi akıbet vaat eden bir tutumdur.” (4 Nisa/59)

Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu ayette mümin olmanın şartını ve İslam’ın içeriğini açıklarken aynı zamanda müslüman ümmetin temel düzenini, hâkimiyetin kaynağını ve siyasi otoritenin dayandığı noktayı en ince detayına kadar belirtiyor. Bunların hepsinin başlangıç ve bitiş noktası şu şekildedir:

Yasa ve kanunlar sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*’nın vahyinden ve Rasulün sünnetinden alınacaktır. Sosyal hayatta rastlanılan her türlü problem hakkında Kur'an ve Sünnete dönülecek, Kur'an ve Sünnette kesin hükmü olmayan meselelerin çözümü Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya havale edilerek Allah *(Subhanehu ve Teala)*’nın vahyinden kaynaklanan farklı yorum ve görüşlerin hakemliğine başvurulacaktır.

İnsan hayatıyla ilgili büyük küçük her meselede hâkimiyet yetkisi sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya aittir. Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu amaca binaen bir şeriat belirlemiş ve onu Kur'an-ı Kerim'in ayetlerine dökmüştür. Sonra da bu Kuran’ı insanlara öğretecek bir Rasul göndermiştir. O Rasul kendi hevasından konuşmadığı için onun sünneti de Allah'ın şeriatının değişmez bir parçası olmuştur.

Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya onun ilahlığının en belirgin özelliği olan hüküm va’z etmek noktasında da itaat tabii ki bir

zorunluluktur. Bu sebeple uygulamada ve yürürlüğe koymada onun şeriatı tek söz sahibidir. Müminler ise ilk başta öncelikle Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya itaat etmek zorundadırlar. Bu zorunluluğun arkasından da Allah *(Subhanehu ve Teala)*’ya itaat etmenin bir gereği olarak Rasule itaat gelir. Çünkü Rasul, Allah *(Subhanehu ve Teala)*’dan aldığı mesajı kullara iletme vasfını taşımaktadır. Rasul'ün böyle bir sıfata sahip olması nedeniyle ona itaat etmek onun aracılığı ile bu sıfatı göndermiş olan Allah'a itaat etmenin vazgeçilmez bir gereğidir. Ayrıca rasulün sünneti aracılığıyla Allah'ın şeriatını insanlara öğretip açıkladığını düşünecek olursak; onun sünnetinin, (sözleri ve uygulaması) onun hükümlerinin ve direktiflerinin şeriatın ayrılmaz bir parçası olduğunu görürüz. İşte imanın varlığı ve yokluğu bu itaatin varlığına ve yokluğuna bağlıdır. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Teala)* ayette bir şart cümlesi olarak şöyle buyuruyor:

"Eğer gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız..."

Allah ve Rasulüne itaatin zorunlu kıldığı üçüncü derecedeki bir itaat vardır ki O da Ulu-l Emr'e itaattir.

"ve sizden olan ulul emre de..."

Yani itaat edilecek üçüncü merci olan Ulu-l Emr, Allah *(Subhanehu ve Teala)*’nın açıkladığı şekliyle iman şartını ve İslam tanımını benliklerinde gerçekleştirmiş mümin kimseler olacaklardır. Allah'ın istediği iman ve islam ise daha önce defalarca açıkladığımız gibi şu şartları içerir:

Allah'a itaat, Rasulüne itaat, hüküm ve yasa koyma yetkisini sadece Allah'a vermek, ihtilaflı meselelerde çözüm kaynağı için sadece ve sadece Allah'ı yetkili kılmak, bununla birlikte Kur'an ve Sünnette kesin hükmü bulunmayan, insanlar arasında farklı yorum ve görüşlere sebep olan meseleleri de yine Allah'a havale etmek ve bu meseleleri nasların genel ilkeleri ışığında çözmeyi benimsemek...

Bu ayet Allah'a ve elçisi olması sebebiyle Rasule itaati asıl görev sayarken, Ulu-l Emr'e itaati ise Allah'a ve Rasulüne itaat etmeye bağlı bir görev kabul ediyor. Nitekim ayette Allah'tan ve Rasulden sonra "*itaat edin*" emrine yer verildiği halde ulul emirden sonra bu emir içeren kelimeye yer verilmemiştir. Sadece ulul emrin "sizden" olmaları yani Allah'ın net olarak belirttiği iman ve islam şartlarına sahip olmaları vurgulanıyor. Böylece onlara yapılacak bir itaatin, Allah'a ve Rasulüne itaat etmeye dayalı olduğu anlaşılıyor. Bütün bu kayıtlardan sonra ortaya şu sonuç çıkıyor:

"Sizden" olan ulul emre itaat, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatıyla, haram olduğu nasla kanıtlanmayan ve tartışma konusu olup da şeriatın temel ilkelerine götürüldüğü takdirde haram olmadığı sonucuna varılan emirler ile sınırlıdır. Bununla birlikte bu itaatin sınırlarını Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kesin ve net bir şekilde belirtiyor:

"İtaat İslam'ın uygun emirleri içindir."[8]

"Müslüman günah işlemekle emrolunmadıkça hoşuna gitse de gitmese de emir sahiplerine itaat etmekle yükümlüdür. Şayet günah işlemekle emrolunursa bu emre itaat etmesi söz konusu değildir."[9]

"Başınıza bir köle dahi geçirilse sizleri Allah'ın kitabıyla yönettiği sürece sözünü dinleyip itaat edin."[10]

Bundan dolayıdır ki İslam, her müslümana denetleyici, gözetleyici ve koruyucu bir görev yüklüyor. Müslüman yaşadığı sürece Allah'ın şeriatının, Rasulun sünnetinin koruyucusu, aklının ve nefsinin, dünyaya ve ahirete ilişkin geleceğin denetleyicisidir. İslam, müslüman kimseyi çobanı tarafından ne tarafa

[8] Buhari, Müslim.

[9] Buhari, Müslim.

[10] Müslim.

sürüklenirse giden sürü konumundan çıkarıyor. Çünkü İslam'ın yolu ve sistemi açıkça bellidir, itaat noktasında kendisine tâbi olunacak şeriat ve sünnet birdir. Birden çok olması ve farklılıklar arz etmesi, uygulayıcıyı tereddütler içinde bırakması kesinlikle mevzu bahis değildir.

Hakkında kesin nas bulunan meselelerde durum böyledir. Tabii ki zamanın geçmesiyle, ihtiyaçların çoğalmasıyla ve toplumlar arasında farklı problemlerden dolayı hakkında kesin nas bulunmayan durumlarla karşılaşmak mümkündür. Bu meselelerin çözümü için kesin nas bulunmadığı gibi bunlar hakkında hiçbir nassın bulunmadığı durumlar da ortaya çıkabilir. Ayrıca bu meselelerde problemler hakkında farklı yorum ve görüşlerden dolayı ihtilafa düşülebilir. Allah *(Subhanehu ve Teala)* böyle durumlarda kişileri ve özellikle toplumu ölçüsüz ve kılavuzsuz bırakmamıştır. Aksine böyle meselelerin şeriat çerçevesi içinde nasıl çözülebileceğini de belirli bir sisteme bağlamıştır. Bu sistem, okuduğumuz ayetin kısa bir cümlesinde tüm yöntemi ve yönleriyle ortaya konulmuş, sınırları çizilmiş ve dayandığı temel belirlenmiştir.

"Eğer herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz o meselenin çözümünü Allah'a ve Rasulüne havale edin."

Yani bu şekilde kesin nas bulunmayan meselelerin çözümü dolaylı biçimde uyarlandıkları diğer naslara havale edilecektir. Eğer dolaylı bir biçimde uyarlanacakları nasların bulunması söz konusu değil ise Allah'ın şeriatındaki genel ilkelere göre bir çözüm söz konusudur. İslam'ın bu noktadaki kesin ve net çizgisini anlamayan kendini bilmezlerin söylemeye yeltendikleri gibi, bu yöntem kapalı, belirsiz ve insan aklının içinden çıkamayacağı bir şekilde karmakarışık bir yöntem değildir. Çünkü İslam'ın hayatın en ince bölümlerini içine alan son derece açık ve net prensipleri vardır. Bu genel prensipler, müslüman vicdanlara,

yabancı gelmeyecek şekilde hayatın her meselesi için en ince detayına kadar açıklanmıştır. Okuyoruz:

"Eğer gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanmış iseniz..."

Yukarıda sözünü ettiğimiz Allah'a ve Rasulüne, Allah'ın şeriatıyla ve Rasulün sünnetiyle hükmeden devlet yetkililerine itaat, ihtilaflı meselelerin çözümünü Allah ve Rasulüne havale etmek ve bunların tümü Allah'a ve ahiret gününe iman etmenin hem şartı hem de vazgeçilmez bir unsurudur. Buna göre işin başında bu şekilde bir itaat yoksa iman da yok demektir. Şayet müminlerin hayatında iman etmenin bu vazgeçilmez unsuru ve şartı yoksa o noktada ne imandan ne de müslüman bir toplumdan söz etmek mümkün değildir.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* meseleyi böylesi şartlı bir kesinliğe bağladıktan sonra devamında olaya bir öğüt, bir özendirme ve sevindirme yöntemiyle yaklaşıyor. Tıpkı Kuran'ın diğer ayetlerinde olduğu gibi...

"Bu sizin hesabınıza en hayırlı ve en iyi akıbet vaat eden bir tutumdur"

Böyle bir hareket ve tutum bizler için en iyi geleceği ve en iyi yararı vaad eden bir tutumdur. Hem dünyada hem ahirette böyle bir hareket ve tutumun sonucunda sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın rızası ve ahiret kazancı yoktur. Gerçi bu bile tek başına son derece önemli bir sonuçtur. Fakat bu şekilde bir yöntem uygulamak, gerek fertlerin gerekse toplumun dünyadaki geleceği açısından da en yararlı sonucu beraberinde getirir.

"Ey müminler Allah'a itaat edin! Rasule itaat edin ve sizden olan ulul emre de... Eğer gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız herhangi bir konuda anlaşmazlığa düştüğünüzde o meselenin çözümünü Allah'a ve Rasulüne havale ediniz. Bu sizin hesabınıza en hayırlı ve en iyi akıbet vaat eden bir tutumdur." (4 Nisa/59)

Hüküm Allah'ındır

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." (5 Maide/44)

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler zalimlerin ta kendileridir." (5 Maide/45)

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler fasıkların ta kendileridir." (5 Maide/47)

Bu dinin zorunlu kıldığı bir gerçek vardır: Allah'ın şeriatına itaat etmek, O'nun Rasulüne tâbi olmak ve O'nun indirdiği kitapla yönetmek ve yönetilmek gerçeği... Bu, İslam'ın getirdiği tevhid akidesinden kaynaklanmaktadır. İnsanların kulluk yapacakları, emirlerine uyacakları, şeriatını uygulayacakları, değerlerini ve ölçülerini alacakları, hükmüne başvurup sonra da razı olacakları ulûhiyetin birliği...

İnsanların hayatında ve bütün ilişkilerinde hâkimiyeti Allah'a veren otoritenin tekliği...

Çünkü kainatın üzerinde yegane egemen güç yalnızca Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. İnsan bu koca kâinatta bağımsız bir varlığa sahip değildir. Allah *(Subhanehu ve Teala)* gizli kapalı hiçbir şey bırakmamıştır. Hayatta karşılaşacakları problemlere çözüm bulmak için başka bir kaynağa muhtaç bırakmamıştır kullarını...

"Size kitabı açıklanmış olarak indiren O'dur." (6 Enam/114)

Durum böyle olduğuna göre insanın Allah'tan başkasının hükmüne ihtiyacı var mıdır?

"Allah, size Kitab'ı açıklanmış olarak indirdiği halde ondan başka bir hakem mi arayayım?" (6 Enam/114)

Bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in lisanı ile yöneltilen kınama amaçlı bir sorudur. Ve bu soru hiçbir konuda Allah'tan başkasının hükmüne gerek olmadığını göstermektedir. Her konuda hâkimiyetin Allah'a ait olduğunu ve O'nun birliğinin kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Hayatın hiçbir meselesinde Allah'tan başkasının hükmüne imkân vermeyen kesin bir vurgulamadır bu...

Bu kitap, yüce Allah'ın hâkimiyetini ve ulûhiyetini temsilen insanların ihtilaf ettikleri meselelerde aralarında hükmetmek için indirilmiştir. Sonra bu kitap, hayat nizamının ikamesi için gerekli ilkeleri içerecek şekilde açıklanmış olarak indirilmiştir. Aynı şekilde bu kitap, insanların ekonomi, ilim ve hayatın diğer alanlarında ihtilaf ettikleri sorunların çözümü için gerekli detaylı hükümleri de kapsamaktadır. Buradan da anlaşılıyor ki Allah'ın kitabı, başka bir hükme başvurmaya gerek bırakmayacak şekilde apaçıktır. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bu kitapla vurguladığı gerçek budur. Bundan sonra dileyen şöyle söyleyebilir: "Beşeriyet sürekli gelişme kaydetmektedir. Bu nedenle ihtiyaç duyduğu şeyleri bu kitapta bulamamaktadır." Ama bunu söylerken de şunu da beraberinde söylemelidir: "Ben bu dine inanmıyorum, Allah'ın dediğini yalanlıyorum..."

Allah'ın şu sözü ise meseleyi daha güzel açıklıyor:

"Ey Resul! Ağızlarıyla inandık diyen ama kalpleriyle inanmayanların küfre koşuşmaları seni üzmesin..." (5 Maide/41)

Böylece sorunun özü ortaya konmuş oluyor... Bir tek ilah vardır ve yalnızca bir tek Malik vardır. Buna göre bir tek hükmedenin, bir tek kanun koyucunun ve bir tek tasarruf sahibinin bulunması gerekir. Sonuç itibariyle bir tek şeriatın, metodun ve kanunun olması zorunludur. Demek ki, Allah'ın indirdiklerine tâbi olmak, itaat etmek ve onunla hükmetmek imandır, İslam'dır.

Allah'ın indirdiklerine karşı çıkmak O'ndan başkasıyla hükmetmek küfürdür, zulümdür ve fasıklıktır. Bu, Allah'ın bütün insanlardan bağlılık sözü aldığı ve bütün Rasulleri onunla gönderdiği dinin kendisidir. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ümmeti ve ondan önceki ümmetler hep bu din üzere olmuşlardır.

Allah'ın dini, onun indirdikleriyle hükmedilmesidir. Bu, Allah'ın gücünün ve hâkimiyetinin göstergesidir. "La ilahe illallah" kelimesinin hayata yansımasıdır.

Allah'ın diniyle, O'nun indirdikleriyle hükmetme arasındaki kaçınılmaz gereklilik sadece Allah'ın indirdiklerinin, insanların kendi yanında koyduğu sistemlerden, yasalardan, nizamlardan ve prensiplerden daha iyi olmasından kaynaklanmıyor. Bu, kesin gerekliliğin sadece bir sebebidir. Ancak en önemli sebep değildir. Bu kaçınılmaz gerekliliğin esas nedeni, Allah'ın indirdikleri ile hükmetmenin O'nun ulûhiyetini kabul etmek ve başkalarından bu sıfatı ve özellikleri uzaklaştırmak anlamına gelmesidir.

İslam'ın lügat anlamı, teslimiyettir. Allah'ın gönderdiği tüm dinlerin ifade ettiği gibi... Istılâhi anlamı ise Allah'a teslim olmak ve bu arada ulûhiyet iddiasından soyutlanmaktır. Ulûhiyetin en belirgin özellikleri olan otorite, hâkimiyet ve kulların itaati, şeriat ve kanunlarına uymak suretiyle kulluklarını istemek iddiasında bulunmamaktadır.

O halde insanların Allah'ın şeriatına benzer bir şeriat edinmeleri kâfi değildir. Hatta kendilerine mâlettikleri, üzerine kendi işaretlerini diktikleri, Allah'a döndürmedikleri, O'nun gücünü idrak etmekten, ulûhiyetini kabul etmek ve ulûhiyette birliğini itiraf etmek açısından O'nun adıyla tatbik etmedikleri müddetçe Allah'ın şeriatının kendisi bile yeterli değildir. Çünkü kulların kullara kulluktan kurtulmasını sağlamak ancak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ulûhiyetini kabullenerek O'nun şeriatını

tatbik etmek ile mümkündür. Kuran'ın vurguladığı hüküm, bu gerçeğin ne denli gerekli olduğunu göstermektedir.

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." (5 Maide/44)

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler zalimlerin ta kendileridir." (5 Maide/45)

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler fasıkların ta kendileridir." (5 Maide/47)

Çünkü Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler, Allah'ın ulûhiyetini kabul etmediklerini ve Allah'ın ulûhiyetini reddettiklerini ilan etmiş oluyorlar. Bunu ağızları ve dilleriyle söylemeseler de davranışları ve pratik hayatlarıyla söylüyorlar. Davranış ve pratik hayatın dili, kelamdan daha açıktır.

Hâkimiyetini reddederek Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın izin vermediği konularda kendi hevalarından kanunlar va'z etmek suretiyle, ulûhiyetin en başta gelen özelliğini haksız yere gasp ederek Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ulûhiyetini inkâr etmelerinden dolayı Allah *(Subhanehu ve Teala)* onları kâfir, zalim ve fasık olarak isimlendirmiştir.

Bu, Kuran'ın muhkem ayetleri vasıtası ile ortaya koyduğu önemli bir konudur. Kur'an bununla gerek yönetenler gerekse yönetilenler için imanın sınırlarını ve İslam'ın şartlarını belirtiyor. Yönetenler Allah'ın indirdikleriyle hükmedecek, yönetilenler ise sadece Allah'ın hükmünü kabul edip uyacaklar, diğer şeriat ve hükümleri reddedecekler. Meselenin bu derece önemli olması ve bu derece şiddetle üzerinde durulmasının birçok nedeni vardır. Kuran'a başvurduğumuzda bu nedenleri açıkça görürüz.

Bu konudaki en önemli nokta meselenin Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ulûhiyetinin, rububiyetinin, beşer üzerindeki ortaksız otoritesinin kabulü ya da reddi olmasıdır. Bu açıdan

mesele küfür ve iman, cahiliye ve İslam meselesidir. Kuran'ın tüm mesajı bu hakikatin açıklanmasına yöneliktir.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* yaratandır. Kâinatı ve insanı O yaramıştır. Göklerde ve yerde ne varsa insanın emrine vermiştir. Yüce Allah yaratma hususunda tektir. Bu hususun azında da çoğunda da hiç bir şekilde ortağı yoktur. Aynı zamanda Maliktir. Çünkü yaratan O'dur ve yarattığına malik olması kaçınılmazdır. Göklerin ve yerin, ikisinin arasındakilerin mülkiyeti Ona aittir. O, malikiyet hususunda da tektir. Mülkünde de az veya çok olsun hiç bir şekilde ortağı yoktur.

Şüphesiz Allah *(Subhanehu ve Teala)* Rezzak'tır. Hiç kimse ne kendisi ne de başkası için az ya da çok olsun rızıklandırma imkânına sahip değildir.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* evren ve insan üzerinde mutlak egemenliğe ve tasarrufa sahiptir. Çünkü O, yaratandır, maliktir ve rızık verendir. Sonsuz güç O'nundur. O olmadan yaratma, rızık, fayda ve zarar olamaz. O, şu varlıklar âlemindeki hâkimiyetiyle tektir.

İman, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bu hususlarda bir olduğunu ikrardır. Ulûhiyet, mülk ve kudret... Bu konularda ortağı olmaksızın bir ve tektir. İslam ise bu özelliklerin gereklerine teslimiyet ve itaattir. Ulûhiyette, rububiyette genelde bütün varlığa, özelde de insan hayatına egemen olmakta Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bir olduğunun kabul edilmesi, şeriatı ve takdiriyle beliren gücünün kabullenilmesidir. Allah'ın şeriatına teslim olmanın anlamı, her şeyden önce Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan başkasının uluhiyetini, rububiyetini, otoritesini ve gücünü reddetmektir.

Teslimiyet ya da din, dilde veya fiilde olması sonuç itibariyle fark etmez. Bu açıdan da mesele, küfür veya iman, cahiliye ya da İslam meselesidir. Aşağıdaki naslar bu noktaya yöneliktir:

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir."

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler, işte onlar zalimlerin ta kendileridir."

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler, işte onlar fasıkların ta kendileridir."

İkinci önemli nokta; Allah'ın şeriatının diğer beşeri sistemlerin tümüne olan kesin ve mutlak üstünlüğüdür. Aşağıdaki Kur'an ayeti bu üstünlüğe işaret etmektedir:

"Yakinen bilen bir millet için Allah'tan daha iyi hüküm veren kimmiş?" (5 Maide/50)

Bütün sosyal sistemler ve rejimler karşısında Allah'ın şeriatının mutlak üstünlüğünü kabul etmek de iman-küfür meselesinin kapsamına girer. Hiçbir insan, herhangi bir meselenin çözümünde beşeri sistemlerin Allah'ın şeriatından daha üstün ya da denk olduğunu iddia edemez. Şayet böyle bir iddiada bulunursa mümin ve müslüman olduğunu iddia edemez. Çünkü o, insanların durumunu Allah'tan daha iyi bildiğini, meselenin düzen ve idaresinde O'ndan daha sağlam hükümler edindiğini iddia etmektedir. Aynı şekilde bu fikri ileri sürerken beraberinde şu iddiada da bulunmaktadır: "İnsan hayatının ihtiyaçları yenilenip durmaktadır. Allah şeriatını va'z ederken bu ihtiyaçları bilmiyordu veya biliyordu da gerekli ahkâmı va'z edemiyordu."

Bu iddia ile iman ve islam davası bir arada bulunamaz. Bu davayı sözle sürdürse bile...

Bu üstünlüğü tüm boyutları ile algılamak son derece güçtür. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatının hikmeti, herhangi bir dönemde bütünüyle anlaşılamaz. Anlaşılanları da burada bütün detaylarıyla açıklamak son derece güçtür. Bu hikmetlerden bazılarına değinmekle yetineceğiz. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatı:

1. Kapsamlı Bir Düzendir

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatı, beşer hayatı için kapsamlı ve mükemmel bir sistemdir. Düzenleme ve gelişmeye müsait oluşuyla beşer hayatının her yönünü, her halini ve vaziyetini kuşatmıştır. Ve o, insan varlığının ve ihtiyaçlarının, insanın da içinde yaşadığı kâinatın hakikati ile kâinata ve insana hükmeden değişim yasalarının tabiatı hakkında mutlak bilgiye dayanan eksiksiz bir sistemdir. Bu yüzden insan hayatı ile ilgili hiçbir konuyu göz ardı etmez, insanlar arasında bir çatışmaya sebep olmadığı gibi insan ve kâinat arasında da bir çatışmaya imkân vermez. Aksine her yönüyle denge, itidal, uygunluk, nizam ve intizamı sağlar. Bu problem, sorunların zahiri yönünü ve görülen tarafını, sınırlı idrakiyle kavrayabilen insan yapısı düzenlerin çözemeyeceği kadar ağırdır. İnsan yapısı sistemler, insanın cehaletiyle yoğrulmuşlardır. Dolayısıyla çeşitli unsurların çarpışmasını ve meydana gelen sarsıntıları durdurmalarına imkân yoktur.

2. Mutlak Adalete Dayalı Bir Düzendir

Öncelikle Allah *(Subhanehu ve Teala)* mutlak adaletin ne ile ve nasıl gerçekleşeceğini en iyi bilendir. İkincisi; Allah *(Subhanehu ve Teala)* her şeyin Rabbidir ve O, varlıklar arasında mutlak adaleti sağlamaya maliktir. Aynı şekilde hevadan, temayülden, zaaftan, cehaletten, kusurdan, aşırılıktan, ifrat ve tefritten uzak bir nizam yerleştirmeye kadirdir. İster bir fert, bir sınıf, bir millet ya da bir ırk olsun, şehvetin, tutkunun, zaafın, hevanın esiri, bunlardan öte cehalet ve kusurla malûl insanın uydurduğu hiçbir sistemin çözemediği problemleri Allah'ın nizamı çözmüştür. Bütün bunlar, hevesler, şehvetler, tutkular, arzular hatta cehalet ve noksanlıklarla dolu insanın bu problemleri tüm boyutlarıyla bir nesil boyunca bile düşünüp araştırabilme gücüne sahip olamayışı da beşeri sistemlerin yetersizliğine yeterli delildir.

3. Kâinatla Uyumlu Bir Düzendir

Çünkü bu düzeni koyan, bütün kainatın ve insanların sahibi, hepsinin yaratıcısı olan Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Allah *(Subhanehu ve Teala)* insan için bir kanun koyduğu zaman, yaratıcısının emriyle kendisine boyun eğdirilmiş varlık unsurları üzerinde egemenliği bulunan bir unsur için hüküm koyar gibi teşride bulunur. Ancak insana boyun eğdirilmiş bu unsurlar, hidayet üzere bulunmak ve bu unsurlarla beraber onlara hâkim yasayı da bilmek şartıyla insana râm kılınmışlardır. Bu yüzden insanın hareketleriyle içinde yaşadığı kâinatın hareketleri arasında bir uyum sağlanır. Allah'ın şeriatı, onun hayatını varlık yasalarına tâbi bir konuma getirir. Sadece kendisi ya da hem cinsleriyle değil, içinde yaşadığı kâinatın her yönüyle uyum içinde bir hayat sürdürür. Çünkü insanın kâinat düzeninden ayrılmasına imkân yoktur. O halde onunla uyum içinde ve sağlam bir metod doğrultusunda hayatını sürdürmelidir.

4. İnsana Hürriyetini Kazandıran Bir Düzendir

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın şeriatı, insanın insana kulluk yapmaktan kurtulduğu yegâne sistemdir. İslam düzeninin dışındaki bütün düzenlerde insanlar insanlara kulluk yapmakta, insanlar insanlara itaat etmektedir. Yalnızca İslam nizamında insanlar, kula kulluktan kurtulup ortaksız Allah'a kul olma şerefine nail olurlar. Dolayısıyla gerçek anlamda ve yalnız o zaman hür olurlar. Daha önce de söylediğimiz gibi ulûhiyetin en başta gelen özelliği hâkimiyettir. İnsanlar için kanunlar koyanlar, ulûhiyet makamına kurulup ulûhiyetin özelliklerini kullanıyorlar demektir. Onlara tâbi olanlar da, Allah'ın değil onların kuludurlar. Allah'ın değil onların dinindendirler.

İslam, kanun koymayı sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya bırakmakla, insanı kullara kulluktan kurtarıp bir olan Allah'ın

kulluğuna yükseltmiştir. Bununla insanın hürriyetini ilan etmiştir. Bu konu inancın en önemli ve en büyük konusudur. Çünkü o, ulûhiyet ve ubudiyet, adalet ve ıslah, hürriyet ve eşitlik, insanın hürriyetine kavuşması hatta yeniden doğuşu konusudur. Bütün bunlardan dolayı küfür ve iman, cahiliye ve İslam konusudur.

Cahiliye, tarihteki herhangi bir dönem değildir. O, bir durumdur. Bir kurum ve sistemde ilkeleri mevcut olduğunda cahiliye orada demektir. Cahiliye, temelde hüküm ve kanunu Allah'ın hayat için koyduğu şeriat ve metoda değil de beşerin heva ve hevesine havale etmekten ibarettir. Bu heva ve heveslerin, bir ferdin, bir sınıfın, bir milletin veya bütün insanların heva ve hevesi olması, sonucu değiştirmez. Tamamı Allah'ın şeriatına havale edilmedikten sonra hevadır ve hevestir...

Bir fert toplum için kanun koyarsa bu, cahiliyedir. Çünkü onun heva ve hevesi kanunlaşacaktır. Ya da görüşleri... Sonuç itibariyle fark etmez. Bir sınıf, diğer sınıflar için kanun koyarsa bu da cahiliyedir. Çünkü o sınıfın çıkarı ya da çoğunluğun görüşleri kanunlaşacaktır. Sonuç itibariyle fark etmez! Hepsi de cahiliyedir.

Toplumdaki her sınıfın, her bölgenin temsilcileri bir araya gelip kanun koysalar bu da cahiliyedir. Çünkü insanların hiçbir zaman soyutlanamadıkları heva ve hevesler ya da cehaletleri kanunlaşacak ya da halkın görüşü kanunlaşacaktır. Hiç fark etmez! Bunların hepsi de cahiliyedir.

Hatta bütün milletleri temsil eden bir kurum kanun koysa bu da cahiliyedir. Çünkü o zaman ulusal hedefler ya da bu topluluğun görüşü kanunlaşıyor demektir. Netice yine aynıdır: Cahiliye... Cahiliye... Cahiliye...

Fertlerin, toplumların, milletlerin ve nesillerin yaratıcısı, herkes için kanun va'z ettiği zaman işte yalnızca bu, Allah'ın şeriatıdır. Orada ne fert, ne toplum, ne devlet, ne herhangi bir

ırk, kimse kimseye karşı himaye edilmez. Çünkü Allah *(Subhanehu ve Teala)* herkesin rabbidir ve herkes O'nun huzurunda eşittir. Allah tüm insanlar için en uygun olanı bilir. İfrat ve tefrite düşmeden herkese en uygun olanı gözetmek yalnızca Allah *(Subhanehu ve Teala)*'ya özgüdür. Allah *(Subhanehu ve Teala)* insanlar için kanun koyduğu zaman bütün insanlar hür ve eşit olurlar. Kimsenin önünde eğilmeden yalnızca O'na kullukta bulunurlar. Böylece bu meselenin insanoğlunun hayatında ve kâinat nizamındaki önemi açığa kavuşturulmuş olur.

"Hak onların hevalarına tabi olsaydı, gökler, yer ve ikisinde bulunanlar fesada uğrardı." (23 Müminun/71)

Allah'ın indirdikleri dışında başka bir şey ile hükmetmenin anlamı; şer, fesat ve sonuçta iman dairesinden çıkmaktır. Bunu bize Kur'an bildiriyor... Şeriat belirleme ve kanun koyma hakkına sadece Allah *(Subhanehu ve Teala)* sahiptir.

"Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet! Hakikat sana gelmiş olduğuna göre onların heveslerine uyma!" (5 Maide/48)

Bu hitap, hüküm için kendisine başvuran Ehl-i kitapla ilgili meselede adaletle hükmetmesi için Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e yöneliktir. Fakat bu hakikat, sadece bu olaya özgü değildir. Aksine kıyamete kadar kalıcı ve geneldir. Bu son merci ile ilgili herhangi bir şeyi değiştirecek yeni bir risalet ve resul de gelmeyecektir. Şüphesiz bu din kemale ermiştir. Allah'ın müslümanlar üzerindeki nimeti de tamamlanmıştır. Allah *(Subhanehu ve Teala)* insanların hayatı için bir metot olarak ondan hoşnut olmuştur. Bundan sonra, onda herhangi bir şeyi iptal etmek, değiştirmek, başka bir hükme başvurmak suretiyle geçersiz kılmak ya da başka bir şeriata uymak suretiyle bir kenara bırakmak, hiçbir surette doğru bir davranış olmayacaktır. Allah *(Subhanehu ve Teala)*, ondan insanlar için hoşnut olurken, onun bütün insanlığı kapsayacağını biliyordu.

En son merci olmasını dilerken bütün insanlık için hayrı tahakkuk ettireceğini ve beşeri hayatın her yönünü kıyamete kadar kuşatacağını da biliyordu. Bu şeriatı tamamen terk etmek bir yana, en ufak bir değişiklik bile Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın bu ilmini inkâr anlamına gelir ve diliyle bin defa müslüman olduğunu tekrarlasa bile sahibini dinden çıkaran bir davranıştır. Bu da küfür değilse nedir küfür? Dil ile İslam iddiasının değeri nedir? Davranış ifade bakımından sözden daha etkilidir ve bu davranış, gayet açık olarak küfrü ifade etmektedir. Bu kesin, kat'i, genel ve kapsamlı hüküm karşısında inat etmek hakikatle yüzleşmekten kaçmanın bir başka ifadesi değil de nedir? Bu, hükümde te'vile başvurmak, kelimeleri yerinden oynatıp tahrif etmenin ta kendisidir.

Bu inatlaşma ve te'vil suretiyle tahrifin, bu hükmün işaretine uyanlara uygulanmasına etkisi olmayacaktır. Çünkü hüküm hiçbir yoruma gerek bırakmayacak kadar açıktır.

"... kafirlerdir."

"... zalimlerdir."

"... fasıklardır."

Allah *(Subhanehu ve Teala)* birçok mazeretin ileri sürülebileceğini, Allah'ın indirdiklerini değiştirmek ve yönetilenlerin yönetenlere tâbi olmaları konusunda birçok bahanenin aranacağını şüphesiz biliyordu. Hiçbir değişikliğe uğratmadan Allah'ın indirdikleriyle hükmetmenin zorluğu hakkında birçok mazeretin ileri sürüleceğini de biliyordu. Buna rağmen Allah *(Subhanehu ve Teala)* rasulünü insanların heva ve heveslerine uymaktan ve kendisine indirdiği hükümlerin bazısından uzaklaştırmak suretiyle fitne çıkarmalarından sakındırıyordu:

"Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet! Hakikat sana gelmiş olduğuna göre onların heveslerine uyma!" (5 Maide/48)

Böyle bir durumda akla gelen ilk vesvese, farklı grupların kalplerini ve aynı coğrafyayı paylaşanların prensip ve inançları arasında uzlaşma sağlamaya dair gizli beşeri arzudur. Bir kısım şeriat ahkâmıyla çatışsa bile arzuların sürmesi, şer'i ahkâmda, esas hüküm olmadığı bahanesiyle kolaylaştırma yönüne gidilmesidir.

İnsanın "İnsanları Yaratıcılarından daha iyi biliyorum" iddiasında bulunması mümkün müdür? Ya da insanlara onların Rabbinden daha çok merhamet ettiğini söyleyebilir mi? Veya insanların çıkarını, insanların İlahından daha iyi bildiğini söyleyebilir mi?

Veyahut Allah *(Subhanehu ve Teala)* son şeriatını bildirmiş, son Rasulünü göndermiş, O'nu nebilerin sonuncusu kılmış, risaletini son risalet kılmış ve şeriatını kıyamete kadar baki kılmış olmasına rağmen yeni rejimlerin ortaya çıkacağından ihtiyaçların yenileneceğinden, yeni şartların doğacağından habersiz olduğundan şeriatını gereği gibi düzenleyemediğini, çünkü bu durumlar O'na gizliydi, son zamanlarda insanlar tarafından ortaya çıkarıldılar diyebilir mi? Evet! Böyle bir iddiada bulunabilir mi?

Allah'ın şeriatını hayattan uzaklaştıran, onun yerine cahili yasa ve hükümleri yerleştiren, kendi hevasını ya da herhangi bir zümrenin arzusunu yahut herhangi bir milletin arzusunu Allah'ın hükmünden ve şeriatından üstün tutan biri böyle bir şey söyleyebilir mi?

Evet, bunu söyleyebilir mi? Özellikle de Müslüman olduklarını iddia edenler? Şartlar, karışıklıklar, insanların ilgisizliği ve düşman korkusu...

Müslümanlara aralarında Allah'ın şeriatını ikame etmelerini, O'nun metoduna uymalarını ve indirdiklerinden bazısından bile vazgeçmemelerini emrettiği halde bütün bunlardan yüce Allah'ın habersiz olduğu söylenebilir mi? Geçici ihtiyaçları,

yenilenen durumları ve değişen olguları kuşatması bakımından Allah'ın şeriatının bir eksikliği mi vardır?

İnsanları bu derece şiddetle uyarmasına rağmen yüce Allah'ın bütün bunlardan haberi mi yoktu? Müslüman olmayan istediğini söyleyebilir. Ama müslüman veya müslüman olduğunu iddia eden? Bütün bunları söyler de buna rağmen müslüman kalabilir mi? Ya da İslam'dan bir temele dayanabilir mi? İşte yolların ayrılış noktası...

Orada herkes hür iradeye sahiptir. Mücadeleye ve dalaşmaya gerek yoktur. Her şey apaçık ortadadır. Ya İslam ya da cahiliye... Ya iman ya da küfür... Ya Allah'ın hükmü ya da cahiliyenin...

Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler, kâfirlerin, zalimlerin ve fasıkların ta kendileridirler. Allah'ın hükmüne göre yönetilmeyenler de mümin değildirler...

Bu mesele, müslümanın vicdanında açık ve kesin bir şekilde yer etmelidir. Ta ki kendi zamanındaki insanlara tatbik ederken bir tereddüte düşmesin. Gerek dosta, gerek düşmana karşı olsun, bu hakikatin sonucuna tam bir teslimiyetle uysun.

"Cahiliye hükmünü mü istiyorlar? Yakinen bilen bir millet için Allah'tan daha iyi hüküm veren kimmiş?" (5 Maide/50)

Bu mesele, müslümanın vicdanında kesin bir şekilde yer etmezse hayat ölçüsü istikamet bulmaz, metodu berraklaşmaz, vicdanında hak ile batılı ayıramaz ve doğru yolda bir adım bile atamaz. Bu meselenin bütün insanlarca gizli kalması ve sindirilmemesi normal olsa bile, bu meseleyi berraklaştırmadan müslüman olmak veya bu vasfa sahip olmak isteyip de bu hakikati ruhlara sindirmemek normal bir tutum değildir.

İnsanlar, ahirette hesaba çekileceklerini bildikleri halde yeryüzünde Allah'ın şeriatından başka bir şeriatla hükmettiklerinde öbür dünyada, hükmettikleri ve hükmüne tâbi oldukları

beşeri sisteme uygun cezalandırılacaklarını mı, yoksa hükmetmedikleri gibi hükmüne de başvurmadıkları ilâhî şeriata uygun hesaba çekileceklerini mi zannediyorlar?

Allah *(Subhanehu ve Teala)* onları şeriatına göre hesaba çekecektir, kulların şeriatına göre değil... Onlar her ne kadar hayatlarını, ilişkilerini şiarlarını, ibadetlerini, dünyadayken Allah'ın şeriatına göre düzenlemedilerse de orada Allah'ın şeriatınca evvelâ bu konuda hesaba çekileceklerdir.

O gün onlar, yeryüzünde Allah'ı ilah olarak kabul etmedikleri, insanlardan birçok rabler edindikleri, dolayısıyla ulûhiyetini inkâr ederek ya da şirk koşarak küfre girdikleri, ibadetlerinde, şiarlarında Allah'ın şeriatına uydukları halde iktisadi, siyasi veya toplumsal düzen itibariyle Allah'ın şeriatından başkasına uydukları için hesaba çekileceklerdir. Allah kendisine ortak koşulmasını asla affetmez. Ondan başkasını ise dilediği kimse için affeder.

"Allah kendisine şirk koşulmasını asla affetmez. Bundan başkasını dilediği için bağışlar." (4 Nisa/48)

Yalnız O hükmeder. Yalnız O hesaba çeker ve O hükmünde gecikmediği gibi cezayı da ihmal etmez.

"Dikkat edin hüküm yalnız O'nundur ve O, hesaba çekenlerin en çabuğudur." (6 Enam/62)

İslam Anayasasının Temeli

"Rasul size neyi getirdiyse onu alın ve size neyi yasakladıysa ondan vazgeçin! Allah'tan korkun çünkü Allah, şiddetle cezalandırır." (59 Haşr/7)

Bu, şeriatı bir tek kaynaktan alma kuralıdır. Aynı zamanda İslam'ın anayasa görüşünü de ifade etmektedir. İslam'da kanunun hâkimiyeti, bunları Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Kur'an ve Sünnet olarak getirmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Toplumun lideri dâhil bütün ümmet, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğine muhalefet edemez. Ona muhalif bir hüküm koyduklarında bu hükmün etkinliği olmayacaktır. Çünkü birinci dayanağını kaybetmiştir. Bu görüş, milletin dilediği gibi hüküm koyması ve bu hükmün etkinliğinin olması anlamına gelen "Millet Egemenliği" de dâhil olmak üzere bütün beşeri görüşlere zıttır. İslam'da hâkimiyetin kaynağı Rasulullah'ın getirdiği Allah'ın dinidir. Ümmet ancak buna dayanır, bunu korur ve yalnızca bunu tatbik eder. Ümmetin önderi de bu konuda ümmet adına hareket eder.

Hiçbir konuda Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiğine muhalefet etmeyecek şekilde ümmetin hakları sınırlıdır. Ümmetin karşılaştığı bir konuda Rasulün getirdiğinde de bir hüküm yoksa Rasule muhalefet etmeyecek şekilde hüküm koyması İslam'ın bu kuralına ters olmadığı gibi bilakis onun bir gereğidir. Her hangi bir yasamada Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği bir nass varsa ona uymak esastır. Nass bulunmadığı durumlarda da İslam'ın esaslarına ters düşecek hükümlerin konulmaması gerekir. Ümmetin ve onun temsilcisi önderin kanun koymadaki yetkisi bunun ötesine geçemez.

Bu sistem, beşerin bildiği hiçbir sisteme benzemeyen tek bir sistemdir. Varlığa egemen olan kanunla, insana hükmeden kanunu birbirine bağlayan tek nizamdır. Bu nizam sayesinde beşerin kanunu ile evrenin konumunun çarpışmaması, insanların mutsuzluğa uğrayıp mahvolmaması ve emeklerinin boşa gitmemesi için Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın koyduğu varlık kanunlarıyla yine Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın koyduğu şeriat arasında tam bir ahenk sağlanmıştır.

Bu din, helal ve haram kılma yetkisinin Allah'a ait olduğu hakikatini yerleştiriyor. Çünkü bu ikisi, ilah olmanın en başta gelen özelliklerindendir. Allah'tan bir güç olmadıkça helal ve haram kılma yetkisi kimseye verilmemiştir. İnsanlar için helal ve haram tayin eden yüce Allah'tır. Ondan başka hiç kimsenin böyle bir yetkisi yoktur. Hiç kimsenin böyle bir hak iddia etmesi düşünülemez. Çünkü bu iddia ilahlık iddiasıyla eş anlamlıdır...

Bu itibarla cahiliyedeki helal ve haram kavramları, yetkisiz bir kaynaktan oluştukları için temelde batıldırlar. İslam tarafından kabul görmeleri mümkün değildir. İslam geldiğinde işe cahiliyenin helal ve haram kavramlarını geçersiz saymakla başladı. Çünkü oluştukları kaynak bu yetkiye sahip değildir. İslam, bu kavramları kendi ölçülerine göre yeniden inşa etti.

İslam bir şeyi helal ya da haram saydığında bu cahiliyede de aynen geçerli olsa bile, İslam'ın bu hükmü kökten batıl saydığı cahiliyeye dayanmaz. Çünkü cahiliyenin bu hükmü ulûhiyet yetkisine sahip olmayan bir kaynaktan neşet etmektedir. Oysa İslam'da helal ve haram kılma tamamıyla ulûhiyet makamının yani Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın yetkisindedir.

İşte, İslam'ın insan hayatında meydana gelen her olayı ve her şeyi kuşatan helal ve haram kavramları hakkındaki görüşü budur. İnsan hayatında hiçbir şey helal ve haram dairesinin dışında değildir. Nikahta, yemekte, içmekte, giyside, harekette, işte, muamelede, ilişkilerde, örfte, adetlerde ve kanunlarda hiç

kimsenin bir şeyi helal ya da haram kılma yetkisi yoktur. Allah'ın şeriatına uymak şartıyla Allah'ın gücüne dayanan meşru otorite hariç...

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dışında, insan hayatında büyük-küçük bütün meselelerde helal ve haram sınırları tayin edenlerin yetkisi olmadığı gibi bu hükümleri de temelden batıldır. İslam'ın bunları onaylaması beklenemez. İslam'daki bu hükümler, cahiliyedekileri onaylamak ya da düzeltmek için gelmemiştir. Bu, yetkili merciye dayanmak suretiyle yepyeni bir yapılanmadır.

İşte İslam, helal ve haramlar ile ilgili hükümlerini böyle inşa etti. Sistemini ve kanunlarını böyle yerleştirdi. Şiarlarını ve geleneklerini böyle düzenledi. Yeni baştan ve biricik otoriteye dayandırarak...

İslam bu görüşü yerleştirir, cahiliyenin helal ve haramı ile mücadeleye girişirken helal ve haramda ilk ve yegâne kaynağı da belirtiyordu. Kur'an, Cahiliye mensuplarına kınayan bir soru ile şöyle sesleniyor:

"De ki: Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve rızkın temiz olanını kimmiş haram kılan?" (7 Araf/32)

"De ki: Gelin size Rabbinizin neyi haram kıldığını bildireyim." (6 Enam/151)

Bu kınama amaçlı sorularla İslam, dikkatleri esas kaynağına çeviriyordu. Haram ve helal konusunda yetkili tek merci Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Esasında Allah'ın şeriatına ve gücüne dayanma durumu müstesna ferd, toplum, millet ya da bütün insanlık olsun, bu konuda beşerin hiçbir müdahalesi söz konusu değildir. Helal ve haram kılma -serbest kılma ve yasaklama- şeriatın ve dinin ta kendisidir. Helal veya haram kılan Allah *(Subhanehu ve Teala)* olduğu zaman insanlar Allah'ın dinindedir demektir. Helal veya haram konusunda hüküm veren Allah'tan

başkası ise insanlar ona kulluk ediyor ve dolayısıyla onun dinine tâbi oluyorlar demektir. Bu şekilde konu, ulûhiyet ve özellikleri, din ve anlamı, iman ve sınırları kapsamına giriyor.

O halde müslümanlık iddiasında bulunanlar bir baksınlar;

Bu hakikat nerede, kendileri nerede?

Bu din nerede, kendileri nerede?

İslam nerede, kendileri nerededir?

Şayet hala müslümanlık iddiasını sürdürüyorlarsa...

Din, sadece vicdanlarda yer eden bir akide, yerine getirilen bireysel şiarlar ve kulluk davranışları ya da akideyle ve ferdi ibadetlerle ilişkisi bulunmayan maddi bir düzen değildir. Bilakis bütün bunları kapsayan, hepsini birbirine bağlayan ve esas merciye döndüren kapsamlı bir hayat metodudur. Bu, Allah'ın birlenmesidir. Yani Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hayat üzerindeki hâkimiyetiyle birlenmesi... İlah ve mabud olarak Allah'ın birlenmesi, şeriat ve bütün insani faaliyetlerde başvurulacak kaynağın birliğidir mesele...

Allah'ın metodunda kanun ve buyruklar, bir tek asıldan kaynaklanarak bir nokta etrafında birleşirler. Yani Allah'a imandan kaynaklanıp onun birliği etrafında birleşirler. Bu yüzden hepsi birbirine bağlı ve uyum içindedirler. Birini diğerinden ayırmak mümkün değildir. Asıl kaynağa döndürmeden birini anlamak oldukça zordur. Bir kısmıyla amel edip diğer kısmını geçersiz saymak, İslam sıfatı için yeterli olmadığı gibi İslami hayat metodunun gereklerini yerine getirip meyvelerini devşirmeye de kâfi değildir.

İnsan ve kâinat arasındaki ilişkiler hakkındaki bütün düşünce, Allah'a iman esasından kaynaklanmalı ve toplumsal, iktisadi, siyasi, ahlaki ve uluslararası münasebetlerle ilgili yöntemler de bu düşünceye dayanmalıdır. Bu düşünce insanların yeryüzündeki bütün davranışlarında ve birbirleriyle ilişkile-

rinde etkisini göstermesi gerektiği gibi ferdin vicdanına da hükmetmesi gerekir, Toplumun pratiğine de... Bu düşünce, Allah'ın metoduna ve O'nun gözetimine bağlı olmak anlamına gelen muamelatı ibadetten, ferdin vicdanı ile toplumun adabını temizlemesi nedeniyle de ibadeti muamelatın temeli sayar. Ayrıca hayatı Allah'ın metoduna uygun seyreden, her konuda yalnızca ona başvuran, sonuçta da ona varan bir olgu olarak zihinlere yerleştirir. İşte bu, İslam akidesinin ve İslam metodunun ayırıcı özelliğidir.

Şüphesiz kanun koymak, ulûhiyetin kapsamı içindedir. Helalleri ve haramları koyan Allah'tır. Yasakları ve mübâhları tayin eden O'dur. Aynı şekilde emir ve nehiy sadece Allah'ın yetkisindedir. Büyük küçük bütün konular bu kurala göre birdir. İnsan hayatındaki bütün konular bu esasa çevrilmelidir. Aksi takdirde Allah'ın ulûhiyetine ve egemenliğine tecavüz söz konusu olur. Oysa Allah haddini aşan mütecavizleri sevmez. Her kim bu konulardan birinde insanların örfüne, sözlerine ve kavramlarına dayanırsa, insanların görüşünü Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e indirdiğine denk tutuyor demektir. Tabiatıyla bu denk tutma neticesinde de iman dairesinden ve dinden çıkar.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* kanun koyma meselesini ulûhiyetin, imanın ve dinin meselesi yapmak suretiyle bu konuda işlenen yanlışlığı gözler önüne seriyor. İman, esas itibariyle Allah'ın ulûhiyetini ve ortaksız hâkimiyetini kabul etmektir. İmanın gereği, kulların ulûhiyetin özelliklerini iddia etmemesi ve onları yüce Allah'a has kılmalarıdır. Beşerin Allah'ın helal kıldığını haram, haram kıldığını helal kılma yetkisi yoktur. Çünkü kanun koyma, ulûhiyet meselesiyle ilişkilidir.

Ulûhiyetin üzerinde yoğunlaştığı, insanların hayatını düzenleme hakkı, Allah'ın insanların yaratıcısı ve rızık vereni olması hakikatinden kaynaklanır. Dolayısıyla yalnızca O, rızkından dilediğini onlar için helal dilediğini de haram kılar. Bu hakikat, beşerin itiraf etmek zorunda olduğu mantıksal bir sonuçtur. Mülkün sahibi, onun üzerinde yegâne tasarruf sahibidir de... Bu apaçık esasın dışındaki her durum haddi aşmadır. Tabiatıyla müminler, iman ettikleri Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hakkına tecavüz edemezler. Çünkü iman ile haddi aşma bir kalpte birlikte bulunamaz. Kuran'ın ayetleri, müslümanın Allah'ın şeriatından kaynaklanmayan ve tek başına onun hâkimiyetini itiraf etmeye dayanmayan her hangi bir kanuna uymasını şirk olarak değerlendirmektedir:

"Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz." (6 Enam/121)

Demek ki müslümanın Allah'ın şeriatından kaynaklanmayan bir konuda müşriklere itaat etmesi onu dinden çıkarır. Bu konuda İbni Kesir *(rahimehullah)* şöyle der:

"*Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz* ayetindeki şirk *"Hahamlarını ve ruhbanlarını Allah'tan başka Rabler edindiler"* ayetindeki şirkin aynısıdır. Tirmizi Adiyy bin Hatem *(radıyallahu anh)*'dan şöyle rivayet eder: Adiyy, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e "Ya Rasulallah! Onlara kulluk yapmıyorlardı?" dediğinde Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurdu:

"Aksine, haramı onlara helal, helali da haram kılıyorlardı. Onlar da buna uyuyorlardı. İşte bu, onlara kulluk yapmalarıdır."

Yine İbni Kesir *(rahimehullah)* "*Hahamlarını ve Ruhbanlarını Allah'tan başka Rabler edindiler*" ayetiyle ilgili Suddi'den şöyle bir nakilde bulunur:

"Süddi der ki: İnsanlar nasihat istediler ve Allah'ın kitabını aralarından attılar. Bunun üzerine Allah *(Subhanehu ve Teala)* şöyle buyurdu: *"Bir tek ilah'a ibadet etmekten başkasıyla emr olunmamışlardı."* Yani onun haram kıldığı haram, helal kıldığı

helaldir. Onun şeriatına mutlaka uyulmalıdır ve hükmettiği şey uygulanmalıdır."

Suddi ve İbni Kesir, Kuran'ın kesin nassından ve Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in apaçık tefsirinden aynı sonuca varmışlardır:

Kim küçük bir meselede dahi olsa bir insanın kendi yanından uydurduğu kanuna tâbi olursa müşriktir. Bunu yapmazdan önce müslüman olsa, bundan sonra müslümanlıktan çıkar.

Allah'tan başkasına başvurduğundan, O'nun izin vermediği konularda O'ndan başkasına itaat ettiğinden dolayı diliyle "Allah'tan başka ilah olmadığını" söylese bile İslam dairesinden çıkmıştır.

Biz bu hakikatlerin ışığında yeryüzüne baktığımızda, şirk ve cahiliyeden başka bir şey göremeyiz.

Allah'ın koruduğu, ulûhiyetin özelliklerini iddia eden yeryüzü menşeli Rableri reddeden ve zorlama durumu dışında onların yasalarına ve hükümlerine uymayanlar bu genellemenin dışındadır.

Otorite, terbiye, yönetme ve hâkimiyet demek olan Rububiyet hakkı tek başına Allah'a aittir. Haram kılan kim ise Rab de O'dur. O halde yalnızca Allah *(Subhanehu ve Teala)* Rab olmaya müstahaktır.

"De ki:Gelin size Rabbinizin neyi haram kıldığını bildireyim. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın!" (6 Enam/151)

"Ona hiçbir şeyi ortak koşmayın!"

Akide binası bu temel üzerine kurulmuştur. Bütün farzlar ve görevler ona yöneliktir. Haklar ve yükümlülükler ondan kaynaklanır. Emir ve nehye, yükümlülükler ve farzlara, sistem ve kanunlara, şeriat ve hükümlere girişmeden önce bu temelin ikame edilmesi kaçınılmazdır.

Evvel emirde insanların O'nun Rububiyetini kabullenmeleri gerekir. Evrenin işleri, sebepler ve kaideler üzerindeki biricik tasarrufunu kabul etmeleri gerektiği gibi, kıyamet günü hesapları ve cezaları üzerindeki tasarrufunu da itiraf etmelidirler. Aynı şekilde kulların hayatına, hüküm ve şeriat koyma yetkisinin de sadece O'na ait olduğunu kabul etmeleri gerekmektedir.

Bu, vicdanın şirk kalıntılarından arınması, aklın hurafelerden kurtulması, toplumun cahiliye adetlerinden arınması ve hayatın kulların kullara kulluğu kirinden temizlenmesi demektir. Şüphesiz şirk, yasaklanması gereken en büyük günahtır. Çünkü diğer haramlar ondan kaynaklanır. Aynı şekilde şirk, kesinlikle inkâr edilmesi gereken bir konudur. Ta ki insanlar, Allah'tan başka ilah, O'ndan başka hükmeden ve onun dışındaki kanun koyan birinin bulunmadığını bilsinler ve kulluklarıyla sadece O'na yönelsinler.

İnançta şirk olduğu gibi hâkimiyette de şirk olur. Biz bu konuda sürekli uyarılmağa muhtacız. Çünkü şeytanların bu dini temelinden sarsma çabaları maalesef sonuç vermiştir. Hâkimiyet meselesi, akide kapsamındaki yerinden kaydırılmış ve itikadi aslından uzaklaştırılmıştır. Bu yüzden İslam'ı savunduğunu zanneden birçokları, bazı şiarları tashih etmeye çalışmakta veya ahlaki çöküntüden dem vurmakta ya da yasaklara muhalefet edenleri ıslah ile meşgul olmaktadır. Ancak bu kişilerin, hâkimiyetin aslı ve İslam akidesindeki yerinden söz ettikleri görülmemiştir. Bu temel ilkeye oranla ayrıntı niteliğinde olan bazı kötülükleri bertaraf etmekle meşgul bu kişiler, hayatın tevhidin dışında bir temel üzerinde yapılanmasına itiraz etmiyorlar. Oysa tevhid, hâkimiyet de dâhil her konuda Allah'ın birlenmesidir.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* insanlara, herhangi bir tavsiyede bulunmadan önce, ona hiçbir şeyi ortak koşmamalarını tavsiye ediyor. Çünkü bu temel, ferdi Allah'a bağladığı gibi toplumu da

beşeri hayata hükmeden bütün değerlerin döndüğü değişmez bir ölçüye bağlar. Bu din, dünyanın çehresini değiştirip yepyeni bir görünüm kazandırmak için gelmiştir. Bu dünyada tağutların hâkimiyeti iptal edilip yerine Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hâkimiyeti yerleştirilir. Bütün anlamıyla yalnızca Allah'a kulluk yapılan bir dünya... Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın dilediğini kula kulluktan kurtarıp kendi kulluğuna yükselttiği bir dünya...

Bu âlemde her insan hür ve temiz olarak doğar. Şehvetlerin, hevanın, hevesin ve Allah'tan başkasının kulluğundan azade bir şekilde doğar. Bu din, beşeriyet tarihi boyunca gelen bütün nebilerin getirdiği şu ilkeyi yerleştirmek için gelmiştir:

"Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet ederim."

Allah'tan başka ilâh olmadığına şehadetin en belirgin işareti evrendeki nizama hükmeden Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın, beşerin hayatına da hükmetmesidir. O, evrene ve kullara kaza ve kaderiyle hâkim olduğu gibi, kulların hayatına metodu ve şeriatıyla da hâkim olmalıdır. Hiçbir müslüman kâinatın yaratılmasında, idaresinde ve tasarrufunda Allah'ın ortağı bulunduğuna inanmaz. Aynı şekilde müslüman, ibadet kastı taşıyan davranışlarını Allah'tan başkasına takdim etmediği gibi şeriat, kanun, değer yargısı, hayat ölçüleri, akide ve düşüncede de ondan başkasına başvurmaz. Kullardan herhangi bir tağutun bu konuların birinde, Allah *(Subhanehu ve Teala)* ile beraber hak iddia etmesine müsamaha göstermez. İşte bu dinin itikadî açıdan üzerine kaim olduğu temel ve değişmez ilke... Bu günkü beşeriyet bu ilkeden ne kadar da uzaktır.

Beşeriyet bugün hepsi de cahiliye olmak üzere çeşitli gruplara ayrılmıştır.

Bir grup, Allah'ın varlığını temelden inkâr eden dinsizlerdir. Onların durumu açıklamaya gerek kalmayacak kadar açıktır. Bir kısmı, Hindistan, Orta Afrika ve Avrupa'da şuraya, buraya

dağılmış putperestlerdir. Bunlar Allah'ın varlığına inanmakla beraber çeşitli tanrıları ona ortak koşuyorlar.

Bir grup da Yahudi ve Hıristiyan olan ehli kitaptır. Bunlar daha önce Allah'a oğul isnat etmekle müşrik olmuşlardı. Aynı şekilde namaz kılmasalar, secde ve rükû'da bulunmasalar bile hâkimiyet ve kanun koyma iddialarını kabul etmek suretiyle hahamlarını ve papazlarını Allah'tan başka Rabler edindiler.

Günümüzde ise Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın hâkimiyetini tamamen hayatlarından uzaklaştırarak kapitalizm, sosyalizm gibi sistemler ikame edip demokrasi veya diktatörlük gibi rejimlere tâbi olarak Yunanlılar ve Romalılar gibi Allah'ın dininden uzaklaşıp koyu bir cahiliyenin girdabına girmişlerdir.

Bir grup da kendilerine müslüman diyenlerdir. Bunlar adım adım Ehl-i kitabın yolunu izlemek suretiyle Allah'ın dininden çıkıp kulların dinine girmişlerdir. Çünkü Allah'ın dini, onun metodu, şeriatı hayat için koyduğu nizamı ve kanunudur. Aynı şekilde kulların dini de, hayat metotları, yasaları, düzenleri ve hayat için koydukları kanunlardır.

Zaman dönüp dolaştı, bu dinin beşeriyet için geldiği günkü durumuna geldi. Beşeriyet yeniden cahiliyenin kucağına düştü. Eskiden olduğu gibi bugün de saydığımız hiçbir grup kesinlikle Allah'ın dinine tâbi değildir. Yine Kur'an-ı Kerim daha önce ilk defa yaptığı gibi işe, insanları akide ve düşünce noktasından Allah'ın dinine davet edip sonra da nizam ve hayatı ilgilendiren diğer ameli konularda Allah'ın şeriatına davet etmekle girişecektir.

Cahiliye, belli bir zamana özgü tarihi bir dönem değildir. O, bir durum ve vaziyettir. Hiç şüphesiz cahiliye bugün, yeryüzünün her tarafını sarmıştır. Bütün gruplar, ideolojiler, mezhepler, düzenler ve rejimler, Allah'ın kullar üzerindeki mutlak hâkimiyetini reddederek kulların kullara hâkimiyeti esası üzerine kaim olmuşlardır.

Bütün sistemler, insanın görüşü olmakla insanı ilahlaştırmışlardır. Dolayısıyla insanlara hükmetmek için indirilen ilahi şeriat, hayattan uzaklaştırılmıştır. Bu nizamların şeklî görünümleri, amblemleri, işaretleri, isimleri, sıfatları, taraftarları ve metotları farklı da olsa Allah'tan başkasının uydurması olmaları bakımından aynı karakteri paylaşmaktadırlar. Hepsi de cahiliye vasfıyla belirginleşmektedir. Buna göre yeryüzünün cahiliye tarafından istila edildiği, beşerin hayatına cahiliyenin hükmettiği ve İslam'ın hayattan uzaklaştırılıp sadece ismen var olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

"Rasul size neyi getirdiyse onu alın ve size neyi yasakladıysa ondan vazgeçin! Allah'tan korkun çünkü Allah şiddetle cezalandırır." (59 Haşr/7)

Allah'tan Başka Kanun Koyucu Yoktur

"Hakkında ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şeyde hüküm vermek yalnızca Allah'a aittir. İşte Rabbim olan Allah ve ben yalnızca O'na tevekkül ettim ve yalnızca O'na dönüp yönelirim." (42 Şura/10)

Cahiliye, yaşanmış bitmiş bir tarihi dönem değildir. İnsanın insana kulluğu söz konusu olan bütün hayat sistemleri ve nizamları cahiliyedir. Bugün yeryüzünde egemen olan bütün hayat sistemleri ve düzenleri istisnasız olarak bu kapsamın içindedirler. Beşerin tâbi olduğu bugünkü sistemlerin tümünde insanlar, düşüncelerini, ilkelerini, ölçülerini, değerlerini şeriat ve kanunlarını gelenek ve göreneklerini kendileri gibi insanlardan alıyorlar. Bu durum her yönüyle cahiliyenin ta kendisidir. Bazısının bazısını Allah'tan başka rabler edinmesiyle beşerin beşere kulluğu esasına dayanan bir cahiliye...

İslam ise insanların düşüncelerini, ilkelerini, ölçülerini, değerlerini, şeriat ve kanunlarını, gelenek ve göreneklerini

aldıkları yegâne merci Allah *(Subhanehu ve Teala)* olduğundan beşerin beşere kulluk yapmaktan kurtulduğu biricik sistemdir. Başlarını eğerken yalnızca Allah'ın önünde eğerler. Yasalara itaat ettiklerinde bir tek Allah'a itaatleri söz konusudur. Sisteme boyun eğdiklerinde yalnız ve yalnız Allah'a boyun eğmiş olurlar...

İşte o zaman ortaksız Allah'a boyun eğmiş olurlar. İşte o zaman yalnızca o zaman ortaksız Allah'a kul olmak suretiyle kullara kul olma zilletinden kurtulmuş olurlar. İşte her çeşidiyle cahiliye ile İslam arasındaki yol ayırımı...

İslam dininin ya da daha genel bir ifadeyle tarih boyunca gelen bütün rasullerin tebliğ ettiği Allah'ın dininin ele aldığı temel sorun, yeryüzünde ulûhiyetin ve kullar üzerinde rububiyetin kime ait olacağı sorunudur. Diğer bütün sorunlar, insanları ilgilendiren bütün konular, bu sorulara verilen cevap üzerine ikame edilir.

Ulûhiyet ve Rububiyet Kime Aittir?

Tabii ki yarattıklarından hiçbir ortağı bulunmayan yüce Allah'a... İşte iman ve İslam budur...

Ya da onunla beraber veya onsuz bazı ortaklarındır ulûhiyet ve rububiyet... İşte inkâr ve apaçık küfür de budur...

Ulûhiyetin ve rububiyetin sadece Allah'a ait olması demek; insanların yalnızca O'na boyun eğmesi, O'na kulluk etmesi, O'na itaat etmesi ve yalnızca O'nun kulları için seçtiği ve razı olduğu hayat sistemine ortak koşmadan uyması demektir.

Kullar için hayat metodu ve sistemi koyan Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. İnsanlara şeriat gönderen sadece O'dur. İnsanlar için ölçüler, değerler, hayat prensipleri ve toplumsal düzen koyan da bir tek ilah ve rab olan Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. O'nun şeriatına uymak durumu müstesna ferd olsun, toplum

olsun bu konularda hiç kimsenin bir yetkisi yoktur. Çünkü bunlar ulûhiyetin ve rububiyetin başta gelen özellikleridir.

Ulûhiyet ve Rububiyetin Allah ile Beraber veya O'nsuz Başkalarına Verilmesi

Kulların hayatında Allah'tan başkasına boyun eğme, itaat etme, kulluk etme ve insanlardan bir kısmının diğerleri için Allah'ın kitabına ve otoritesine dayanmayan, başka otoritelere dayalı kanunlar, değer yargıları ve ölçüler benimsetme şeklinde ortaya çıkar. Bundan sonra Allah'a imandan ve İslam'dan söz edilemez. Bu apaçık şirk, küfür ve isyandır... İşin hakikati budur.

Allah'ın hududunu aşmak, bir tek emirde olduğu gibi bütün bir hayat nizamında da olabilir. Sonuç itibariyle ikisi de birdir. Çünkü bir tek emir din olduğu gibi, bütün bir hayat nizamı da dindir. İnsanların hayat sistemlerini düzenlemede başvurdukları merci, onların ulûhiyet ve rububiyete uygun gördükleri merciyi gösterir. İnsanlar bu noktada ya sadece Allah'a tâbi olurlar ya da müslüman olduklarını iddia etmelerine rağmen O'ndan başkasına tâbi olmak suretiyle şirki ve küfrü tercih etmiş olurlar.

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın İslam ümmetinin omuzlarından kaldırdığı ve onlardan önce Allah'ın yeryüzündeki hilafetini reddedip Allah'ın hududunu çiğneyen milletlerin omuzuna bindirdiği yük, beşere kulluk yüküdür. Kulların kullar için kanun koyması, kişilere, sınıflara ve uluslara boyun eğmesi şeklinde beliren kula kulluk yükü...

Allah *(Subhanehu ve Teala)* müminleri kendisine kulluğa ve itaate çağırmış yalnızca kendi yasalarına döndürerek kula kulluk yükünden kurtarmıştır. Bir olan Allah'a kul olmaları suretiyle ruhlarını, akıllarını ve hayatlarını kula kulluk zilletinden kurtarmıştır.

Bir tek olan Allah'a kulluk, şeriat ve kanunların, değer ve ölçülerin yalnızca Allah'tan alınması demektir. Bu nokta beşeriyetin kurtuluş ve hürriyet noktasıdır. Zorbaların, tağutların, mabet bekçilerinin, kâhinlerin, evham ve hurafenin, örf ve âdetin, heva ve şehvetin egemenliğinden kurtuluş noktasıdır. Aynı zamanda Allah'tan başkasının önünde eğilmek suretiyle büyüklük taslayan her gücün zilletini taşımak külfetinden beşeri kurtaran bir özgürlük bildirisidir.

Yeryüzünde meydana gelen en büyük bozgunculuk, tevhitten yüz çevirenlerin bu davranışlarıyla sebep oldukları bozgunculuktur. Tevhidi sırf kalben tasdik etmek ve onun pratik hayattaki gereklerini yerine getirmemek fesadın başlıca nedenidir.

Allah'tan başkasına kulluk yapılmaz. O'ndan başkasına itaat edilmez. Her konuda başvurulacak yegane merci Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dır. Teşri, değer ve ölçüler, edep, ahlak ve beşeri hayatın düzenlenmesi için gerekli olan bütün konularda başvurulacak biricik mercinin Allah *(Subhanehu ve Teala)* olması, tevhidin sosyal boyutunun gerçekleşmesi için kaçınılmazdır. Aksi halde kupkuru bir itaat ve sosyal hayatta hiçbir uzantısı görülmeyen kalben kabulleniş, şirk ve küfürdür. Çünkü teslimiyet, itaat ve boyun eğme şeklinde belirmeyen hiçbir kabullenişin İslam nazarında değeri yoktur.

Evrendeki bu nizam ve intizam, onun üzerinde egemen olan bir ilahın varlığını kaçınılmaz kılıyor. Aksi takdirde fesat meydana gelirdi.

> *"Eğer orada Allah'tan başka tanrılar olsaydı mutlaka bozgunculuk olurdu." (21 Enbiya/22)*

Ulûhiyetin gereklerinin, kulların hayatına yansıyan tarafı, kulların ibadetlerinin o merciye dönük olması, ulûhiyet makamının, onların hayatı için yasalar tayin etmesi ve hayatlarında başvuracakları bir ölçünün ikame edilmesidir. Kim bunlardan

birini kendisi için iddia ederse kuşkusuz kendisini insanlar için bir ilah olarak takdim etmiş olur.

Yeryüzünde fesat böylesine (sahte) ilahların bollaşmasının dışında başka bir şekilde yayılmaz. İnsanlar kendileri gibi insanlara kulluk ettiğinde, insanlardan birinin şahsı için insanlar üzerinde bir egemenlik iddiasında bulunduğunda ve onlar için kanun, değer ve ölçü ikame etme yetkisine sahip olduğunu iddia ettiğinde Firavunun dediği *"Ben sizin yüce rabbinizim" (79 Naziat/24)* sözünü söylemese bile bu, apaçık ulûhiyet iddiasıdır. Bu iddiayı boyun eğme, itaat etme ve teslim olma şeklinde kabul etmek şirk ve küfürdür. Ayrıca bu olay, yeryüzünde işlenen en iğrenç bozgunculuktur.

Yalnız ve yalnız Allah'a kulluk yapmağa davet etmek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaktır. Beşer olsun, taş olsun... Bu davet, nebi, resul veya başka biri olsun bazısının bazısını rab edinmemesi davetidir. Tüm kullar Allah'ın kullarıdırlar. Allah *(Subhanehu ve Teala)* onları kendi dinini tebliğ etmeleri için görevlendirmiştir. Ulûhiyetine ve rububiyetine ortak olmaları için değil...

Allah *(Subhanehu ve Teala)* kimlerin Müslüman olduğunu açık seçik belirtiyor. Yalnız ve yalnız Allah'a ibadet eden, kulluk davranışlarını sadece O'na takdim eden ve birbirlerini Allah'tan başka rabler edinmeyenlerdir müslüman ismini hak edenler. Bu özellikleri, onları diğer milletlerden, hayat metotlarını da beşeri metotlardan ayıran en belirgin özelliklerdir. Bu özellikler ya gerçekleşir ve onlar müslüman olur ya da gerçekleşmez ve bu durumda da bütün müslümanlık iddialarına rağmen müslüman olamazlar. İslam, kula kulluktan mutlak surette kurtuluştur.

Bütün sistemler arasında yalnızca İslam nizamı bu kurtuluşu gerçekleştirir. Bütün yeryüzü menşeli düzenlerde insanlar birbirlerini Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan başka rabler edinirler. Bu durum, demokrasiden diktatörlüğe kadar bütün beşeri

düzenler için geçerlidir. Çünkü rububiyetin başta gelen özelliği, insanların ibadetlerini hak etmesidir. Bu hak sosyal yaşamda hayat düzeni ve metodunu, şeriat, kanun, değer yargıları ve ölçüler koymak şeklinde belirir. Yeryüzü menşeli bütün sistemlerde ise insanlardan bazıları bu hakkın kendilerine ait olduğunu iddia ederler. Bu sistemdeki işlerin dönüş mercii Allah *(Subhanehu ve Teala)* değil, insanlardan bazılarıdır. Bu insanlar, geri kalanlar için yasalar, değer yargıları, ölçüler ve hayat metodu koyarlar. Onlar da bu durumu kabullenerek onları Allah'tan başka rabler edinirler. Her ne kadar onlar için secde ve rükûda bulunmasalar bile yaptıkları iş, yalnız ve yalnız Allah için olması gereken kulluktan başka bir şey değildir.

Yalnızca İslam düzeninde insanlar bu alçaltıcı durumdan kurtulurlar. Diğer insanlarla beraber düşüncelerini, hayat metotlarını ve nizamlarını, şeriat ve kanunlarını, değer ve ölçülerini sırf Allah'tan almak suretiyle hürriyetlerini elde ederler. Bu noktada bütün insanlar eşittir. Hepsi bir efendiden emir alarak sadece Allah'a boyun eğerek birbirlerini rabler edinme zilletinden kurtulurlar. Sadece Allah'a kul olmak suretiyle bütün şekilleriyle kula kulluktan kurtulmuş olurlar. İşte bu nokta; Cahiliye ile İslam arasındaki yol ayırımıdır.

Şüphesiz din, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın insanların hayatı için koyduğu bir nizam ve hayatlarını, onun doğrultusunda sürdürecekleri bir metottur. Yalnız ve yalnız Allah, böyle bir metodu koyma hakkına sahiptir. Aynı zamanda din, sadece kendisine itaat edilen, tâbi olunan, yalnızca kendisine başvurulan ve sadece kendisine teslim olunan Rabbani önderliğe itaat etmek ve tâbi olmaktır.

Müslüman toplumun kendine özgü inancı, düşüncesi olduğu gibi, kendine özgü bir önderlik kurumu da vardır. Bu önderlik, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şahsında ve onun Rabbinden aldığı şeriat ve metotta somutlaşmıştır. Müs-

lüman toplumun bu Rabbani önderliğe uyması, onların "Müslüman Toplum" ismini almalarını sağlar. Bundan başkasına tâbi olmaları durumunda hiçbir şekilde ve hiç bir durumda müslüman olamazlar. Bu uyma Allah ve Rasulüne başvurmak, her işi Allah'a döndürmek ve O'nun Rasulunun hükmünü kabul ve teslimiyetle beraber hoşnutlukla uygulamak şeklinde olmalıdır.

Böylece dinin anlamı ve kapsamı belirlenmiş, imanın sınırı çizilmiş, İslam'ın ve müslümanın toplum nizamı ve hayat metodunun şartları belirlenmiş olur. Böylece iman, düşünce ve sembollerden ibaret olmaktan, İslam da bazı kelime ve davranışlar, namaz gibi ferdi kulluk davranışlarından ibaret olmaktan kurtulmuş olur.

İslam bunları da kapsamakla beraber, hükmeden bir düzen, uyulan bir metot, itaat edilen bir önderlik, belli bir sisteme, metoda ve önderliğe dayanan bir düzendir. Bunlar olmadan İslam'ın kendisi olamayacağı gibi İslam toplumu da olamaz.

Toplumda gerekli bütün sosyal düzenlemeler, bu hakikatin yerleşmesinden sonra kulluğun gereği olarak Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın belirlediği, dinin anlamından, imanın kapsamından, İslam'ın şartlarından kaynaklanır. Çünkü söz konusu olan sadece sosyal düzen ve şeriat değildir. Aynı zamanda iman etmenin Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın ulûhiyetini kabul etmenin ve ulûhiyeti ona özgü kılmanın ve belirlediği Rabbani önderliğe başvurmanın gereğidir. Bundan sonra yasama ve düzenlemelerin tümü, bu temel ve değişmez kaynağa dayandırılır. Bu mesele hüküm, şeriat ve hükme başvurma meselesidir. Dolayısıyla ulûhiyet, tevhid ve iman meselesidir. Bu mesele özünde şu soruya verilecek cevabı da taşımaktadır:

Hüküm, şeriat ve hükme başvurma, semavi dinlerin birbiri ardınca getirdikleri, rasullerin kendilerinden sonrakilerin uyması için çizdikleri hidayetin üzerinde Allah'ın şeriatına,

O'nun misakına ve O'nun insanlarla yaptığı fıtri ahde göre mi olacak? Yoksa değişken arzulara, Allah'ın şeriatından bir temele dayanmayan düzenlemelere veya bir ırkın ya da ırkların geleneğine göre mi olacak? Diğer bir ifadeyle yeryüzünde ve insanların hayatında ulûhiyet, rububiyyet ve otorite, yüce Allah'ın mı olacak? Yoksa izin vermediği halde bunların tümü ya da biri, O'nun kullarından birinin mi olacak?

Allah *(Subhanehu ve Teala)* bu konuda tavizin, gevşekliğin az da olsa sapmanın söz konusu olamayacağını bildiriyor. Çünkü o, bir ırkın üzerinde ittifak ettikleri bir gelenek ya da az çok Allah'ın izin vermediği şeylerde birleşen bir kabilenin geleneği değildir.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* meselenin iman ve küfür, İslam ve cahiliye, şeriat ve heva meselesi olduğunu bildiriyor. Orta yol yok, uzlaşma yok. İki tarafın arasında barış yok...

Müminler, bir harfini dahi gizlemeden ve hiçbir şeyini değiştirmeden Allah'ın indirdikleri ile hükmedenlerdir.

Kâfirler, zalimler ve fasıklar da Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenlerdir.

Yönetenler ya Allah'ın şeriatına göre hükmedecekler ve bu durumda iman üzere olacaklar ya da başka şeriatlarla hükmedecekler ki bu da kâfir, zalim ve fasık olmaları demektir. Yönetilenler işlerinde ya yönetenlerden Allah'ın hükmünü kabul edecekler ve mümin sıfatını hak edecekler ya da başka hükümler kabul edip iman dairesinden çıkacaklar. Bu iki yol arasında bir orta yol yoktur. Bu konuda hiç bir delil, hiç bir özür ileri sürülemez. Bunda bir iyilik beklenemez, insanların Rabbi olan Allah, insanların iyiliğine olanı bildiği için şeriatını onların iyiliğini gerçekleştirecek şekilde indirmiştir. O'nun hükmünden daha güzel bir hüküm veya şeriat söz konusu değildir. Aynı şekilde O'nun kullarından hiç kimse "Ben Allah'ın şeriatını terk ediyorum. Çünkü ben, insanların çıkarını Allah'tan daha iyi biliyo-

rum" iddiasında bulunamaz. Böyle bir söz veya davranış insanı iman dairesinden çıkarır.

İman etmek, bunun yanında Allah'ın şeriatıyla hükmetmemek veya ondan hoşnut olmamak bir arada olamaz. Hayatlarında Allah'ın şeriatıyla hükmetmeyenler ya da hükmolunduğunda ondan razı olmayanların kendileri ya da başkaları için kullandıkları iman sıfatı boş bir sözden başka bir şey değildir. Yalan bir iddiadır. Ve şu kesin nas onların yalanlarını yüzlerine çarpmaktadır.

"Onlar mümin değildirler." (24 Nur/47)

Konu sadece Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen yöneticilerle ilgili değildir. Ayet-i kerimenin işaretiyle yönetilenler de müslüman olduklarını iddia etmelerine rağmen böyle bir durumda iman dairesinden çıkarlar.

"Hayır! Rabbine and olsun ki aralarında geçen meselelerde senin hükmüne başvurmadıkça sonra da verdiğin hükme içlerinde bir şüphe olmaksızın tam bir teslimiyetle rıza göstermedikçe iman etmiş olmazlar." (4 Nisa/65)

Yönetenler ile birlikte yönetilenlerdir de bu ayetin muhatabıdırlar. Allah'ın ve Rasulunun verdiği hükme razı olmayan ve O'ndan yüz çevirenler iman dairesinden çıkmışlardır.

Bu mesele akidenin meselesi olduğu gibi dinin de meselesidir. Ortak koştukları tanrılar, müşriklere hayatlarını mahvetmek ve gerçek dinlerini bulandırmak için yasalarını ve törelerini süslü gösteriyordu. Çünkü dini bulandırmakla hayatı mahvetmek aynı anlama gelir.

Ya Allah'ın şeriatı hâkim olur ki o, apaçık bir dindir ve dolayısıyla hayat sağlıklı bir şekilde yürür. Ya da başka şeriatlar hâkim olur ki, bu da bulanık bir dindir ve neticede hayat çeşitli yok olma tehditleri altında anormal bir tarzda sürüp gider.

İslam'ın ilahi bir metot olması, Allah'ın ulûhiyetini yeryüzüne yerleştirmek için gelmesi, kulluğun yalnızca O'na yapılması gerektiğini bildirmesi ve bu hakikatin insan topluluklarının sosyal hayatına yansımasıyla kullara kulluktan kurtulup kulların Rabbi'ne kulluk makamına yükselmesi ve böylece O'nun şeriatından başka bir şeriatın egemen olmaması, diğer bir tabirle ulûhiyeti bütün özellikleriyle Allah'a vermesi; bunun kaçınılmaz sonucu olarak ferdlerin vicdanlarına ve akıllarına hitap edebilmesi için engel teşkil eden bütün sultaları/güçleri, otoriteleri ortadan kaldırmağa çalışması onun en tabii hakkıdır.

Evet! Bu özellikleri olan bir İslam ile sadece kendisine yönelen saldırıları defetmeye çalışan yerel bir düzen, belli bir coğrafyaya tutunmaya çalışan bir İslam arasındaki mesafe, uçurum gibi korkunç bir mesafedir. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın Rab oluşunun genel anlamda ilan edilmesi ve insanların topluca kurtulması için insanları kullara kulluktan çekip kurtarmak ve yalnızca Allah'a kul olmalarını sağlamak İslam'ın en belirgin özelliğidir.

İslam nizamı egemen olmadıkça sadece düşüncede ve birtakım bireysel davranışlarla Allah'a kulluk gerçekleşemez. Yalnızca İslam nizamındadır ki Allah tek başına, kullar için kanunlar koyar. Bu kanun yöneten ve yönetilenler, siyah ve beyaz, uzak ve yakın, fakir ve zengin herkes için aynıdır ve tüm insanlar o kanun önünde eşittirler.

Fakat diğer sistemlere gelince, orada insanlar kullara kulluk etmektedirler. Çünkü hayatları için gerekli yasaları kullardan alırlar. Hâlbuki bu, ilah olmanın başta gelen özelliğidir. Her kim kendisinde insanlar için kanun koyma yetkisini görürse ağzıyla söylese de söylemese de ilahlık iddiasında bulunmuştur. Her kim de bu iddia sahibinin bu hakka sahip olduğunu itiraf ederse ağzıyla söylese de söylemese de ona ulûhiyet atfetmiş olur.

Yeryüzü Allah'ın şeriatının dışındaki sistemler ve kanunlarla düzelemez. Çünkü şeriat ve kanunlarının uygulanması vicdanlara hükmedecek takva gibi bir denetim unsurunu gerektirir. Fakat kalplerde gizli olanı bilen Allah *(Subhanehu ve Teala)*'dan gelen şeriatın egemen olması durumunda fert, kanuna karşı gelmenin Allah'ın emrine isyan ve iradesine karşı gelmek olduğunu bilir. Çünkü o, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın kendisinin niyetini ve amelinin ne olduğunu bildiğini idrak eder. Ayakları dolaşır, vücudu titrer ve takva duygusu vicdanını sarar.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* kullarını en iyi bilendir. Onların fıtratından psikolojik ve sinirsel oluşumlarından en haberdar olan O'dur. Çünkü onları yaratan O'dur. Kalplerinde kendi ölçü, etki ve korkusunun yer etmesi için şeriatını, kanununu, nizamını ve metodunu kendisi koymuştur.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* biliyor ki kalplerin kendisinden korktuğu ve umutla bağlandığı bu kaynaktan doğmayan hiç bir sistem, kalpleri itaate zorlayamayacaktır. Zorla, zulümle ve terörle insanları itaate zorlasalar bile maddi denetim unsurlarının gevşemesi anında insanlar kalplere nüfuz edemeyen bu haksız sultalara başkaldırmaktan ve karşı gelmekten geri durmayacaklardır.

Günümüzde oyalama amacıyla da olsa kimi ülkelerde verilen kısmi özgürlükler, kontrolden çıkıp bu sahte tanrıların yerle bir edilmesine neden olabiliyor. Ne var ki hareket noktası "Allah'ın ilahlığı ve insanların ona yönelik kulluğu" gerçeği olmayan hiç bir başkaldırı, hiçbir özgürlük hareketi, bir sahte tanrıyı devirse bile başka bir sahte tanrıya kul olmaktan kurtulamayacaktır.

> *"Hakkında ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şeyde hüküm vermek yalnızca Allah'a aittir. İşte Rabbim olan Allah ve ben yalnızca O'na tevekkül ettim ve yalnızca O'na dönüp yönelirim." (42 Şura/10)*

Gerçek Anlamı İle İslam

“Kim İslâm'dan başka bir din ararsa ondan asla kabul edilmeyecektir. Ve o ahirette de hüsrana uğrayacaklardan olacaktır.” (3 Al-i İmran/85)

Teslimiyet, boyun eğme, itaat, ilahi emre, ilahi sisteme ve ilahi nizama bağlılık anlamıyla İslâm...

İslam’ın bu şekildeki ifadeyle belirlenmesinde ayrı bir anlam yatmaktadır. Kâinat ister istemez Allah’a teslim olmuştur. Kâinatın bu teslimiyeti Allah’ın emrine boyun eğme, Allah’ın düzenine uyma ve yasalarına itaat şeklindedir. İşte İslam’ın gerçek anlamı budur...

Artık Allah’ın bu açıklamalarından sonra kimse İslâm’ı dil ile söylenen bir laf, kalple yapılan bir tasdikten başka hayatta pratik olarak eserlerinin görülmediği bir inanış biçimi zannetmesin! Bilakis İslâm pratik hayatın her alanında somutlaşan tam bir teslimiyettir. Gerçekten önemli, ince, sağlam ve kapsamlı bir açıklamadır bu:

"Kim İslam'dan başka bir din ararsa ondan asla kabul edilmeyecektir. Ve o ahirette de hüsrana uğrayacaklardandır."

Artık bundan sonra İslâm hakikatini, ayetleri eğip bükerek, tevil yoluyla anlamlarının dışına çıkartarak, İslam’ın tanımını Allah’ın tanımladığı şeklin dışına çıkarmaya imkân yoktur. İslam, Evrende mevcut olan her şeyin Allah’ın belirlediği ve idare ettiği nizama tâbi olarak boyun eğdikleri dinin adıdır. Şu halde "Allah’tan başka ibadete layık ilah yoktur" deyip de içeriğini yerine getirmeden söylenen bir şehadet asla Allah’ın tanımladığı İslam olmayacaktır. İslam "La ilahe illallah" şehadetinin gereği olarak ilahlık ve hâkimiyeti bire indirgemek, ibadet ve yönelişte birliği sağlamaktır. Bununla beraber İslam

"Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah'ın elçisidir" şehadeti gereği O’nun Rabbinden getirdiği sisteme tâbi olmak, Allah’ın gönderdiği kanunlara uymak, insanlığa Rasulu vasıtası ile indirdiği kitabı hâkim kılmaktır. Sadece Allah’ın varlığına, gayb âlemine, kıyamete, meleklere, rasullere ve kitaplara iman edip kalp ile tasdik ettikten sonra bu tasdikin pratik hayatta ameli uygulaması görülmeden İslam’dan söz edilemez.

İslam kesinlikle şekli bir ibadet, dua, zikir ve tesbihlerden ibaret değildir. Tüm bunlarla beraber, Allah’a bağlı bir hayat sisteminde pratik etkileri somut olarak görülen, ibadetler, dualar, zikir ve tesbihlerle kalplerin sadece ona yöneldiği dinin adıdır İslam... Kalplerin O’nun korkusuyla titreyip hidayet bulduğu dinin adıdır İslam... Bütün bunlar insanların hayatında yaşayan bir nizam olarak ortaya çıkmadıkça beşer hayatında bir etkiye sahip olmayacaktır. Hiçbir fonksiyonu yerine getirmeyecektir.

İşte Allah’ın istediği ve razı olduğu İslam budur. İnsanlardan herhangi bir grubun arzularına göre şekillendirdikleri İslam’a itibar edilemez. İslam düşmanlarının bir eksik bulabilmek gayreti ile ortaya attıkları fikirlerin hiçbiri İslam değildir.

Allah’ın isteğine uygun olarak gerçek İslam’ın mahiyetini kavradıktan sonra, onu bu şekilde kabul etmeyenler ve içtenlikle benimsemeyenler kıyamet gününde hüsrana uğrayacaklardır. Allah onlara hidayet vermeyecek ve onları asla bağışlamayacaktır.

“Kim İslâm'dan başka bir din ararsa ondan asla kabul edilmeyecektir. Ve o ahirette de hüsrana uğrayacaklardan olacaktır.” (3 Al-i İmran/85)

Sevgi ve İtaat

"De ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafurdur, Rahimdir. Allah'a ve Rasul'e itaat edin! Eğer yüz çevirirlerse şüphesiz ki Allah kâfirleri sevmez." (3 Al-i İmran/31,32)

Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın sevgisi ne kuru laftan öteye geçmeyen bir iddia ile ne de vicdani bir aşk ile gerçekleşmez. Bu sevgi, Allah ve Rasulüne tâbi olmak, onun gösterdiği yolda yürümek ve sunduğu hayat tarzını hayata geçirmekle meydana gelir. Şüphesiz iman da ağızlarda gevelenen boş laflar, coşan duygular, bazı alametlerin izharı ve sembolik ibadetler değildir. İman, ancak Allah ve Rasulüne itaat, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiği Allah'ın emir ve yasaklarına uymak ve hayatı ona göre belirleyip yaşamaktır.

İbni Kesir *(rahimehullah)* bu ayetlerin tefsirinde şöyle demiştir:

"Bu ayet Allah'a karşı sevgisinin olduğunu iddia eden fakat Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in göstermiş olduğu yolda hareket etmeyen herkesin davasında samimi olmayıp yalancı olduğunu gösterir. Ta ki onlar, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şeriatına ve onun getirdiği prensiplere tâbi olup "Kim bizim emrimize uymayan bir iş yaparsa o, merduttur" hadisini kendilerine düstur edinene kadar..."

İbni Kesir *(rahimehullah) "Allah'a ve Rasul'e itaat edin! Eğer yüz çevirirlerse şüphesiz ki Allah kâfirleri sevmez."* ayeti hakkında ise şöyle demiştir:

"Bu ayet, Allah ve Rasulünün emrine muhalefet edenin küfre gireceğine dair kesin bir hüccettir. Böyle bir sıfata haiz olanı Allah'ın sevmeyeceğini, o kişi her ne kadar kendi kendine

Allah ve Rasulünü sevdiğini iddia etse de durumun değişmeyeceğini buyuruyor."

İbni Kayyim *(rahimehullah)* "Zadul Mead" adlı eserinde şöyle demiştir:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in gerek Mekke'de gerekse Medine'de 23 yıllık risaletine bakacak olursak müşriklerden, yahudi ve hıristiyanlardan pek çoğunun Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in peygamber olduğuna ve onun sözlerinin hak olduğuna şahitlik ettiklerini fakat onların bu şahitliklerinin müslüman olmaları için yeterli olmadığını görürüz. Bunun üzerinde ciddiyetle düşündüğümüz zaman anlıyoruz ki İslam, bu şahitliğin de ötesinde bir olgudur. Sadece yalın bir bilgiden ibaret değildir. Sadece bilgi olmadığı gibi dille ikrardan ibaret olan bir şahitlik de İslam'ın kendisi değildir. O hem bilgi, hem ikrar, hem kabullenme, hem bağlılık, hem itaat etme, hem de hayatın tümünde Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in getirdiklerine teslimiyettir."

Allah'ın kanunlarına ve emirlerine itaat etmek, Rasulullah'a tâbiyet ve Kuran'ın ahkâmına teslimiyet... İşte bu dinin en belirgin özellikleri ve bu özellikler olmadan asla gerçekleşmeyecek bir din... Bu, İslam'ın ortaya koyduğu şekliyle Tevhid akidesinden kaynaklanan bir hakikattir. Bu da ilahlıkta birlik inancıdır. İnsanların sadece Allah'a ibadet etmesi, emir ve yasaklarına aynen uyması, kanun ve yasalarının insanlar arasında uygulanması, kendisiyle muhakeme olunacakları ve hükmüne razı olacakları değer ve ölçüleri belirlemesi, bu birliği ve Tevhid bilincini ortaya çıkarır. İnsan hayatında ve kâinata dair işlerin idaresinde hâkimiyet sadece Allah'a aittir. Ve insan bu koca evrenin sadece küçük bir parçasından başka bir şey değildir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki: İslam dairesine girmek isteyenlerin yukarıda açıkladığımız ulûhiyette birlik inancını olduğu gibi kabullenmekten ve kendisini bu birliğe teslim etmekten

başka çıkar yolu yoktur. Allah'ın kabul buyuracağı din, iftiracı ve kuruntu sahiplerinin belirlediği şekliyle değil Allah'ın belirlediği şekli ile sadece İslam'dır.

"De ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafurdur, Rahimdir. Allah'a ve Rasul'e itaat edin! Eğer yüz çevirirlerse şüphesiz ki Allah kâfirleri sevmez." (3 Ali İmran/31,32)

İslam ve Teslimiyet

"Allah katında geçerli olan din İslam'dır. Kitab verilenler kendilerine bilgi geldikten sonra karşılıklı ihtirasları yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse bilsin ki Allah'ın hesaplaşması çok çabuktur." (3 Al-i İmran/19)

İşte açık ve bariz olarak görülüyor ki ulûhiyet tektir. Şu halde kulluk da yalnız bir ilahadır. Bu ulûhiyete teslim olma sonucunda insanoğlunun kalbinde ve dış dünyasında Allah'ın hükümranlığından başka bir varlığın yeri kalmaz.

Ulûhiyet tektir. İnsanların kendisine ibadet etmesinde, onların değer yargılarını belirlemesinde, emrine bağlanmasında, şeriatın ve hükmünü kendi aralarında tatbik etmesinde, bütün değer ve ölçülerini bu şeriata göre düzenlemelerinde, bütün hayatlarını onun razı olacağı şekilde yürütmelerinde hak ve yetki sahibi bir ilah vardır.

Öyleyse tek bir inanç vardır. Allah'ın rızasına uygun olarak kullarından kabul ettiği inanç, tevhid akidesidir. Bahsettiğimiz bu tevhidin gereği ise "Allah katında din, İslam'dır" gerçeğidir.

Öyle bir İslam ki sadece dil ile söylenen kuru laftan ibaret değildir. Yalnız kalbe, vicdanlara etki eden, onları huzur içinde tutan bir düşünce sistemi de değildir. Yalnızca insanların oruçta, namazda, hacda, elde ettikleri kişisel bir takım ibadetler hiç

değildir. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın insanlar için ortaya koyduğu, Rasulune öğrettiği din bu değildir. Burada sözü edilen din itaat ve tâbiyettir. İslam teslimiyettir. Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın kitabının kullar arasında hâkimiyeti, onu hakem tayin edip içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan boyun eğmeleri… İşte İslam budur. İslam, ulûhiyet ve otoritenin tek oluşudur. Hâlbuki kitap ehli Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın yüce zatı ile İsa *(aleyhisselam)*'ın zatını, Allah *(Subhanehu ve Teala)*'nın iradesi ile İsa *(aleyhisselam)*'ın iradesini karıştırıyorlardı. Bazen de bu tasavvurlara dayanan görüşlerden aralarında anlaşmazlıklar çıkıyor ve birbirleriyle savaşıyorlardı.

"Kitap verilenler kendilerine bilgi geldikten sonra karşılıklı ihtirasları yüzünden anlaşmazlığa düştüler."

Ehl-i Kitabın arasındaki anlaşmazlık, işin gerçek yüzünü bilmediklerinden dolayı değildir. Çünkü Allah'ın vahdaniyetine, ulûhiyetin tekliğine, insan tabiatına, kulluğun gerçekliğine dair bilgiler onlara kesin olarak verilmiştir. Ancak onlar aralarındaki anlaşmazlıktan, taşkınlıktan, zulümden dolayı ayrılığa düştüler. Allah'ın kitabında, şeriatında ve akidesinde mevcut olan haktan mahrum kaldıkları, doğruluk ve adaletten ayrıldıkları için anlaşmazlığa düştüler. Çağdaş Hıristiyan yazar T.V. Arnold'un dediği gibi bu ayrılık siyasal akımların mezhep ayrılığını körüklediği zaman ortaya çıkmıştır.

Bu suredeki anlatım Yahudi ve Hıristiyanların tarih içinde yer yer sahnelenen olaylarından bir örnektir. Mısır, Şam ve bu iki ülkeye bağlı bulunan diğer yerlerin Roma imparatorluğunun resmi mezhebinden ayrıldıklarını ve başka bir mezhebe bağlı bulunduklarını anlıyoruz. Ayrıca diğer Roma imparatorlarının kendi toprak bütünlüğünü koruyabilmek amacıyla orta bir mezhep altında, memleketlerini birleştirmeye kalkıştıklarını da anlıyoruz. İşte bu kasıtlı ve bilinçli bir azgınlıktır. İşte tam

burada anlam tehdit edici olarak *"Her kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse iyi bilsin ki Allah hesabı çabuk görendir"* şeklinde geliyor.

Allah *(Subhanehu ve Teala)* tevhid gerçeğinin sınırlarına göre aralarındaki bu anlaşmazlığı küfür saymış, inkâr eden kâfirlerin de hesaplarının çok çabuk görüleceğini haber vererek onları bu şekilde tehdit etmiştir. Daha sonra Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e, müşriklere karşı olan tavrını net bir şekilde belirlemesini, onlara karşı mesajı kesin olarak aktarmasını ve bunları yaptıktan sonra da her şeyi Allah'a bırakıp İslamî davete devam etmesini emretmiştir:

"Seninle mücadeleye girişirlerse de ki: Ben bana uyanlarla birlikte tüm varlığım ile Allah'a teslim oldum. Kendilerine kitap verilenlerle kitapsız müşriklere "Siz de teslim oldunuz mu?" diye sor! Eğer teslim olurlarsa doğru yola girmiş olurlar. Eğer sırt dönerlerse sana düşen sadece duyurmaktır. Allah kullarını hakkıyla görendir." *(3 Al-i İmran/20)*

Böylece netice belli olmuştur. Ya ulûhiyet ve hükümranlığın tek olduğu itiraf edecek ve tâbiyeti kabul edip teslim olacaklar ya da uzun uzadıya pazarlıklar yapıp art niyetler besleyerek İslam'ı reddedecekler. Bundan dolayıdır ki Allah *(Subhanehu ve Teala)* Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e onun akide ve yaşam tarzını ifade eden bir kelimeyi telkin buyuruyor. *"Seninle mücadeleye girişirlerse"* yani tevhid ve din hususunda seninle mücadele ederler ise *"Ben bana uyanlarla birlikte tüm varlığım ile Allah'a teslim oldum"* de! Ayette geçen *"bana uyanlarla"* ifadesindeki uyma kelimesi oldukça geniş bir mana içermektedir. Demek ki mesele sırf Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i tasdik etmekten ibaret değildir. Bu tasdikin Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e uymak ve ona tâbi olmakla tamamlanması gerekmektedir.

Aynı şekilde *"tüm varlığım ile Allah'a teslim oldum"* ifadesinin de önemli ve geniş manaları vardır. Bu ifadeyle tevhid akidesinin sadece dille söylenip kalple tasdik olmadığı görülüyor. Bunun yanında itaat ve tâbiyetle teslim olmak vardır. Yüzünü teslim etme, bu teslim oluşun dolaylı bir şekilde anlatımıdır. İnsanoğlunun en yüksek ve en değerli azası olan yüz, çağrıya kulak veren emirlere gönlünü açan, boyun eğen, mütevazı, itaatkâr ve teslimiyetin tasvirinden ibarettir.

İşte bu, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in itikadı ve yaşayış biçimidir. Onu örnek alan müslümanların da itikadı ve yaşam biçimi bu olmalı ve bu yolda tavizsiz ilerlemelidirler. Öyleyse bu inanç ve yaşam biçimini seçen insanlar, her iki kapıyı birbirinden açık bir şekilde ayıran, karışma ve benzeşmeye yer bırakmayan ayırıcı çizgiyi ehli kitap ve müşriklere de sormaları gerekir:

"Kendilerine kitap verilenlerle kitapsız müşriklere "siz de teslim oldunuz mu?" diye sor!"

Onlar birbirinin aynısıdır. İster müşrikler olsun isterse ehli kitap, açıklanan manalar itibariyle Allah'a ve Rasulunun yoluna çağrılmaktadırlar. İslam'ı kabul ettikleri zaman onlar Allah'ın zatındaki birliğe, ulûhiyet ve kudretindeki birliğe ve Allah'ın kitabını ve yaşam biçimini hakem olarak seçmeye davet ediliyorlar. En son olarak da tüm bunları kabullendikten sonra Allah'ın kitabını ve yaşam biçimini kendi hayatlarında tatbike çağrılıyorlar.

"Eğer İslam'a girerlerse doğru yolu bulmuş olurlar."

Doğru yol tek bir şekilde anlatılmaktadır. O da İslam'ın ta kendisidir. Bunun dışında İslam'a ulaşmanın ne başka bir tasviri, ne de başka şartları ve yolları vardır. İslam dışında kalanlar ise ancak sapıklık, cahiliye, tereddüt, eğrilik ve başıboşluktur.

"Eğer sırt dönerlerse sana düşen sadece duyurmaktır."

Daveti ulaştırdıktan sonra Allah Rasulunun görevi bitmiş olur. Fakat bu hüküm Allah'ın Rasulüne İslam'ı kabul etmeyenlerle harp etmesi için gönderdiği hükümden önceydi. Sonradan gelen hükümlere göre onlar ya dine girip onun kurallarına uyacak, onun otoritesine boyun eğecek ya da cizye vermek suretiyle İslam düzenine itaat edeceklerine dair anlaşma yapacaklardır. Çünkü dinde zorlama yoktur.

"Ve Allah kullarını hakkıyla görendir."

Allah *(Subhanehu ve Teala)* kendi gördüğü ve bildiği şekliyle hükmeder. Her bakımdan kulların işleri onun fermanı altındadır. Fakat Allah *(Subhanehu ve Teala)* yalancı ve asi olanlar hakkında sonsuza kadar geçerli olan Sünnetullah'a uygun biçimde yalancı ve asi olanları bekleyen sonlarını, kendilerine açıklamakla onları kendi halleriyle baş başa bırakmaz.

"Allah katında geçerli olan din İslam'dır. Kitab verilenler kendilerine bilgi geldikten sonra karşılıklı ihtirasları yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse bilsin ki Allah'ın hesaplaşması çok çabuktur. Seninle mücadeleye girişirlerse de ki: Ben bana uyanlarla birlikte tüm varlığım ile Allah'a teslim oldum. Kendilerine kitap verilenlerle kitapsız müşriklere "siz de teslim oldunuz mu?" diye sor. Eğer teslim olurlarsa doğru yola girmiş olurlar. Eğer sırt dönerlerse sana düşen sadece duyurmaktır. Allah kullarını hakkıyla görendir." (3 Al-i İmran/19,20)

<u>**Çıkan Kitaplarımız**</u>

1- Tevhid Risaleleri (2. Baskı)

Derleme

2- Kurtuluşun Anahtarı

Hamd b. Ali b. Atik

3- Kelimetu-l İhlâs

İbni Receb el-Hanbelî

4- Cahiliye Toplumunun Özellikleri

Muhammed b. Abdulvehhab

5- İslam Akidesinin Esasları

Ebu Humâm el-Belkâvî

6- Cihad

Ahmed b. İbrahim b. Nehhas

7- Dava Adamı

Ebu Musab el-Muhacir

8- Kuran'ın Gölgesinden Mesajlar

Seyyid Kutub

9- Amansız Hastalık Gaflet

Ebu Abdullah Sadık b. Abdullah

Çıkacak Kitaplarımız (İnşaallah)

1- Nur'ul İktibas

(Rasulullah'ın İbni Abbas'a Vasiyeti)

İbni Receb el-Hanbelî

2- İnsan ve Büyük Emanet

Ebu Abdullah Sadık b. Abdullah

3- Selefi Risaleler

İmam Şevkanî

4- Tevhid Dersleri-1

Abdullah Yıldırım

5- Cennete Giden Yol

Abdulmecid b. Yusuf eş-Şâzilî

6- Şam'ın Fazileti

İbni Receb el-Hanbelî

7- Kuran-ı Kerim'den Kıssalar

Derleme

8- Kıssalarla Müslümanın Ahlak'ı

Derleme

9- Kitabu'l Edeb

Abdullah Yıldırım